

Ifjúságpolitikai monitoring 2023

Soli Deo Gloria
ALAPÍTVÁNY

Felelős kiadó: Dr. Bartal Tamás

ISBN: 978-615-02-0530-4

Szerkesztő: Dr. Kanizsa Tibor

Tördelés: Czinki Tibor Péter

TARTALOMJEGYZÉK

<i>Előszó</i>	5.
<i>2023. január</i>	9.
<i>2023. február</i>	15.
<i>2023. március</i>	22.
<i>2023. április</i>	29.
<i>2023. május</i>	34.
<i>2023. június</i>	41.
<i>2023. július</i>	47.
<i>2023. augusztus</i>	54.
<i>2023. szeptember</i>	61.
<i>2023. október</i>	68.
<i>2023. november</i>	79.
<i>2023. december</i>	90.
<i>Összegzés – kitekintés a 2024. évre</i>	98.

ELŐSZÓ

Az SDG (Soli Deo Gloria) Alapítvány honlapján 2023-ban hónapról hónapra közzétettük a magyar és nemzetközi ifjúságpolitika fontos eseményeit, történéseit. Ifjúságpolitikai monitoringunkat azzal a céllal indítottuk útjára, hogy megismerjük, sőt alakítsuk az ifjak és a fiatal felnőttek érték-választását. Jelen munka az elmúlt év havi riportjainak, beszámolóinak gyűjteménye. Bízunk benne, hogy ez is közelebb hoz minket egymáshoz és a fiatalokhoz.

2023 minden tekintetben nehéz évnak bizonyult, bizonytalanságot eredményezett Magyarországon és a világ nagy részén. A fiatalokra különös súllyal nehezednek a fokozódó nemzetközi kapcsolatok és háborúk, a gazdasági nehézségek, az elszálló infláció, a klímaváltozás, a fokozódó környezeti problémák. Mindezek komoly frusztrációt okoznak az ifjúság körében, sokan félnek attól, hogy a jelen világ a jövőjüket éli fel.

A magyar kormány a fiatalokra a nemzet fontos erőforrásaiként tekint, számos kedvezményrel és támogatással segíti őket, hogy hivatásukban és családalapítási céljaik megvalósításában kiteljesedhessenek. A családtámogatási rendszer immár bő évtizede ugyanarra a három fő pillérre épül: minden vágyott gyermek, lehetőleg minél előbb világra jöjjön, a családoknak ne jelentsen anyagi terhet a gyermekvállalás, és minőségi kapcsolat legyen a munka és a család között. A magyar családpolitika több mint harminc féle támogatást kínál: ezek túlnyomó többségét élethelyzetüknek megfelelően már a fiatalok is igénybe vehetik. 2023-ban a háborús szankciós válság

és a nehéz gazdasági körülmények ellenére is bővültek a kormányzati támogatások, amire nagy szükség van, mert a statisztikai adatok alapján a bizonytalan környezet nem tett jót a gyermekvállalási és házasságkötési kedvnek. A fiatalokat segítő támogatások közül a legfontosabb, hogy 2023-ban is jövedelemadó-mentesek maradtak a dolgozó, 25 év alatti ifjak. Újdonság, hogy a személyi jövedelemadó mentesség januártól 30 éves korig kitolódott azoknál a fiatal nőknél, akik gyermeket vállalnak, emellett ők diákhitel-visszafizetés alóli mentességgel is élhetnek már.

Az év folyamán döntés született arról, hogy 2024-től újabb támogatásokkal bővül a magyar családpolitika: 2024. január 1-től ugyanis tovább növekszik a gyermekgondozási díj (GYED), a gyermekek otthongondozási díja (GYOD) és a gyermekápolási táppénz (GYÁP) maximális összege. 11 millió forintra növekszik a Babaváró program keretösszege, továbbá új Családi Otthonteremtési Kedvezmény (CSOK) Plusz program indul, amellyel akár 50 millió forint is igényelhető. Mindemellert duplájára emelkedik a Falusi CSOK támogatása is. Az igénybe vehető támogatások teljes listája részletesen megtalálható a **www.csalad.hu** oldalon.

Az egyetemek és a gazdaság összekapcsolásának ügyét kiemelten fontosnak tartja a magyar kabinet, ennek előmozdítására számos intézkedést tett az elmúlt években. 2023-ban a Karikó Katalinnak és Krausz Ferencnek ítelt orvosi-életteni, illetve fizikai Nobel-díjak rávilágították a reflektorfényt a hazai tudományos életre és pályára is.

2023 december közepén fogadta el az Országgyűlés az egyetemek és a kutatóintézetek, valamint a gazdaság összekapcsoltságának erősítéséhez szükséges egyes törvények, továbbá egyes felnőttképzési és kulturális tárgyú törvények módosítását. A rendelkezések szerint erősödik a felsőoktatás és szakképzés kapcsolata, így a technikai képzésben résztvevő tehetséges hallgatók az utolsó évükben előzetes hallgatói jogviszonyt létesíthetnek felsőoktatási intézményekkel, így a szakmaszerzés mellett a továbbtanulás lehetősége is biztosított a végzősök számára.

Eközben az Eurostat legfrissebb adatai szerint csúcsot döntött a friss diplomások foglalkoztatási rátája az Európai Unióban, 2022-ben a 20-34 évesek 82 százalékának volt bejelentett állása. 2018-ban ez az arány 81 százalékon állt. 2014 és 2022 között 7 százalékponttal nőtt a foglalkoztatási ráta ebben a csoportban, ami folyamatosan növekvő tendenciát mutat, az emelkedést csak a COVID-19 világjárvány akasztotta meg. Magyarország 89 százalékot ért el ebben a mutatóban, ezzel az eredménnyel az élmezőnyben foglal helyet. Hozzá kell tenni, hogy a foglalkoztatottak száma idehaza soha nem volt még ilyen magas, a legfrissebb adatok alapján közel 4,8 millióan dolgoznak.

A korábbi strukturális átalakítások eredményei azt mutatják, az egyetemi modellváltással sikeres versenyképességi fordulat következett be a magyar felsőoktatásban, amelynek eredményeként az alapítványi egyetemek az innováció motorjaivá tudtak válni. Több kiemelt edukációs rangsorban évről évre egyre több olyan felsőoktatási intézmény szerepel, amelyek modellváltá-

son estek át. Míg négy éve hét magyar intézmény szerepelt a világranglisták legjobb 5 százalékában, mára már tizenkét intézményünk jutott be az elit körbe. A kormány célja, hogy 2030-ra legalább egy magyar egyetem a világ legjobb 100, további három pedig Európa legjobb 100 intézménye közé kerüljön be.

Magyarország az innovációs világranglistán az egy évvel korábbi 34. helyezéshez képest egy helyet javított. A kabinet célja, hogy a doktori képzés során erősödjön a gyakorlati, az iparral összefüggő képzés, s ennek eredményeként hazánk 2030-ra bekerüljön Európa tíz és a világ huszonöt legjobb innovátora közé. Emellett az egymillió lakosra jutó kutatók-fejlesztők számát a jelenlegi hatezerről kilencezerre kívánják emelni.

A sikeres magyar felsőoktatásnak az egyik feltétele a nemzetközi csereprogramokban történő részvétel, így érthető meg a magyar felsőoktatás „nemzetköziesítése” is. Az Európai Bizottság még 2022. december végén több alapítványi fenntartású, valamint közérdekű vagyongazdálkodó alapítványi formában működő magyar felsőoktatási intézménnyel közölte, különböző aggályok miatt kizárná azokat az Erasmus+-programokból. A helyzet azóta sem rendeződött hazánk és az Európai Unió között, ezért több ezer diák és kutató Erasmus és Horizont programja veszélybe került. A kormány ennek ellensúlyozására hazai forrásokból elindította a Pannónia Ösztöndíjprogramot és a HU-rizont programot. Az egyoldalú uniós „Erasmus-embargó” feloldása továbbra is várat magára.

A tavalyi évben jelentős módosítások léptek életbe a felsőoktatási felvételi szabályozásában. A kormány szerint a változtatások célja, hogy a központilag irányított rendszert rugalmasabbá tegyék, a felsőok-

tatás pedig ennek köszönhetően versenyképesebb legyen. A felvételi rendszer átalakításával jelentősen megnőtt a felsőoktatásba jelentkezők száma.

Az új felvételin már nem központi előírás az emelt szintű érettségi, ennek megköveteléséről az egyetemek, főiskolák saját hatáskörben döntenek. Nincsenek központi módon meghatározott minimumpontszámok sem. Újdonság emellett, hogy a felvételi eljárás teljes egészében elektronikus formában zajlik, a jelentkezés mobiltelefonról is elvégezhető. 2024-től még több szabadságot kapnak a felsőoktatási intézmények a leendő hallgatóik kiválasztásában, ekkortól ugyanis az egyetemek határozhatják meg a tanulmányi pontok és az érettségi pontok számításánál figyelembe vehető tantárgyak körét, valamint azt is, hogy milyen tevékenységekért, eredményekért jár többletpont a felvételin. A többletpontok adásának rendszere továbbra is megmarad.

A felsőoktatás reformjához hasonló változások zajlottak le a szakképzésben is, amikor három éve a kormány elindította annak átalakítását, és egyaránt célul tűzte ki környezeti, módszertani és tartalmi megújítását. Svájci tapasztalatokat is felhasználva 2019-ben fogadták el a Szakképzés 4.0 stratégiát, amelyben a munkaerőpiaci elvárásokhoz igazították az oktatást. Olyan kompetenciák és készségek elsajátítására helyezik a hangsúlyt, amelyekkel a diákok a változó környezetben is meg tudják állni a helyüket a munkaerőpiacon.

Az Országgyűlés 2023. július 4-én fogadta el a köznevelésben dolgozók életpályáját és jogi státuszát érintő státusztörvényt. A sokat vitatott, hosszú ideig tüntetésekkel támadott jogszabály alaposan átírja a köznevelésben dolgozók munkajogi helyzetét, valamint a szakszervezetek és az oktatási intézmények működését. Az új jogállási

törvény leginkább a szabadságotokra és az illetményre fókuszál, ezek váltották ki a legélesebb ellenérzéseket. A státusztörvény 2024. január 1-től lépett életbe, de az erről szóló megfelelő tájékoztatást az érintettek még a 2023-as év során megkapták.

Szükséges kitérni az okoseszközök, a mesterséges intelligencia napjainkban egyre meghatározóbb szerepére, hiszen egy technikai forradalom küszöbén vagyunk. A technológia nagy lehetőségeket, de egyúttal veszélyeket is rejt, a fiatalok jövőjét és mindennapjait alapvetően befolyásoló tényezőről van szó, legyen szó munkáról, oktatásról, bármilyen szabadidős vagy mindennapi tevékenységről. Az MI alkalmazásának szabályozása 2024-ben várhatóan előtérbe fog kerülni.

Országszerte folynak iskola, óvoda, bölcsőde építések, felújítások. Mindez az elmúlt évekhez hasonlóan a határokon túlra is kiterjed, Kárpát-medence szerte folynak magyar támogatással beruházások. Szükség is van a modern infrastruktúrára, hiszen mind nagyobb az igény például a gyermekek bölcsődei elhelyezésére. Az óvodák és az iskolák fejlesztése a szomszédos országokban ugyanakkor azért is nagyon fontos, hogy minél több gyermeket írassanak magyar intézményekbe, hiszen a magyarság megmaradása a tét. A legfrissebb népszámlálási adatok hazánkban és szomszédjainknál egyaránt drasztikus csökkenést mutatnak a magyarság számára, ezért mindent meg kell tenni a pozitív demográfiai fordulat, illetve a helyben maradás elősegítése érdekében.

Különösen aggasztó a helyzet Kárpátalján, ahonnan az Ukrajnát sújtó háború miatt a magyar ajkú lakosság jelentős része elhagyta szülőföldjét, több ezer gyerek kényszerűségből Magyarországon folytatja tanulmányait. Az ukrán kormány a kisebbségek, így a magyarok jogait is jelen-

tősen korlátozó intézkedéseket hozott, ezek kiterjednek az anyanyelv használatra, a magyar nyelvű oktatás radikális korlátozására is. A helyzet súlyosságát érzékeltetve a magyar kormány felháborodásának nemzetközi szinten is hangot adott, elsősorban ezért blokkolta Ukrajna Európai Unió pénzügyi támogatását, illetve a Közösséghez és a NATO-hoz való közeledését. Az év végére némiképp sikerült közelebbi e tekintetben a két fél álláspontjait, az ukránok engedményeket tettek, így Magyarország az új évben megszavazta az Ukrajnának szánt uniós támogatásokat.

Ferenc pápa 2023. április végén három napos látogatásra érkezett Magyarországra. Témánk szempontjából kiemelkedik a fiatalokkal való találkozója a Papp László Budapest Sportarénában, ahol az álmok és a célok szerepéről, a közösség, a csapatjáték, mások szolgálata, a csend és az ima fontosságáról beszélt. Majd a nyár folyamán Lisszabonban került megrendezésre a Katolikus Ifjúsági Világtalálkozó, amelynek csúcspontján a katolikus egyházfő másfél millió fiatallal együtt mondta el az Úrangyala imádságot a Tejo parkban. A pápa beszédeiben kifejezte vágyát a béke iránt és fájdalmát a sokat szenvedő Ukrajna miatt, majd a konfliktusok leküzdésére és a közös munkára buzdította a hívők fiatal generációját az éghajlatváltozás és más, az egész világot érintő problémák fényében. Véleménye szerint Európának vissza kell szereznie béketeremtő és hídépítő szerepét, amely a korábbi évtizedekben jellemezte politikáját.

Ferenc pápa szavai arra is választ adnak, mire vágyhat a jövő nemzedéke: békére, biztonságra, kiszámíthatóságra és prosperitásra.

Ennél többet mi sem kívánhatunk útravalóul.

Budapest, 2024. március

Bartal Tamás

kuratóriumi elnök

SDG (Soli Deo Gloria) Alapítvány

Hankó Balázs, a Kulturális és Innovációs Minisztérium innovációért és felsőoktatásért felelős államtitkára egy interjúban arról beszélt, hogy a 2023-tól átalakuló egyetemi felvételi eljárás célja egy versenyképesebb, rugalmasabb felsőoktatás létrehozása, aminek egyik lényege, hogy kibővül az egyetemi autonómia. Emellett kifejtette azt is, hogy teljes mértékben elektronikus lett a felvételi. Továbbá ezentúl az intézmények dönthetnek arról, hogy emelt szintű vagy középszintű érettségit kérnek, valamint ők határozhatják meg, hogy az adott képzési területeken mennyi a minimumpontoszám. A politikus hozzátette, hogy az egyetemi autonómia erősítésére olyan szabályozás is életbe lépett tavaly, amely szerint a megfelelő akkreditációval rendelkező egyetemek szabadon indíthatnak mesterképzéseket. Hankó Balázs úgy véli, a kötelező emelt szintű érettségi, a minimumponthatár és a kimeneteli kötelező nyelvvizsga eltörlése nem lesz visszalépés a minőségi felsőoktatásból, ugyanis olyan teljesítményszabályozók is vannak a felsőoktatási rendszerben, amelyek egyszerre biztosítják a rugalmasságot és az előrelépést a minőség irányába.

Csák János kultúráért és innovációért felelős miniszter még 2022. júliusában jelentette be, hogy 2023-tól nem minden alap- és osztatlan szakhoz kell majd emelt szintű érettségi. A felsőoktatási intézmények pedig dönthetnek arról, milyen szakokon hagyják meg ezt a követelményt.

A felvételi eljárásban újabb változások várhatók 2024-ben, az 500 pontos rendszer összetétele megváltozik: az első 100 pont a tanulmányi pontokat foglalja magában; a második 100 pontot az érettségi átlageredménye adja; 200 pontot érnek a felvételi

tárgyak, ám az emelt szintű érettségi eredménye érhet majd 100 pontot, és ha valaki egy középszintű érettségiből teljesít száz százalékot, az csak 67 pontot fog jelenteni; a maradék 100 pontról az egyetemek döntenek.

Az Európai Bizottság még december végén több alapítványi fenntartású, valamint közérdekű vagyongazdálkodó alapítványi formában működő magyar felsőoktatási intézménnyel közölte, kizárná azokat az Erasmus+ programokból, mivel a korrupció fokozott kockázatával jár, hogy politikusok ülnek az egyetemek közalapítványi kuratóriumában. Továbbá a bizottság azt is kifogásolta, hogy az alapítványi egyetemekre nem vonatkoznak az uniós közbeszerzési szabályok.

A Magyar Rektori Konferencia (MRK) közleményben tudatta: elfogathatlannak tartják, hogy politikai vita miatt korlátozzák a magyar egyetemisták és egyetemi oktatók részvételét az Európai Unió oktatási, mobilitási és kutatási együttműködési programjaiban.

Az Erasmus-programmal tavaly 8800 magyar diák és 4000 felsőoktatási dolgozó kapott lehetőséget arra, hogy külföldi egyetemre járhasson. Döntésével az Európai Bizottság 21 magyar alapítványi intézményt, köztük a Corvinust és a Semmelweis Egyetemet zárta ki az Erasmus-programból. Az Európai Bizottság 2021-ben a Horizont Európa kutatási programjával a Corvinus Egyetemnek 2,5 millió eurót adott, a Szegedi Tudományegyetemnek 2,4 milliót, a Semmelweis Egyetemet pedig 1,7 millió euróval támogatta. Ez a támogatás a hallgatói innovációs potenciált és az egyetemek innovációját is egyaránt támogatta.

Navracsics Tibor területfejlesztésért felelős miniszter szerint az Európai Bizottság ko-

rábban nem kifogásolta, hogy politikusok vannak a kuratóriumokban. A politikus azonnal egyeztetést kezdeményezett az Európai Bizottsággal, s január 25-én kedvező hírekről számolt be, miután az Erasmus- és a Horizont-források ügyében tárgyalta Mariya Gabriel és Johannes Hahn uniós biztossal. Tájékoztatása szerint két, nem túl bonyolult jogszabály-módosítással mindkét akta lezárható már márciusban. Hangsúlyozta, hogy az Erasmus+ és a Horizont Európa programok is folytatódhatnak az eddigi menetrend szerint, vagyis ugyanúgy lehet pályázni, a beadványokat pedig el is fogják bírálni.

Navracsics Tibor ezelőtt pár nappal beszédet mondott a gazdaságfejlesztési zónák versenyképességéről és a magyar területpolitika megújításáról szóló konferencián, Miskolcon. Kiemelte, hogy bár mostanában sokat bántják az alapítványi egyetemeket az Erasmus+ és a Horizont Európa uniós programok hányattatásai miatt, egyértelműen látszik, hogy a modellváltás eredményeként az alapítványi egyetemek az innováció motorjaivá tudtak válni. Hangsúlyozta, hogy az elmúlt időszak adatokban is alátámasztja, hogy a modellváltás sikeres volt. A politikus részletezte, hogy több kiemelt edukációs rangsorban évről évre egyre több olyan alapítványi egyetem szerepel, amelyek modellváltáson estek át. Példaként említette azt is, hogy az elmúlt egy év alatt tizennyolc százalékkal nőtt a nemzetközi adatbázisokban azoknak a tanulmányoknak és hivatkozásoknak a száma, amelyeket a modellváltó egyetemek kutatói jelentettek meg.

Január 12-14. között rendezték meg a 23. Educatio Nemzetközi Felsőoktatási Szakkiállítást a budapesti Hungexpón. Csák János kultúráért és innovációért felelős miniszter értékelése szerint ez volt minden idők legsikeresebb felsőoktatási sereg-

szemléje, amit Magyarországon rendeztek. Az esemény népszerűségét mutatja, hogy hatalmas az érdeklődés a megújult felsőoktatás iránt. A miniszter úgy véli, érdemes továbbtanulni, mert egy rugalmasabb, korszerűbb és versenyképesebb felsőoktatás várja a jelentkezőket. A megújulás sikerét mi sem bizonyítja jobban, hogy Magyarországon 11 egyetem a világ élvonalában szerepel és ma tíz hallgatóból nyolc állami ösztöndíjjal kezdheti meg tanulmányait, ami nemzetközi szinten is egyedülálló – hangsúlyozta a miniszter.

Az Educatio nemzetközi felsőoktatási szakkiállítás azzal a céllal jött létre, hogy választ adjon a felsőoktatással kapcsolatos kérdésekre. A pályaválasztás előtt álló fiatalok itt személyesen ismerkedhetnek meg a felsőoktatás aktualitásaival, a standoknál közvetlenül az egyetemek hallgatóitól és oktatóitól kaphatnak tájékoztatást. Az oktatási seregszemlén magyar egyetemek, főiskolák mellett nyelviskolák, tankönyvkiadók is bemutatkoznak, de a látogatók találkozhatnak azokkal az ipari, gazdasági szereplőkkel is, amelyek együttműködnek a felsőoktatási intézményekkel.

Még egy hónapig várják a fiatalok jelentkezését a szakképzésbe. Pölöskei Gáborné, szakképzésért felelős helyettes államtitkár a Kossuth Rádió Jó reggelt Magyarország! című műsorában azzal érvelt a képzés mellett, hogy az elmúlt két évben olyan tartalmi, módszertani változások zajlottak le a szakképzésben, amelyek vonzóvá tették az iskolatípust. A szakképzés népszerűségét mutatja, hogy az elmúlt évben tíz továbbtanuló diákból hat a szakképzést választotta – indokolta állítását. Emlékeztetett arra, hogy a szakképzésben technikum és szakképző iskola közül választhatnak a diákok. Előbbi ötéves, érettségis és középvezetői szintű technikus

szakmát biztosít a végzősök számára, továbbá előnyt jelent a felsőoktatási felvételi-kor. Vagyis ez az iskolatípus annak is ajánlható, aki például a mérnöki pálya felé orientálódik - fűzte hozzá.

A helyettes államtitkár mindkét iskolatípus nagy előnyének nevezte, hogy nem kell rögtön szakmát, csupán ágazatot - például az egészségügyet vagy a gépipart - választani. A technikumban két év után, a szakképzőben pedig egy év után kell konkrét szakmát választani. Előnyt jelent az ösztöndíj is, továbbá a vállalatokkal kötött munkaszerződés nyomán iskola mellett havi 100- 168 ezer forintot is megkereshetnek a tanulók.

A vállalatokkal együttműködő duális gyakorlati képzés további előnye, hogy az iskolából kikerülve a munkaerőpiaci környezetben a tanulónak nem kell újra elkezdeni a szakma elsajátítását, hiszen már pontosan tudja, hogy mi a dolga például egy gyári környezetben - mutatott rá Pölöskei Gáborné. Elmondta: a legnépszerűbb szakirányok a járműipar, az elektronika, az informatika, a turizmus-vendéglátás és a gazdálkodás menedzsment.

Hornung Ágnes, a Kulturális és Innovációs Minisztérium családokért felelős államtitkára január elején a Kossuth Rádió Jó reggelt, Magyarország! című műsorában az új családpolitikai intézkedéseket ismertetve beszélt a 30 év alatti anyák Szjamentességéről, a tanulmányaik alatt vagy azok befejezését követő két éven belül gyereket vállaló, szintén 30 év alatti nők diákhitelének elengedéséről, valamint a súlyosan beteg vagy fogyatékos gyereket nevelők nettó 10 ezer forintos családi adókedvezményéről. Kifejtette, hogy a kormány az intézkedéseivel kiszámíthatóságot szeretne biztosítani a családoknak, mert ez segíti a gyerekvállalást. Megjegyezte, hogy

a kormány az emberek teljes életútját szeretné lefedni, ezért a támogatásokat a változó körülményekhez és az aktuális gazdasági környezethez igazítják. Hozzátette, az intézkedések már 12 éve ugyanarra a három fő pillérre épülnek: minden vágyott gyermek szülessen meg lehetőleg minél előbb, a családoknak ne jelentsen anyagi terhet a gyermekvállalás, és minőségi kapcsolat lehessen a munka és a család között.

Hornung Ágnes szólt a korábbi támogatásokról is. A 2024 végéig meghosszabbított, és továbbra is változatlan feltételekkel igénybe vehető babaváró támogatást sikerterméknek nevezte, mivel az elmúlt két évben mintegy 200 ezer szerződést kötöttek rá, és több mint 100 ezer gyermek megszületéséhez járult hozzá. A szintén két évvel meghosszabbított Falusi CSOK igénybevételének feltételei sem változtak, csupán a településlista módosult - fűzte hozzá. A Családi Otthonteremtési Kedvezményről (CSOK) azt mondta, hogy az elmúlt években minden 4. család tudott új otthonba költözni a segítségével.

Szentkirályi Alexandra kormányzóvivő közösségi oldalán megjelent posztjában számolt be róla, hogy a háborús szankciós válság és a nehéz gazdasági körülmények ellenére is bővültek azok a kormányzati támogatások, amelyek már több százezer

fiatal életét könnyítették meg. Azt is közölte, hogy a családalapításhoz érkező fiatalok is számíthatnak a kormányra, őket is több támogatással segítik. A fiatalokat segítő támogatások közül a legfontosabbnak nevezte, hogy 2023-ban is jövedelemadó-mentesek maradnak a dolgozó, 25 év alatti fiatalok. Ez 330 ezer fiataalt érint, akik az adómentességnek köszönhetően havonta több tízezer forinttal, egy átlagfizetésnél 119 ezer forinttal kapnak többet a munkájukért. Szentkirályi Alexandra ehhez hozzátette, újdonság, hogy ez az Szja-mentesség januártól 30 éves korig kitolódott azoknak a fiatal nőknek, akik gyermeket vállalnak.

A politikus emlékeztetett arra is, hogy már 144 ezer fiatal jutott el a jogosítványig úgy, hogy a kormány biztosította számukra a KRESZ-vizsgát. Emellett megmaradt a nyelvvizsga-támogatás is, amellyel már csaknem 150 ezer fiatal tette le az első nyelvvizsgáját. A felsorolást azzal folytatta, hogy továbbra is elérhetőek a rendkívül kedvező diákhitel, amelyekben jelenleg is kamatstop van. Továbbá a diákhitel-elengedésre jogosultak köre is bővült, akár már az első gyermek születésénél is elengedhető a diákhitel.

Itt érdemes megjegyezni, hogy idén januártól megemelkedett a nyelvvizsga és a jogosítvány díjához nyújtott támogatás összege. Nagy-Vargha Zsófia a Kulturális és Innovációs Minisztérium (KIM) fiatalokért felelős helyettes államtitkára a közmédiában adta hírül, hogy a korábbi 50 ezer forintról 58 ezer forintra emelkedett az első sikeres nyelvvizsga díjához nyújtott kormányzati támogatás. Hangsúlyozta, hogy az első sikeres nyelvvizsga díjának visszatérítése alapvetően 35 éves korig jár, de

gyermekvállalás esetén megszűnik a korhatár. Ugyanez igaz a fiatalok jogosítványszerzésének támogatására is, hiszen a sikeres KRESZ-vizsga díját 25 ezer forintos értékhatárig visszafizetik a húsz év alattiaknak, de aki kisgyermekkel van otthon – legyen szó akár egy Gyeden lévő nagyszülőről – korhatár nélkül élhet a támogatási formával.

A fentebb már taglalt 25 év alattiak személyi jövedelemadó-mentessége mellett kitért a babaváró támogatásra is, amely hitel ugyan, de ha megszületik a harmadik gyermek, akkor átváltozik családtámogatási formává. Emlékeztetett a 2008 óta futó Nemzeti Tehetség Programra is, amelyet az utóbbi években egyre több tartalommal és több forrással hirdetnek meg. Ismertette, hogy eddig összesen 19 ezer projekt kapott támogatást 33 milliárd forint értékben, és évente 300–350 ezer tehetséges fiataalt érnek el a program révén. A helyettes államtitkár jelezte továbbá, hogy hamarosan meghirdetik a Gyermek- és Ifjúsági Alapprogram soron következő pályázatait is. Tájékoztatása szerint 2023-ban a lelki egészség témája kerül középpontba, ezért olyan ifjúsági szervezetek pályázatait várják, amelyek programjában ez a tematika megjelenik.

Nagy-Vargha Zsófia azt mondta, most már az a cél, hogy minél előbb megszülessen az első gyermek a családokban. Az elmúlt 12 évben egy komplett, rugalmas, kiszámítható családtámogatási rendszer jött létre, melynek megőrzése fontos. Nem kell attól tartani, hogy valamelyik eleme hirtelen megszűnik – közölte a politikus.

A tavalyi év végére készült el a Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért (KINCS) legújabb **Hungarostudy**

-kutatása. A munkát Fűrész Tünde, a KINCS elnöke úgy jellemezte, mint ami a legátfogóbb képet adja a magyarok lelkiállapotáról, a családhoz és a közösséghez való viszonyáról. A kutatási programot 35 évvel ezelőtt indították el Kopp Mária vezetésével. A legfrissebb, 2021-es felmérés a KINCS és a Semmelweis Egyetem Magatartástudományi Intézetének közös munkája, az adatfelvétel során hétezer embert kérdeztek meg, az adatokból pedig 27 tanulmány született, amelyek fontos irányítóként szolgálhatnak a tudományos terület és a politikai döntéshozók számára is. A kutatás fontos adatokat és megállapításokat közöl az ifjúságpolitikára vonatkozóan is.

A KINCS kutatása szerint a magyarok 45 százaléka bizakodva tekint az új évre. A megkérdezettek közül leginkább a harminc év alattiak tekintenek optimistán a jövőbe, 63 százalékuk optimista. Mellettük a nők, a Gyesen, Gyeden lévő kisgyermekes anyák és a három vagy több gyermeket nevelők is bizakodóbbak az átlagnál. A KINCS szerint a bizakodást erősítheti, hogy 2023-ban újabb családtámogatási intézkedések segítik őket: a többi között a harminc év alatti anyák Szja-mentessége, a diákhitel elengedése gyermekvállalás esetén, a meghosszabbított babaváró és falusi CSOK.

A válaszadók a legjelentősebb javulást a járványhelyzet tekintetében várják, közel harmaduk bízik a háborús helyzet javulásában, minden ötödik ember pedig az energiahelyzet jobbra fordulására számít. Tízből hatan inkább pesszimiztának tekinthetők a brüsszeli szankciók okozta gazdasági helyzet, az infláció és az életszínvonal általános alakulását illetően, érdekes ugyanakkor, hogy a személyes életük kapcsán sokkal optimistábbak, tízből nyolc válaszadó bizakodó. Harmaduk úgy gon-

dolja, hogy 2023-ban javulni fognak az anyagi lehetőségei és az életszínvonal, miközben nagyjából a megkérdezettek fele változatlan körülményekre számít a saját életében. Legnagyobb stabilitást a családi kapcsolatokban és a lakáskörülményeikben várnak. A kutatás szerint az emberek többsége úgy gondolja, hogy a boldogság-érzete és az általános hangulata 2023-ban ugyanolyan vagy jobb lesz, mint amilyen 2022-ben volt.

A kutatás eredményei azt mutatják, hogy a magyar fiatalok még mindig kettőnél több gyereket szeretnének, a magyarok a házasságot a legideálisabb együttélési formának tekintik, a párkapcsolati elégedettség szintje a házások esetében a legmagasabb, a pozitív szülésélmény pedig hozzájárul a további gyerekek vállalásához. A vizsgálat feltárja a gyerekvállalás elutasítása mögötti okokat, és vizsgálja azt is, hogyan ítélik meg a magyarok a családtámogatási formákat. A kutatásból kiderül továbbá, hogy a mentális és testi egészség szétválaszthatatlan egymástól, és az is, hogyan befolyásolja a közérzetet fájdalom, a fizikai aktivitás, az elhízás, az alvászavarok, a dohányzás vagy az alkoholfogyasztás, valamint hogy, milyen okok húzódnak meg ezek mögött. A felmérésben vizsgálták, hogy a magyarok hogyan dolgozták fel a pandémia traumáját, valamint, hogy hogyan alakult a depressziósok aránya a társadalomban.

A közösségről szóló fejezetből az derül ki, hogy a társas kapcsolatoknak milyen fontos szerepe van a szubjektív jóllét és az egészségi állapot alakulásában, és hogy a fiatalok boldogsága és elégedettség-érzete annál magasabb, minél jelentősebb társas támogatással rendelkeznek. Látható, hogy a magyarok önbecsülése nőtt, képesek megbirkózni a nehézségekkel, a kihívásokkal, lojálisak és büszkék a hazájukra, de

tisztában vannak a hiányosságokkal is, és erős szabálykövetési hajlandósággal jellemezhetők. Az eredmények szerint tehát annak ellenére, hogy „sok minden beteges, ami körülvesz bennünket”, a családhoz, a támogató közösségekhez és a nemzethez való viszonyulása egészséges a magyaroknak - ismertette Fűrész Tünde.

Fűrész Tünde egy interjúban úgy értékelt, hogy hazánkban családbarát-fordulat történt 2010 után. A balliberális kormányok megszorításokon alapuló társadalompolitikáját felváltotta az ösztönző, a családtámogatásokra befektetésként tekintő újfajta családpolitika, amely elkülönül a rászorultsági elvű szociálpolitikától – fejtette ki.

Hangsúlyozta, az Orbán-kormányok családpolitikájának célja a gyermekvállalás ösztönzése, a vágyott gyermekek megszületésének támogatása, a gyermeket nevelők anyagi helyzetének javítása, a munkából élő és gyermeket nevelő szülők előnyökben részesítése. Fűrész Tünde elmondta, ennek hatására 2010-hez képest Európában nálunk nőtt legnagyobb mértékben a gyermekvállalási és a házasságkötési kedv, és ezzel párhuzamosan a munkavállalás mértéke is. Miközben számos nyugati országban visszaesett a termékenység.

A magyar családtámogatási rendszer 2010 óta fokozatosan épül és bővül, ismertette Fűrész Tünde. Példaként említette az évről évre új elemekkel bővülő családi adórendszerét vagy a családi otthonteremtés rendszerét, amely megoldásaiban gyakran egyedülálló a világon. Több olyan intézkedés van, amely kifejezetten magyar sajátosság, például a babaváró támogatás, a négy- vagy többgyermekes nők és mellette most már a 30 év alatti anyák Szjamentessége is – sorolta a KINCS elnöke.

Szavai szerint ezek a lehetőségek mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a demográfiai mutatók javuljanak vagy legalábbis képesek legyenek ellensúlyozni az olyan külső hatásokat és adottságokat, mint amilyen a pandémia, a szülőképes korú nők létszámának folyamatos csökkenése vagy a szankciós válság. 2010-hez képest továbbra is jelentős a javulás a termékenységi, a házasságkötési és a válási adatokban, valamint az abortuszok számában is – hívta fel a figyelmet Fűrész Tünde. Elmondta: az elmúlt évek növekménye jelentős részben a gyermekvállalást akadályozó anyagi tényezők lebontásában és a nagycsaládos életforma népszerűvé válásában keresendő.

A KINCS elnöke szerint a biológiai adottságok miatt fontos lenne, hogy legalább az első gyermekek lehetőleg még az édesanya húszas éveiben világra jöjjenek, javítva ezzel a testvérek megszületésének esélyét is. Hozzátette, ma az első gyermekek a nők átlagosan mintegy 29 éves korában születnek meg, a felsőfokú végzettségűeknél pedig jóval harminc felett. Fűrész Tünde elmondta, a célzott, igényvezérelt, pragmatikus alapokon nyugvó családpolitika 2023-ban is folytatódik, s a cél továbbra is az, hogy a családokat, amennyire lehet, megvédjék a szankciós válságtól.

Hankó Balázs, a Kulturális és Innovációs Minisztérium innovációért és felsőoktatásért felelős államtitkára február 6-án a Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum (BMSZC) Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Technikumban végzős diákok számára tartott pályaaorientációs órát. A sajtó számára is nyitva álló eseményen felidézte, jelentős módosítások lépnek életbe a felsőoktatási felvételi szabályozásában 2023-ban és 2024-ben. Elmondta, az idei felvételin már nem központi előírás az emelt szintű érettségi, ennek megköveteléséről az egyetemek, főiskolák saját hatáskörben döntenek. Nem lesznek központi-
lag meghatározott minimumpontszámok sem, újdonság továbbá, hogy a felvételi eljárás teljes egészében elektronikus formában zajlik, a jelentkezés akár mobiltelefonról is elvégezhető. 2024-től még több szabadságot kapnak a felsőoktatási intézmények a leendő hallgatóik kiválasztásában, ekkortól ugyanis az egyetemek határozhatják meg a tanulmányi pontok és az érettségi pontok számításánál figyelembe vehető tantárgyak körét, valamint azt is, hogy milyen tevékenységekért, eredményekért jár többletpont a felvételin. Többletpontok továbbra is széles körben lesznek adhatók, egyebek mellett nyelvismertért, tanulmányi és sportversenyeken elért eredményekért, munkaerőpiaci tapasztalért - tudatta az államtitkár. A politikus véleménye szerint megéri emelt szintű érettségit tenni, mert 2024-től magasabb pontszám gyűjthető vele. Mint mondta, ha valaki száz százalékos teljesítményt nyújt az emelt szintű érettségi vizsgán, akkor száz pontot kap érte, ha viszont ugyanilyen eredménnyel a középszintű vizsgát teszi le, akkor ennek csak a kétharmada, 67 pont jár a diáknak. Hozzátette azt is, hogy

a szakképzésben tett szakmai vizsga emelt szintű érettséginek számát.

Hankó Balázs kifejtette, a felvételi átalakításának célja, hogy a központilag irányított rendszert rugalmasabbá tegyék, a felsőoktatás pedig ennek köszönhetően versenyképesebb legyen. Annál jobb a képzés, minél közelebb visz a mindennapi élethez, a gyakorlathoz, a gazdasági, társadalmi szereplőkhöz - fogalmazott az államtitkár. Megjegyezte, a számok azt mutatják, hogy ma megéri diplomát szerezni, ugyanis a diplomás fiatalok 36 nap alatt elhelyezkedhetnek, és 80 százalékos bérelőnyük van a munkaerőpiacon.

Hankó Balázs arra is felhívta a figyelmet, hogy a magyar egyetemek jól szerepelnek a nemzetközi rangsorokban: ma 11 egyetem van, amely „elit ligás”, vagyis amely a világ 28 ezer felsőoktatási intézményének legjobb öt százalékába tartozik.

Kérdésre válaszolva leszögezte: ha emelkedik a felvételizők és a hallgatók létszáma, azzal nem felhígulni, hanem erősödni fog a felsőoktatás.

A továbbtanulási lehetőségek kapcsán Pölöskei Gáborné, szakképzésért felelős helyettes államtitkár ugyanitt arról beszélt a diákoknak, hogy szakirányú továbbtanulás esetén a felsőoktatásban beszámítják a szakképzésben megszerzett tapasztalatot, így lerövidülhet a képzési idő. Elmondta azt is, hogy a szakképzésben a rendszeres tanulói juttatásokon túl, a képzést lezáró szakmai vizsga sikeres teljesítésekor egyszeri pályakezdési támogatást is kapnak a diákok, amelynek összege az elért eredménytől függően 133 ezer és 302 ezer forint között mozog. Megjegyezte, az elmúlt tanévekben átlagosan 240 ezer forintot fizettek a fiataloknak ilyen juttatás formájában.

Hankó Balázs még február elején a Facebook-oldalára töltött fel a felvételiző fiataloknak szóló videóüzenetet. Értékelése szerint a magyar felsőoktatás azért jó, mert tíz felvett hallgatóból nyolc állami ösztöndíjas helyen kezdheti meg tanulmányait. Az állami ösztöndíj mellett további 33 ösztöndíjat tudnak biztosítani összesen 72 milliárd forint értékben. Ezek a támogatások 170 ezer hallgatót, azaz tízből hatot érnek el – ismertette a politikus.

Véleménye alapján remekül halad a magyar felsőoktatás nemzetköziesítése is, hiszen a nemzetközi mobilitási programokban részt vevők száma az elmúlt évben meghaladta a Covid-járvány előtti létszámot: míg 2019-ben nyolcezer hallgató és oktató vett részt nemzetköziesítési programban, 2022-ben tízezer kapcsolódott be, idén pedig már 13 ezer hallgató számára van hely. Az államtitkár beszélt arról is, hogy az Erasmus-programok elérhetősége 2023-ban folyamatosan biztosított, sőt az idén további, nagyarányú létszámnövelésre törekcsenek.

A politikus arra buzdította a fiatalokat, hogy jelentkezzenek a megújult magyar felsőoktatásba, mert „nagyon jó ma magyar egyetemistának lenni”. A leendő hallgatókat egy 300 ezer fős közösség várja, amely tudást ad és jövőt biztosít - fűzte

hozzá. A felsőoktatási intézmények szeptemberben induló képzéseire február 15-ig lehetett jelentkezni. A magyar gazdaságnak számos területen több diplomás szakemberre van szüksége ahhoz, hogy versenyképesek legyünk - húzta alá.

Hankó Balázs innovációért és felsőoktatásért felelős államtitkár a MATE Élelmiszer-tudományi Intézetének oklevélatadó ünnepségén azzal toldotta meg a fentieket, hogy bár az elmúlt években nőtt a felsőoktatásban a hallgatók száma, de még több szakemberre, kutatóra van szükség, ezért alakították át a felvételi rendszert úgy, hogy minden egyetem a saját területén a legkiválóbbakat tudja felvenni. A politikus elmondta, megújították a felsőoktatás struktúráját, ami ebben az intézményben még inkább érezhető, hiszen együttműködnek az élelmiszeripar szereplőivel, így a technológia a mindennapok részévé válik. Véleménye alapján a modellváltás sikerét mutatja az is, hogy a nemzetközi publikációk száma nőtt, a MATE-n például húsz százalékkal, ami a magyar agrárium erősségét is bizonyítja. Az államtitkár azt is hangoztatta, hogy akik a MATE-n diplomát szereznek, azok olyan egyetemen kapnak tudást, amely a világ felsőoktatási intézményeinek rangsorában a legjobb öt százalékban szerepel. Hozzátette, Magyarországon még másik tíz elitegyetem van, az ezeken tanulók egy háromszázezres hallgatói közösséget alkotnak, és jó ma egyetemistának lenni Magyarországon, „ez a közösség a nemzet üdvét szolgálja”. Rámutatott továbbá arra is, hogy a végzett diplomások bérelőnye 40-60 százalék közötti lesz.

A kormány közlése szerint **folytatódnak a szakképzésben a béremelések**. Még 2019-ben kezdődött a szakképzés átalakítása, amelynek köszönhetően a technikumok és a szakképző intézmények egyre népsze-

rúbbé váltak, és mára a szülők és tanulók körében is bizonyítottak. Ezt támasztja alá, hogy a 8. osztályt követően a technikumot választják legtöbben és a jelentkezők száma folyamatosan emelkedik. Vannak olyan szakképző intézmények, ahová tavaly tízszeres volt a túljelentkezés.

A kormány közleménye szerint a szakképzés megújításának elsődleges célja, hogy rugalmasabbá és gyakorlatiasabbá tegye a rendszert, ennek egyik alapvető feltétele az oktatók nagyobb megbecsülése.

2020 júliusában a kormány átlagosan 30 százalékkal emelte meg a szakképzésben dolgozók bérét, ezzel is ösztönözve a saját területükön kiemelkedő teljesítményt nyújtó szakemberek oktatói tevékenységét. Idén januártól még tovább nőtt a szakképzésben oktatók bére, akik a köznevelési intézményekhez hasonlóan 10 százalékos béremelésben részesültek. Jelenleg folyik a szakképzésben oktatók teljesítményértékelése, amely alapul szolgál a májusi, átlagosan 5 százalékos további bérfejlesztéshez. A későbbi időszakra vonatkozóan - a már bejelentett köznevelési béremelésekhez hasonlóan - a szakképzésben is várható további korrekció - áll a kormány közleményében.

Pölöskei Gáborné szakképzésért felelős helyettes államtitkár a szegedi Pollák Antal Technikum felújított közösségi terének ünnepélyes átadásán arról beszélt, hogy a szakképzés képes biztosítani a fejlődő magyar gazdaság számára szükséges minőségi munkaerőt. Értékelése szerint a szakképzés tartalmi, módszertani és környezeti megújítása, a 2020-ban elfogadott szakképzési törvény és a kormányzati támogatás lehetőséget ad arra, hogy az eredmények csak a terület szereplőin múljanak. Meglátása alapján a Pollák Antal Technikum felújítása bizonyítja, hogy a szakképzési cent-

rumok jó gazdái az iskoláknak. A beruházás ugyanis nem állami vagy pályázati támogatásból jöhetett létre, hanem a szakképzési centrum jó gazdálkodása tette azt lehetővé.

A helyettes államtitkár a helyi gazdasági szereplők és az intézmények összefogásának fontosságát hangsúlyozva kifejtette, a kamarák a vállalkozások igényeit összegyűjtve lehetővé teszik, hogy a képzések a munkaerőpiaci kereslethez igazodjanak. Az iskolák és az oktatók pedig nyitottak ezekre a változásokra - hangsúlyozta a politikus.

Kifejtette azt is, hogy az átalakítás egyik célja volt, hogy vonzóbbá váljon a szakképzés. Évekkel ezelőtt senki sem gondolta, hogy a szakképzésben túljelentkezés lehet, s lesznek olyan intézmények, ahova tízszer többen jelentkeznek, mint amennyi diákot fogadni tudnak - érzékeltette Pölöskei Gáborné.

A kormány közleményt adott ki a **Házasság Hete** programsorozat apropóján, amely ráirányítja a figyelmet a házasság szerepére és elősegíti, hogy a házasság intézménye minél jobban megerősödhessen. A közlemény szerint a hazai családtámogatások biztos alapot jelentenek a házassághoz és a gyermekvállaláshoz. A kormány célja, hogy a nehéz gazdasági helyzetben is minden segítséget megadjon azoknak a fiataloknak, akik családot alapítanak és gyermeket vállalnak. A házasság érték, amely számos kutatás szerint tartósabb párkapcsolatot és több gyermek megszületését eredményezi - áll a nyilatkozatban. A kabinet arra törekszik, se a házasságkötést, se a gyermekvállalást ne korlátozzák anyagi nehézségek. A kormányzat a nehéz gazdasági helyzetben is kiemelten támogatja a párokat abban, hogy a házasság és a gyermekvállalás mellett dönthessenek - ecsetelik.

Az első házások két évig adókedvezményt vehetnek igénybe, a gyermekáldás után pedig családi adókedvezmény, sőt a 30 éves kor alatti anyák esetében ezen felül immár személyi jövedelemadó-mentesség illeti meg őket, valamint élhetnek egyebek mellett a babaváró támogatás és a családi otthoneremtési kedvezmény lehetőségével.

A hazai stabil, többrétű, célzott és rugalmas családtámogatási rendszer sokoldalúan védi és szolgálja a családokat. A kormány érvelése szerint ennek is köszönhető, hogy az elmúlt időszakban Magyarországon megerősödött a házasság intézménye: európai szinten hazánkban nőtt a legnagyobb mértékben a házasságkötések száma. Míg 2010-ben alig 36 ezer pár kötött házasságot, 2022-ben ez már elérte a 64 ezret, ami jelentős, több mint 80 százalékos emelkedés. Emellett fontos eredménynek számít az is, hogy 2010 és 2021 között a válások száma évi 24 ezerről mintegy 18 ezerre csökkent, ami több mint 24 százalékos mérséklődést jelent.

A kormány a következő években továbbra is azon fog dolgozni, hogy a családok anyagi biztonságban élhessenek és minél több gyerek megszülethessen – jelentette

ki **Hornung Ágnes** a Budapesti Értéktőzsde BÉT Legek 2022 díjátadó gáláján. Kiemelte: a 2010 utáni családbarát kormány másik fontos célja megadni a döntés szabadságát a szülőknek arról, hogy gyerekvállalás után mikor menjenek vissza a munkaerőpiacra. A visszatérést a bölcsődei ellátás fejlesztésével is segítik, ugyanis az elmúlt 12 évben duplájára növelték a férőhelyek számát.

A politikus felidézte, 2010 óta nominálisan és GDP-arányosan is folyamatosan nőttek a családokra fordított támogatások, s nemzetközi összehasonlításban a GDP-arányos összeg abszolút az élvonalban van világszinten. Hangsúlyozta, hogy a CSOK 220 ezer családnak segített az otthoneremtésben, minden ötödik lakásvásárláshoz, illetve -építéshez a magyar családok igénybe vették ezt a kedvezményt.

Hozzátette, tervbe vették a rendszer finomhangolását, hogy valóban a rászorulókon segíthessenek.

Az államtitkár elmondta azt is, hogy a háztartások vagyoni helyzete jelentősen javult 12 év alatt, illetve pozitívan változott az egy főre jutó nettó jövedelem is 2010 óta. A családtámogatási rendszer a 3 gyermekes családokra van kihegyezve, a vagyoni helyzet is ebben a szegmensben javul a leglátványosabban – jegyezte meg.

A fő cél továbbra is az, hogy a termékenységi arányszám 2,1 százalék fölé emelkedjen annak ellenére, hogy a gyermekvállalási hajlandóságot a járvány és a háború is rontja - ecsetelte.

Hornung Ágnes arra is kitért, hogy a Start-értékpapírszámlák tulajdonosai között egyre többen vannak azok, akik betét-

gyűjtéssel egészítik ki az életkezdési támogatást; a pénzügyi tudatosságot tovább szeretnék növelni a lakosságban.

Átadták a díjakat a XX. Század Intézet Wittner Mária emlékére meghirdetett, „Én hősöm” elnevezésű videópályázata legjobbainak. Baczoni Dorottya, a XX. Század Intézet igazgatója felidézte, hogy a versenyt 2022. október 23-án hirdették meg középiskolások számára, a nemrég elhunyt Wittner Mária emlékére. A pályázók egy-egy olyan, 20. századi közéleti személyiségről készíthettek rövid videót, akire ma is példaként lehet tekinteni. A pályázat partnere a Kulturális és Innovációs Minisztérium volt. Az első díjas Peresztegi Hanna Mansfeld Péter '56-os szabadságharcosról, a második helyen végzett Bibercz Eliza Stikker Katalinról, Wittner Mária '56-os harcostársáról, a harmadik helyezett Nagy Hajnalka Eszter pedig Giorgio Perlasca második világháborús embermentőről készített videót.

A budapesti díjátadón Vincze Máté, a Kulturális és Innovációs Minisztérium közgyűjteményekért és kulturális fejlesztésekért felelős helyettes államtitkára köszöntötte a honoráltakat. Felidézte, hogy az '56-os szabadságharcosok akkor is kiálltak az igazságért, ha ez az életükbe került. Vincze Máté emlékeztetett arra, hogy a pályázatra videókat készítő fiatalok maguk is hasonló korúak, mint sok '56-os hős: Tóth Ilonka, a 18 éves korában kivégzett Mansfeld Péter vagy éppen Wittner Mária volt a szabadságharc idején. Hangsúlyozta, az 1956-os szabadságharcosok akkor is kitartottak az igazságuk mellett, amikor az akkori világ legnagyobb hadserege állt velük szemben, és meg is futamították azt. Noha felkelésük aztán véres megtorlásba torkollt, 1989-ben mégis beteljesítette küldetését - idézte fel. A politikus arra biztatta a fiatalokat, hogy továbbra is keressék a hősöket, tanul-

janak tőlük és váljanak maguk is hőssé, álljanak ki mindazért, amiben hisznek.

Simicskó István, a Honvédelmi Sportszövetség elnöke a **Bátrak Ligája** versenyének kiskunfélegyházi állomásán mondott beszédet. Többek között kijelentette, hogy az erős és bátor jellemű fiatalok jelentik Magyarország jövőjét. A politikus, aki egyben a Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP) parlamenti frakcióvezetője is, a versenyt követő díjátadón azt hangsúlyozta, hogy a Bátrak Ligáját szervező Honvédelmi Sportszövetségnek egyebek mellett az a feladata és missziója, hogy a fiatalok egészséges, kitartó és felkészült felnőttekké váljanak.

Kiemelte azt is, hogy minden sporttevékenység egyfajta akaraterő-tréning is és az akaraterő fejlődésére a fiataloknak különösen nagy szükségük van. A politikus szavai szerint a Bátrak Ligája állomásai lehetőséget teremtenek arra, hogy a fiatalok találkozzanak, megküzdjenek egymással, sportoljanak, miközben segítik és bátorítják is egymást, s a katonai jellegű akadályversenyek egyben csapatépítő tréningek is. Hozzátette, a tervek között szerepel egy országos döntő megszervezése a térségi versenyek győzteseinek részvételével.

Simicskó István hangsúlyozta: fontos a Magyar Honvédség segítése abban a toborzómunkában is, hogy legyen utánpótlás, legyenek mindig lelkes fiatalok, akik vállalják a katonai hivatást, a haza védelmét. A 2017-ben elindított Honvéd Kadét Programra kezdetben három középiskola jelentkezett, ma már azonban 110 iskolával van szerződése a Magyar Honvédségnek.

A Bátrak Ligája egy országos versenysorozat 7. és 8. osztályos tanulók részére a Honvédelmi Sportszövetség rendezésében. A program elsődleges célja a hazafias nevelés keretein belül aktív közösségek létre-

hozása és az egészséges életmód népszerűsítése. A kiskunfélegyházi állomás a sorozat 36. versenye volt. A diákok a versenyek során minden alkalommal egy élményközpontú, mindenki számára teljesíthető, honvédelemhez köthető versenyen vehetnek részt.

Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára budapesti sajtótájékoztatóján jelentette be, hogy idén is lehet jelentkezni a **Rákóczi Szövetség diaszpóraprogramjára**, amely a magyar kormány támogatásával valósul meg. A Rákóczi Szövetséggel együttműködve 2016-ban elindult program lényege, hogy a diaszpórából magyar fiatalokat hozzanak haza Magyarországra, illetve a Kárpát-medencébe, hogy megismerjék a magyar történelmet, kultúrát és tájat. A politikus értékelése szerint a programmal jelentősen megerősíthetik a fiatalok magyar identitását, hazaszeretetüket és ragaszkodásukat a magyarsághoz. Indulása óta 2300-2400 fiatal vett részt a különböző rendezvényeken. Potápi Árpád János reményét fejezte ki, hogy minél többen jelentkeznek majd a programra, és a meghirdetett ezres keretszámot ki tudják tölteni.

Csáky Csongor, a Rákóczi Szövetség elnöke többek között elmondta, az érdeklődők tíz programból választhatnak, az első a csíksomlyói búcsú. Aki ezt választja, 300 magyarországi, illetve külföldi magyar fiatalal záródokkolhat el a búcsúba. Emellett Sátoraljaújhelyen a nyári táborokba is várják a fiatalokat. A program idén is lehetőséget kínál arra, hogy a hétvégi magyar iskolákban, magyar közösségekben tevékenykedő tanárok, oktatók részt vehessenek a júliusi összmagyar tanártáborban. Csáky Csongor felidézte, a Magyar Diaszpóratanács a Határtalanul! program mintájára fogalmazta meg kérését a magyar kormányhoz egy kifejezetten a diasz-

pórat célzó program elindítására. Tavaly csaknem ötszázan vettek részt a rendezvényeken, és a visszajelzések alapján elmondható, hogy a programnak nagy hatása van a fiatalok életére, akikre visszatértük után az otthoni közösségek még inkább számíthatnak – mutatott rá.

A Vatikán bejelentette, hogy Ferenc pápa tavasszal hivatalos állami látogatást tesz Magyarországra, amely alatt többek között találkozik Orbán Viktor miniszterelnökkel és Novák Katalin köztársasági elnökkel is. Ezenfelül a diplomáciai testületek tagjaival, illetve az egyház képviselőivel, papjaival is találkozik, de a történelmi egyházak képviselőire is szán időt. A pápalátogatás témája az ifjúság lesz, amely hozzásegítheti a magyar egyházat az ifjúsági világtalálkozóra való felkészülésben, amelyet Lisszabonban rendeznek meg augusztus 1-6. között.

A **Mathias Corvinus Collegium (MCC)** által működtetett Ifjúságkutató Intézet felmérést készített, amelyben 15–29 éveseket kérdezett meg egy reprezentatív kérdőív keretében. A kutatásból kiderül, hogy a mai fiatalok a bizonytalanságot, a céltalanságot és az anyagi gondokat tekintik nemzedékük legnagyobb problémájának. Habár a fiatalok leginkább a kiszámíthatatlan jövőtől tartanak, mégsem félnek a munkanélküliségtől. Ez a helyzet sokat változott az elmúlt 15 évben, ugyanis 2008-ban még négyből egy fiatal legégetőbb problémája az volt, hogy nem talál munkát. Mára az ifjúság mindössze három százaléka tartja ezt legnagyobb gondjának.

Az adatok szerint a mai nemzedék 28 százaléka tartja legfőbb problémájának a bizonytalanságot, 25 százaléka pedig az anyagi nehézségeket. A kutatók kiemelik, hogy ezen problémák aránya folyamatosan nőtt az utóbbi három évben, vagyis a fiatalok egyre jobban aggódnak a bizony-

talán jövőkép és az anyagi nehézségek miatt. A kutatás rámutat, hogy az ukrajnai háború okozta feszültség, és az ehhez kapcsolódó gazdasági nehézségek okolhatók a fiatal felnőttek kétségbeejtő jövőképével.

A szociológusok ehhez kötik a fiatalok harmadik legsúlyosabb problémáját, a céltalanságot is, amely a huszonévesek 11 százalékának okozza a legfőbb feszültsé-

Újabb probléma a baráti társaságok eltűnése, amely a fiatalok negyedik legsúlyosabb nemzedéki problémája, ez kilenc százalékukat frusztrálja leginkább. A helyzetet a koronavírus-járvány idézhette elő, az online oktatás és a távmunka megnövelte a képernyőhöz kötött tevékenységeket, gátolva a személyes találkozók létrejöttét, az újabb barátságok kialakulását. A felmérés

get. A céltalanság okozta szorongás a korábbi években is hasonló arányban volt jelen, amiből a kutatók arra is következtetnek, hogy a kapunyitási pánik régóta fennálló gond a fiatalok körében, vagyis a 15–29 évesek nagy számának okoz feszültséget belépni a munkaerőpiacra.

szerint, habár a pandémia lecsengése óta felértékelődtek a személyes találkozók és a közösségi élmények, azonban a túlzott szeparáció továbbra is nagy gond a fiatalok életében. A fent említett nehézségeken túl megjelentek még egyéb szorongást okozó problémák, viszont ezeket a fiatalok már csak kevesebb mint öt százaléka emelte ki. Ilyen például a drog, az alkohol és a bűnözés terjedése.

Idén több mint 126 ezren jelentkeztek a magyar felsőoktatásba. Csák János kultúráért és innovációért felelős miniszter a felsőoktatási képzések jelentkezési eredményeit ismertető budapesti, március 6-án megrendezésre kerülő sajtótájékoztatón elmondta, tavaly a jelentkezők száma még 99 ezer volt. Értékelése szerint ez azt jelenti, hogy nőtt a felsőoktatási képzési rendszer vonzereje. A kormány célja, hogy „gazdaságilag erős, kulturálisan magabiztos, magabíró családokból álló nemzet éljen itt, a Kárpát-medencében” - jelentette ki a miniszter, hangsúlyozva: minden egyes szakpolitikai intézkedés ezt szolgálja.

Csák János felidézte, az elmúlt öt évben a felsőoktatási rendszerben nagyon sok változtatást léptettek életbe. Ezek azt szolgálják, hogy minél több jogosítványt adjanak oda a családoknak, a fiataloknak, és egyben kielégítsék Magyarország gazdasági és kulturális igényeit. A GDP folyamatosan, erőteljesen nő, és ehhez az kell, hogy a képzési rendszerben olyan képzési struktúrákat építsenek ki, amelyek szolgálják a gazdaságot - fűzte hozzá. A miniszter emlékeztetett, ezért kezdeményezték tavaly - sok konzultáció után - a felvételi rendszer megváltoztatását, és ezért adtak több jogosítványt az egyetemeknek.

A kultúráért és innovációért felelős miniszter kiemelte azt is, sokkal többen jelentkeztek a felsőoktatásba hátrányos helyzetű járásokból, mint korábban. Külön örömtelinek nevezte, hogy a tanár, a tanító és az óvodapedagógus szakokra is a korábnál többen jelentkeztek.

Kérdésekre válaszolva közölte, GDP-arányosan az európai uniós átlag felett költ Magyarország a felsőoktatásra az el-

múlt két év adatai szerint. A stratégiai változások meghozták majd az eredményeket, a felsőoktatásban két év alatt szemmel látható a javulás - jelentette ki Csák János, hozzátéve: a felsőoktatás átalakítása az egyik legnagyobb sikeres projekt az elmúlt 33 évben. Kijelentette azt is, hogy az Erasmus-programban saját forrásból biztosítják majd 2024-től a finanszírozást. A miniszter közölte, 2013-ban a külföldi hallgatók száma 13-14 ezer volt, mára ez több mint 42 ezerre nőtt.

A részleteket ismertette **Hankó Balázs**, a Kulturális és Innovációs Minisztérium innovációért és felsőoktatásért felelős államtitkára arról beszélt, a megújult magyar felsőoktatásba 126 449-en jelentkeztek, az immár teljesen elektronikus felvételi eljárás keretében. A megújított felvételi rendszer 27 százalékkal növelte a jelentkezői számot. Továbbá százezer olyan leendő hallgató jelentkezett, akinek nincs diplomája. Ez utóbbi szám 26 ezerrel nagyobb a tavalyinál, azaz az átlagot meghaladóan, 34 százalékkal nőtt a diplomával még nem rendelkező jelentkezők száma - közölte.

Az államtitkár elmondta, minden ötödik jelentkező műszaki, természettudományi, matematikai vagy informatikai területre szeretne bejutni. Az idősebbek esetében is erőteljes az emelkedés: 32 százalékkal többen jelentkeztek. A legidősebb jelentkező 75 éves, ő germanisztika szakon szeretne tanulni. Hankó Balázs kitért arra is, hogy nőtt a vidéki felsőoktatási intézmények népszerűsége: a nyíregyházi egyetemre 60, a miskolcira 40 százalékkal nőtt a jelentkezők száma, de a dunaújvárosi, a soproni és a veszprémi intézménybe is átlag feletti számban szeretnének bejutni hallgatók. Az államtitkár kiemelte, hogy a magyar felsőoktatásban tizenegy egyetem elitligás, azaz a világ egyetemeinek legjobb öt százalékában van.

Hankó Balázs a Huawei „Women in Technology” országos pályaelemzési programjának záróeseményén rámutatott, hogy jelenleg minden negyedik hallgató tanul matematika, természettudomány, mérnök vagy informatika (mtmi) területen. A kormány azt szeretné elérni, hogy 2030-ra minden második felsőoktatásban résztvevő hallgató ezen diplomák egyikét szerezzze meg.

Az államtitkár arra is kitért, hogy Magyarországon 11 elitigás egyetem van. A cél, hogy világszinten a TOP 100-ban legyen legalább egy magyar egyetem, uniós szinten pedig három magyar felsőoktatási intézmény. Emellett arra is törekszenek, hogy Magyarországot az unióban a 10 legjobb innovátor között tartsák számon.

Hankó Balázs emellett megköszönte a Huaweinek, hogy felkarolta a nők ügyét a technológiában.

Gecse Mariann, a Huawei Technologies Hungary és Nyugat-Balkán kormányzati kapcsolatokért és kommunikációért felelős igazgatója az MTI-nek elmondta, a mérnöki szakmák bemutatására szolgáló programjukkal a pályaválasztás előtt álló lányokat célozták meg. A tavaly októberben indult kezdeményezésben több mint 70, főként a középiskola 10. osztályába járó lány vett részt tanárával együtt. A program négy helyszínen, Budapesten, Győrben, Kecskeméten és Oroszlányban zajlott. A szombatonként tartott tanfolyamokon a résztvevők olyan eszközökkel ismerkedhettek meg, mint például a 3D nyomtató és a tervező programok. Gecse Mariann egyúttal reményét fejezte ki, hogy a program lerombolta azokat a sztereotípiákat, amelyek szerint egy lánynak nem való a mérnöki pálya.

Az egyetemek és a gazdaság összekapcsolásának ügye kiemelten fontos, 2018 után

dimenziót váltott a kormány ezen a területen. Bódis László, a Kulturális és Innovációs Minisztérium innovációért felelős helyettes államtitkára a Bosch és a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Innovatív Járműtechnológiák Kompetencia Központjának átadásán kifejtette, az erőfeszítések eredményei már kezdenek látszani, az ország az európai innovációs eredménytáblán egy helyet előre lépve a 21. lett, a bejelentett egyetemi szabadalmak száma négyszeresére, 19-ről 70 fölé nőtt, az innovatív vállalkozások száma pedig 74 százalékkal növekedett az elmúlt években. A kutatás-fejlesztésre és innovációra fordított források Magyarországon 900 milliárd forint fölé emelkedtek 2021-re, ebből a magyar állam ráfordítása 318 milliárd forint volt – ismertette.

A helyettes államtitkár három olyan területet nevezett meg, ahol jelentős előrelépésre van szükség az innováció fejlesztése érdekében: az egyik a kutató-utánpótlás nevelés bővítése, ezen kívül tovább kell növelni az innovatív vállalkozások és a szabadalmak számát is. A mérnöki-műszaki-természettudományi területen a 25-34 éves korban doktori képzésben résztvevők száma ugyan ezer lakosra vetítve 0,4 százalékra nőtt 0,3 százalékról, azonban az OECD-átlag elérése érdekében további javulásra lenne szükség – szögezte le.

A kormány a munkáltatókat arra ösztönzi, hogy kutató-fejlesztő mérnökeiket küldjék doktori képzésre, ennek érdekében elindítottak egy kooperatív programot, továbbá folytatják a nemzeti kiválóság programot is - tette hozzá. Bódis László beszélt arról a kezdeményezésükről is, amelyet az egyetemi ötletekből formálódó cégek felkarolására indítottak. A következő időszakban azokra a területekre kívának összpontosítani, amelyek kiemelt haszonnal járnak a magyar társadalom és a gazdaság számára, így például az egészséges életmód, zöld átállás, víz- és energiaügyek, illetve a gazdaság digitalizációja – emelte ki. A szellemi tulajdon területén egyebek közt a szabadalmi eljárások további egyszerűsítését tervezik annak érdekében, hogy a Bosch és a BME központjához hasonló együttműködések révén minél több szabadalom születhessen - vetítette előre a politikus.

A kormány azonnali, 5 milliárdos támogatást nyújt a magyar egyetemek kutatói programjainak előfinanszírozására. A segítséget azok az egyetemek kapják, amelyek az Európai Unió diszkriminatív döntése kizárna a Horizont kutatási együttműködésekben. Így 9 magyar egyetem 12 pályázata esetében nyílik meg a lehetőség arra, hogy társult tagként részt vegyen a kutatási együttműködésekben és végezzen olyan nemzetközi kutatásokat, amelyek költségeit Brüsszel egyelőre nem finanszírozza meg. A kabinetnek továbbra is az a célja, hogy 2030-ra egy hazai egyetem a világ 100, három pedig az Európai Unió 100 legjobbjá közé tartozzon.

A magyar kormány hosszú ideje elkötelezett a tehetségek támogatása mellett, s a nehéz gazdasági helyzet ellenére a tavalyihoz hasonló keretösszeget, **4,3 milliárd forintot biztosít** idén is a **Nemzeti Tehetség Programra** (NTP). Hornung Ágnes, a Kul-

turális és Innovációs Minisztérium családokért felelős államtitkára a támogatást bemutató budapesti sajtótájékoztatón ismertette, hogy az NTP 14 évvel ezelőtti indulása óta majdnem 19 ezer pályázatot támogattak mintegy 33 milliárd forintból, évente 300-350 ezer gyereket és fiatalot segítenek az óvodáskortól a felnőttkorig. A program különlegessége, hogy a jelentős költségvetési támogatás mellett az adófizetők egy százalékos felajánlása adják a keretösszeg alapját, a magyarok eddig több mint 17,5 milliárd forinttal támogatták a tehetséggondozást. Hozzátette, az adó úgynevezett második egy százalékat lehet felajánlani a támogatásra a 1823-as technikai számon.

A politikus szólt arról is, hogy a közösségek tehetséggondozó szerepe és szakmai munkája is elengedhetetlen ahhoz, hogy a kiemelkedő fiatalok eredményeket érheszenek el, ezért idén az egyéni pályázatok mellett kiemelt figyelmet fordítanak az egyesületek, szervezetek és intézmények tehetségtámogató munkájára is. Az államtitkár hangsúlyozta, hogy a tehetségek felkarolása közös nemzeti érdek és hosszútávú befektetés.

A támogatásra bárki jelentkezhethet, minden területről várják a tehetséges fiatalokat, 8-tól 35 éves korig. Személyek ösztöndíjakon keresztül kaphatnak közvetlen támogatást, de köznevelési intézmények, egyházi és civil szervezetek is jelentkezhetnek. Magánszemélyek az **Év Tehetsége Díjra** és a **Start-programra** pályázhatnak, az intézmények pedig olyan támogatást nyerhetnek el, amiből ők támogathatják a tehetségeket változatos formában. Hornung Ágnes az M1 Ma este című műsorában elmondta, idén különösen várják az intézmények jelentkezését, hiszen nagyon fontos, hogy a fiataloknak legyenek segítők, a közösségek még inkább ki tudják hozni

belőlük a tehetséget. Az államtitkár felhívta a figyelmet két olyan díjra, amelyek pályázata március 10-én zárul le. Ezek a **Bonis Bona-díj** a kiemelkedő tehetséggondozó pedagógusok számára, és a **Tehetségbarát Önkormányzat díj**. A Bonis Bona - a nemzet tehetségeiért díj négy kategóriában adható: életműdíj, valamint tehetségek felkutatása, -gondozása, illetve -fejlesztése kategória. Az elsőhöz egymillió forintos, a másik háromhoz négyszázezer forintos pénzjutalom jár.

A XIV. Kárpát-medencei tehetségnapon kilenc kiemelkedően tehetséges fiatal kapott Felfedezettjeink-ösztöndíjat. A Nemzeti Tehetség Program civil ernyőszervezete, a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége szándéka szerint az évente megrendezett tehetségnap a tehetséges fiatalokra, segítőikre és a nyílt programlehetőségekre irányítja a pedagógusok, szülők figyelmét.

A Budapesten megrendezett eseményen Nagy-Vargha Zsófia, a Kulturális és Innovációs Minisztérium fiatalokért felelős helyettes államtitkára kiemelte: a Nemzeti Tehetség Programot a sokszínűség jellemzi, melyet jól mutat, hogy a díjazottak között például zongoraművész, vers- és prózamondó, asztaliteniszező, kutató, valamint a matematika és a kémia területén kiváló fiatal is található. A nemzeti tehetség program a sokoldalúságot egyebek mellett tanulmányi versenyek, ösztöndíjak, zenei tehetség programok, vállalkozás-

segítő képzések, valamint pedagógusképzések támogatásával biztosítja - tette hozzá a helyettes államtitkár.

Balogh László, a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége (MATEHETSZ) elnöke, a Felfedezettjeink-pályázat értékelő bizottságának vezetője elmondta: 2011 óta évente adományozzák a Felfedezettjeink-díjat, amelyet eddig összesen 216 fiatal nyert el. Idén a fődíjasok egyenként 150 ezer, a különdíjasok 80-80 ezer forint ösztöndíjban részesülnek, amelyet az érdeklődésüknek megfelelő céljaik elérésére fordíthatnak.

Polonkai Mária, a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács elnöke kiemelte: a Nemzeti Tehetség Program részeként kialakított hálózat fontos célja, hogy a magyar fiatalok számára lakóhelytől és szociális helyzetűtől függetlenül lehetőséget adjon tehetségük kibontakoztatására.

A rendezvényen fődíjjal jutalmazták a bodajki Balogh Ádám zongoraművészt, a jászberényi Notheisz Janka karatést, valamint a körösfői Kovács Nóra Annát a biológia területén elért eredményeiért, ezen kívül hat különdíjat is kiosztottak a rendezvényen.

A bölcsődei hálózat bővítése a nehéz, egész Európát sújtó gazdasági helyzetben is fontos a kormány számára. Hornung Ágnes családokért felelős államtitkár a törökbálinti Apró Léptek Bölcsőde átadásán hozzátette: csaknem tízezer bölcsődei férőhely kialakítása zajlik. A kormány 2010-ben döntött arról, hogy új alapokra helyezi a családpolitikát, és a legfontosabb szempontok között szerepelt, hogy a gyermeket tervező párok ne érezzék tehernek a gyermekvállalást. Az államtitkár felidézte, mára 30-nál több olyan támogatási formát kínálnak a családoknak, amelyek az élet minden szakaszában, minden felmerülő

nehézség esetén képesek segítséget nyújtani, a gyermek születését megelőző időszakról egészen az új otthonba költözésig. Mint mondta, az anyagi támogatásokon túl másfajta intézkedésekkel is szeretnék segíteni a családok boldogulását, így például a bölcsődei intézményrendszer bővítésével. Ismertetése alapján háromszor annyi, mintegy 1030 településen biztosított a bölcsődei ellátás, mint 2010-ben. Hozzátette: ugyanebben az időszakban mintegy 85 százalékkal növekedett a bölcsődei férőhelyek száma.

A fiatalokat szólítja meg **A reformkor nagyjai - kicsiknek program**, melynek keretében többek között honlap, YouTube-videók és mobiltelefonos alkalmazás ismerteti meg az alsó tagozatosokkal a reformkor vezető politikusait, művészeit, feltalálóit és közéleti személyiségeit a KIM, a PIM, a PKÜ és a Hol vagy, Kajla? program alkotóinak összefogásában. Csák János kultúráért és innovációért felelős miniszter a program budapesti sajtótájékoztatóján rávilágított annak fontosságára, hogy a családoknak közös szellemi élményekben legyen részük, továbbá a fiataloknak legyenek példaképeik. Értékelése szerint a reformkor egy olyan időszak, amelyhez érdemes visszanyúlni, hiszen a magyar történelem legnagyobb korszakainak egyike volt.

A miniszter felidézte, hogy a magyar kormány rengeteg anyagi forrást áldoz a családpolitikára, és legfontosabb céljai között szerepel a gyerekek testi, lelki és szellemi egészségének megőrzése. A most induló projekt méltó a reformkor nagyjaihoz, és még a felnőtteknek is érdemes kipróbálniuk - méltatta a kezdeményezést Csák János.

Demeter Szilárd, a Petőfi Irodalmi Múzeum és a Petőfi Kulturális Ügynökség vezetője arra emlékeztetett, hogy a kultúrafo-

gyasztási szokások gyorsan változnak, a fiatalokat ezért egyre újabb eszközökkel kell megszólítani. Ha nem sikerül a magyar kulturális örökség összefüggéseit élettel megtölteni, akkor a múzeumokból idővel elfogynak a látogatók - mutatott rá a főigazgató, kiemelve annak fontosságát, hogy a gyerekek magyar hősökkel tudjanak játszani és azonosulni.

Walton Tamás, A reformkor nagyjai - kicsiknek program koncepciójáért felelős kreatív producer felidézte, hogy a Magyarország nevezetességeinek megismertetését célzó Hol vagy, Kajla? programmal már több mint egymillió gyereket értek el. Az új projekt a reformkorról és hőseiről csempező tudást és értéket a gyerekek fejébe és szívébe szerethető, vidám, játékos formában. Különlegessége, hogy a reformkori hősök gyermekkori alakjukban szólítják meg a diákokat és mesélnek saját ifjúkorukról, valamint arról, milyen nagy tetteket fognak végrehajtani felnőttként - közölte.

A programsorozatról minden információ fellelhető a **reformkornagyjai.hu** weboldalon, a Reformkor nagyjai YouTube-csatornán pedig a nemzeti hősekről szóló videók találhatóak. Újdonsült hőseikkel mobilalkalmazásban is találkozhatnak a gyerekek.

Év végén az osztályok egy országos élő, online bajnokságban mérhetik össze megszerzett tudásukat, és a legjobbak osztálykirándulást nyerhetnek; ősszel pedig minden iskolába matricás füzetek érkeznek az alsós diákokhoz. A tartalmak összeállítását és történelmi hitelességét az ELTE Történettudományi Intézete, a Magyar Nemzeti Levéltár és számos történész - mások mellett Fónagy Zoltán, Katona Csaba, Csorba

László és Hernády Zsolt - segítette.

Már várják az iskolák jelentkezését a nyári zánkai és fonyódligeti Erzsébet-táborba. Európa legnagyobb gyermektáboroztatási programjában idén is több tízezer gyermek szerezhethet feledhetetlen élményeket a korszerű Balaton-parti táborhelyeken, ahol számos kikapcsolódásra alkalmas, valamint képességeik fejlesztését segítő különleges programot kínálnak számukra. A két helyszínen hatnapos, ötéjszaka turnusokban vakációzhatnak a gyermekek június 18-tól.

Az Erzsébet Alapítvány az Erzsébet Táborok táboroztatási programban állami támogatásból biztosítja a szállást, a napi ötszöri étkezést és az egészségügyi ellátást. Mindkét táborhelyen naponta többféle programot szerveznek a gyermekeknek. A diákok egyebek mellett színházi és cirku-szi előadáson, koncerteken, sportprogramokon, zenei és táncfoglalkozásokon, digitális kompetenciafejlesztő, továbbá lelki programokon is részt vehetnek, de kalandpark, sárkányhajózás és sétahajózás is várja őket. Tematikus programként keddenként mindkét táborhelyen Sportnapot rendeznek a szervezők, ahol országos sport-szövetségek segítségével olyan sportágakkal ismerkedhetnek meg a diákok, amelyekkel ritkábban találkoznak a hétköznapiakban. Szerdánként a „Hősök napján” egyebek mellett a katonák, a rendőrök, a mentők, a vízimentők, a TEK munkatársainak hivatását ismerhetik meg a táborozók.

A táboroztatási programnak köszönhetően a zánkai és a fonyódligeti táborokba idén is ingyenesen utazhatnak vonattal a gyermekek az ország bármely pontjáról. Az utazást az Erzsébet Alapítvány megszervezi, és annak költségét megtéríti.

Uspace néven online közösségi teret indít fiataloknak a Katolikus Szeretetszolgálat.

Az új virtuális platformokon a tinédzsereket és a huszonéveseket foglalkoztató kérdésekre elismert szakemberek és a fiatalok közösen igyekeznek válaszokat találni - jelentette be a szervezet főigazgatója sajtótájékoztatón, Budapesten. Vajda Norbert azt mondta, a Uspace tabudöntőgető projekt, de ez nem egyedülálló a szeretetszolgálat történetében. Jelezte: óriási szükség van új ifjúsági fórumra, ahol tizenévesek feltehetik a kérdéseiket és személyesen is találkozhatnak. A Uspace felületein a fiatalokat leginkább érintő kérdésekben világos keresztény értékrend alapján, szakértői háttérrel kapnak válaszokat.

Nagy-Vargha Zsófia, a Kulturális és Innovációs Minisztérium fiatalokért felelős helyettes államtitkára köszöntőjében úgy fogalmazott, modern világunkban még erősebben szükségünk van a Biblia iránymutatására. Le kell fordítani a Bibliát a magyar fiatalok nyelvére, ezt a munkát végzi a Katolikus Szeretetszolgálat a Uspace honlapon keresztül, hiszen keresztény tanításokkal igyekeznek válaszokat adni - tette hozzá. Értékelése alapján nemzetstratégiai ügy a családok és a fiatalok támogatása, s a már ismert intézkedések mellett nagyon fontos, hogy az értékalapú közösségeket is felkarolják.

Marton Zsolt váci megyés püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia családreferens püspöke arról beszélt, hiánypótló szerepet tölt be a portál, mivel a fiatalok életkérdéseivel foglalkozó katolikus felület eddig még nem jött létre. Arról is beszélt, az egyház óriási felelőssége, hogy a fiatalokat, a jövőt megszólítsa. A püspök Ferenc pápára hivatkozott, aki mindig elmondja, „az egyháznak szüksége van a

fiatalok lendületére, hitére”.

Az **uspace.hu** oldalon megjelenő cikkek középpontjában olyan örök érvényű értékek állnak, mint a teremtett világ tisztelete, az emberi élet méltósága, az Istennel való kapcsolat és a hit, a családi élet fontossága, a férfi-női kapcsolat pozitív megjelenítése, a természetvédelem és természetközelség.

A Uspace Facebook-oldala elsősorban a szülők és tanárok platformja, míg az Instagram-oldal a fiatalok terepe.

Ugyancsak a gimnazista és egyetemista korú fiatalok szerkesztik a Spotify-on és videós formában is elérhető podcastokat, amelyekben a tervek szerint ismert emberekkel is készítenek majd interjúkat. A Uspace hatodik platformja a Youtube-csatorna, ahol a videók a tizenévesek egyik legégetőbb problémájára, párkapcsolati felvetésekre adnak megoldást.

2023. április

Ferenc pápa április végén háromnapos látogatásra érkezett Magyarországra, s számos hivatalos eseményen vett részt. Témánk szempontjából kiemelkedik a fiatalokkal való találkozója a Papp László Budapest Sportarénában, április 29-én. Beszédében az álmok és a célok szerepéről, a közösség, a csapatjáték, mások szolgálata, a csend és az ima fontosságáról értekezett az ifjúságnak. „Senki sem veheti el a helyeteket az egyház és a világ történetében, senki sem képes arra, amire csak ti vagytok képesek” – mondta Ferenc pápa a fiataloknak.

A katolikus egyházfő barátainak nevezve a fiatalokat úgy fogalmazott: „ti mind értékesek vagytok Jézus számára és számomra is”. Azt kérte tőlük, segítsenek egymásnak elhinni, hogy szeretik őket, értékesek, és nagy dolgokra vannak teremtve.

Szólt arról is: Jézus nem prédikál, hanem utat nyit. Azt akarja, hogy tanítványai ne a leckét ismételtető iskolások legyenek, hanem szabad és úton lévő fiatalok, egy olyan Isten társai, aki meghallgatja szükségleteiket és odafigyel álmaikra. Jézus nem rombolja le, hanem kijavítja az álmokat. Egy dologhoz azonban ragaszkodik: az ember nem attól lesz nagy, hogy mások fölé emelkedik, hanem attól, hogy leereszkedik másokhoz, nem mások kárára, hanem mások szolgálatával – fejtette ki a katolikus egyházfő.

A magyar kormány demográfiai intézkedései iránt egyre nagyobb az érdeklődés nemzetközi viszonylatban, legutóbb Beneda Attila, a Kulturális és Innovációs Minisztérium helyettes államtitkára ismertette azokat Belgrádban a Szerbia - A mi

családunk című nemzetközi családdügyi és demográfiai konferencián. A demográfia terén a magyar kormány komoly eredményeket ért el az utóbbi 12 évben, Szerbia pedig egyrészt a jó példák, másrészt a gyümölcsöző és szoros kapcsolat okán hívta meg a magyar kormányt is a családdokról szóló konferenciájára.

Magyarország és Szerbia számára is nagyon fontos a család, ezért szeretnék azt erősíteni, és olyan intézkedéseket hozni, amelyek elősegítik a gyermekvállalást – nyilatkozta a magyar közmédiának a politikus. Leszögezte, hogy Magyarországnak van a világon talán a legösszetettebb és legrészletesebb családtámogatási rendszerre.

A helyettes államtitkár felhívta a figyelmet arra, hogy a rendezvény során „többször elhangzott az a Magyarországgal kapcsolatos dicséret, hogy jó példát tudunk számukra is mutatni, néhány gyakorlatunkat már igyekeznek ők is bevezetni, és sikerült közösen megerősíteni azt a szándékot, hogy a jó gyakorlatokat, tapasztalatokat kicseréljük, hiszen hasonló az a demográfiai népesedési kihívás, amivel Szerbia és Magyarország is szembesül”

Beneda Attila előadásában bemutatta a magyar kormány családpolitikával kapcsolatos társadalomfilozófiai megközelíté-

sét. Mint mondta, azt indokolta meg és vázolta fel, hogy miért is a családokat tartjuk a nemzet legfontosabb építőkövének, és melyek azok az intézkedések, amelyekkel ezt próbáljuk segíteni. Hozzátette: felvetődött annak a lehetősége, hogy létrehoznak egy stratégiai munkacsoportot, amelyben Magyarország és Szerbia a népesedéspolitikai, családpolitikai kérdéseket is meg tudja egymással vitatni.

„Nagyon fontos az együttműködés, nagyon fontos egymás jó gyakorlatainak a figyelése, hiszen Európa demográfiai tétellel áll szemben” – emelte ki. Magyarázata szerint a nyugati országok a demográfiai kérdéseket más irányból igyekeznek megoldani, míg Magyarország és Szerbia számára a család képvisel komoly értéket, ezért azt szeretnék erősíteni. „Sok tekintetben hasonló a helyzetünk, és ez a sosem látott jó kapcsolat, amely most Szerbia és Magyarország között van, megad minden alapot arra, hogy ez az együttműködés erősödjön, folytatódjon” – zárta szavait a politikus.

A kormány elkötelezett a magyar felsőoktatás nemzetköziesítése mellett, a mobilitási programokban részt vevők száma az elmúlt években jelentősen nőtt. Míg 2019-ben nyolcezer, 2022-ben tízezer hallgató és oktató vett részt nemzetköziesítési programokban. Az Erasmus mellett tovább bővülnek a magyar hallgatók nemzetközi csereprogram lehetőségei, a következő tanévre minden eddiginél magasabb összeget, 280 millió forintot fordít a Közép-európai Felsőoktatási Csereprogramra. Az Erasmus+ elérhetősége 2023-ban is folyamatosan biztosított, sőt az állam garantálja a program jövő évi folytatását is, függetlenül az Európai Unióval folyó tárgyalások eredményétől.

A CEEPUS (Central European Exchange Program for University Studies) program célja, hogy tizenhat európai ország felsőoktatási intézményei között lehetővé tegye a hallgatói és oktatói mobilitások lebonyolítását, speciális kurzusok és hallgatói kirándulások szervezését. A kezdeményezés 28 évvel ezelőtt azért jött létre, hogy a támogassa a térségben a hosszú távú szakmai együttműködések kialakulását, elősegítve ezzel Közép-Európa stratégiai szerepének erősödését. Az elmúlt 10 évben a magyar részvételű együttműködések mértéke másfélszeresére nőtt.

Hazánk a 2023/2024-es tanévre szóló 280 millió forinttal az összes CEEPUS tagállamot összevetve a legmagasabb emelést hajtotta végre az előző időszakokhoz képest, így Ausztria mellett Magyarország támogatja a legnagyobb mértékben a CEEPUS felsőoktatási hálózatokat. Szakpolitikai értékelések azt várják, hogy a magyar felajánlás mértéke erősítheti hazánk oktatásban betöltött stratégiai szerepét a térségben.

A program keretében a következő országok akkreditált felsőoktatási intézményei látogathatók: Albánia, Ausztria, Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Csehország, Észak-Macedónia, Horvátország, Koszovó, Len-

gyelország, Magyarország, Moldova, Montenegró, Románia, Szerbia, Szlovákia és Szlovénia.

Nagy-Vargha Zsófia, a Kulturális és Innovációs Minisztérium fiatalokért felelős helyettes államtitkára nemzetstratégiai kérdésként jelölte meg a budapesti Lányok Napja rendezvényen, hogy több nő válasszon természettudományos pályát.

A politikus az Energiatudományi Kutatóközpontban elhangzott köszöntő beszédében kiemelte, számos tudományos felismerés van, amely nők nélkül nem születhetett volna meg. Ilyen többek között a lepra gyógy módja, a légköri üvegházhatás, a DNS-kutatások és a maghasadás is. Aláhúzta, hogy ma már lényegesen több lehetőségük van a lányoknak tudományos szakmákban elhelyezkedni, mint néhány évtizeddel ezelőtt, de Magyarországon még mindig hetven százalék körüli a férfiak aránya a természettudományos munkakörökben. Hozzátette, hogy azért támogatják évről évre ezt a programot, mert nagyon fontos, hogy növeljük a lányok, nők számát ezekben a szakmákban.

Horváth Ákos, az Energiatudományi Kutatóközpont főigazgatója úgy fogalmazott, hogy a tudomány nem csak a fiúk játéka, és komoly felismerésnek nevezte a magyar tudomány képviselői részéről, hogy nem szabad mellőzni azt a kreativitást, amit a nők jelentenek a kutatásban. Kitért arra is, hogy a kutatóközpontban nukleáris energetikával, anyagtudománnyal és környezetvédelemmel foglalkoznak, több laboratóriumuk pedig a világ élvonalában van.

A lányok napja országos pályaaorientációs nap diáklányok részére, a rendezvény a műszaki, természettudományi és informatikai szakterületeket népszerűsíti. A program honlapján olvasható tájékoztatás szerint ezen a napon felső tagozatos általános

iskolás és középiskolás lányok látogatják meg az ország vállalatait, egyetemeit és kutatóintézeteit, ahol interaktív programokon keresztül, gyakorló szakemberektől ismerhetik meg a tudományok, a technológia és az informatika világát.

A magyar felsőoktatás és kutatás rendszerét hátrányosan befolyásoló európai uniós döntések felülvizsgálatáról jelenleg is zajlanak a tárgyalások az Európai Bizottsággal. Hankó Balázs innovációért és felsőoktatásért felelős államtitkár egyeztetéseket követően arról számolt be a sajtónak, hogy a magyar kormány kiáll a magyar kutatók és a magyar hallgatók mellett. Éppen ezért 5 milliárd forintos keret lehívását teszi lehetővé az összes érintett egyetem számára előlegként a Horizont-programokra és minden más közvetlen európai uniós kutatási finanszírozásra. A kormány azonnali segítségére azért van szükség, mert anélkül az érintett egyetemek nem tudnának a projektekben maradni, ugyanis májusban több kötelezettségvállalást érintő határidő is lejár.

Tájékoztatása szerint a kormány támogatásával így 9 magyar egyetem 12 pályázata esetében nyílik meg a lehetőség arra, hogy társult tagként részt vegyen a Horizont Európa keretprogram kutatási együttműködéseiben és végezzen olyan nemzetközi kutatásokat, amelyek a társadalom és a gazdaság javát szolgálják. Mint hozzátette, a források gyors biztosítása mellett abban is megegyeztek, hogy olyan támogató nyilatkozatot is kapnak az egyetemek, amelyet a konzorciumokban résztvevő európai partnereknek és egyetemeknek tudnak majd bemutatni.

Kasza Gyula, az Állatorvostudományi Egyetem docense a sajtótájékoztatón elmondta, hogy évtizedes kutatási együtt-

működéseket érintett hátrányosan a brüsszeli döntés, és ezeket nagyon nehéz lenne újra felépíteniük. Mint hangsúlyozta, ele mi érdekük, hogy ez a megállapodás minél hamarabb megtörténjen, ugyanakkor addig is ez egy jelentős segítség, hogy folytatni tudják a pályázataikat.

Hankó Balázs a Debreceni Szakképzési Centrum Járműipari Képzőközpontjának átadásán a gazdaság igényeire megfelelően reflektáló szakképzés fontosságáról beszélt, s ebből a szempontból is sikeresnek nevezte a szakképzési rendszer elmúlt években végrehajtott megújítását. Jelezte, hogy egyre nő a szakképzést választók száma az országban, Debrecenben pedig csaknem megduplázódott a szakképzésben tanulók száma az elmúlt években. Hozzátette még azt is, hogy a képzésben a gyakorlat került a középpontba, amit a duális képzés egészít ki. A Debreceni Szakképzési Centrumnak (DSZC) kétszáz duális partnere van, nemzetközi cégek és magyar vállalatok - mutatott rá az államtitkár.

Az államtitkár arra is rávilágított, hogy a sikerhez hozzátartozik a szakképzésben oktatók tavalyi 30, idei további 15 százalékos béremelése, valamint az együttműködés. Utóbbira, a város, az ipari szereplők, az egyetem és a szakképző intézetek együttműködésére Debrecen kiváló példa - fűzte hozzá. Ugyancsak a siker garanciáinak nevezte az infrastrukturális fejlesztéseket, így a debreceni járműipari képzőközpontot, amely 250 millió forintos vissza nem térítendő európai uniós forrásból valósult meg. A járműipari képzés kapcsán Hankó Balázs azt mondta, a Debrecenben autógyárat építő BMW száz fiatalnak kínált duális képzési lehetőséget, vagyis elmondható, hogy németországi színvonalú szakképzési rendszere van a cívisvárosnak. Papp László, Debrecen polgármestere

szerint izgalmas, intenzív időszakát éli a város, amit erős expanzió jellemez mind a gazdaságban, mind az oktatásban. Utóbbira példaként említette, hogy míg 2015-ben 7500 diák vett részt a szakképzésben a városban, addig a számuk jelenleg meghaladja a tizenkétezeret. Nagy kihívást jelent a gazdasági növekedés, 2015-től 11 milliárd euró működő tőke érkezett Debrecenbe, amivel tizenhatezer új munkahelyet teremtettek - jegyezte meg a polgármester. Hozzátette: az oktatáson keresztül gazdaságot lehet építeni, vagyis jó helyre kerülnek a kormányzati támogatások.

A fejlesztés eredményeként négy tanműhelyt alakítottak ki a járműipari képzőközpontban: gépészeti alapozót, gépi forgácsoló műhelyt, gyártási folyamat szimulációs labort és mechanikai mérőlaborokat. A DSZC öt gépészeti iskolájának mintegy háromezer tanulója használhatja a jövőben az új járműipari képzőközpontot.

A jelentkezési adatok alapján az általános iskola nyolcadik osztályának elvégzését követően a középfokú oktatásba továbblépők közül a legtöbben a technikumok mellett döntöttek 2023-ban is. A szakmát és érettségit egyszerre adó intézményeket - bármilyen más iskolatípust magasan előzve - már a felvételizők 43 százaléka választotta. A népszerűség egyik legfontosabb oka, hogy az ötéves képzésben végzettek jelentős előnyt élveznek szakirányú felsőoktatási továbbtanulás esetén. Az, hogy egyre többen választják a szakképzést, a kormány közleménye szerint annak is köszönhető, hogy a 2020-ban megújult, rugalmasabb szakképzési rendszerben az általános iskolai tanulmányokat befejező diákoknak már nem szakmát kell választaniuk, hanem egy érdeklődésüknek megfelelő irányt, azaz ágazatot. A konkrét

szakmát így később, megalapozott ismeretek birtokában választhatják ki, biztosítva ezzel az élményalapú, gyakorlatorientált szakmatanulás lehetőségét.

A jelentkezők számának növekedése és a javuló tanulmányi eredmények elemzők szerint azt bizonyítják, hogy a tanulók és családjaik számára is bevált az új szakképzési rendszer. Ez pedig hozzájárulhat a kormány azon céljához, hogy magyar szaktudással, szervezőképességgel és akarral egy olyan ország épüljön, ahol jó élni, dolgozni, családot alapítani és gyermekeket nevelni.

Véget ért a Nemzeti Tehetség Program keretében tavaly tavasszal meghirdetett, fiatal vállalkozóknak szóló Start program. A második kiírásra december 20-ig pályázhattak technológiai alapú szolgáltatás- és termékötletekkel a 18 és 35 év közötti fiatalok. A szervezők egészségügyi és szociális, közösségi célú, illetve zöld megoldásokat vártak a jelentkezőktől. A 8 hetes mentorálási-képzési időszakban 20 csapat vehetett részt, ők bruttó 3-3 millió forintot is kaptak az ötleteik megvalósítására. A programot a Nemzeti Tehetség Központ bonyolította le a Design Terminállal együttműködve.

A program záró eseményén a Kulturális és Innovációs Minisztérium fiatalokért felelős helyettes államtitkára köszöntötte a résztvevőket, aki szerint a tehetség sokféle lehet, de bármiben is legyen kiemelkedő valaki, biztosan megtalálhatja a neki megfelelő támogatást. Nagy-Vargha Zsófia a pályázatok alapján úgy vélte, a fiataloknak van megoldásuk a világ előtt álló kihívásokra, például a hulladékhasznosításra, az éghajlatváltozásra vagy az egészség megőrzésére. A Start program a képzéseken és az anyagi segítségen túl azzal is hozzájárult a sikerhez, hogy a résztvevőket új ismeretekkel gazdagította, és segített olyan

kapcsolatokat építeni, amelyek a későbbi építkezés során értékesek lehetnek - tette hozzá.

Jónás László, a program záró eseményének helyt adó Design Terminal ügyvezetője abban bíz, hogy a mentorálás ideje alatt a fiatalok hasznos ismeretekkel gyarapodtak, és ezzel el tudnak indulni azon az úton, amit választottak maguknak. Véleménye szerint a program másik nagy értéke az a közösség, ahová a pályázók bekerülhettek. Vállalkozóvá válni nem egyszerű, de sokkal könnyebb olyan közegben, amelynek tagjai bátorítják egymás kezdeményezéseit - hangsúlyozta.

Átadták a fiatalok helyben maradását és hazatérését segítő Ifjúsági Tanácsadó Központot Etiópiában, amelynek felépítéséhez Magyarország 160 millió forint támogatást nyújtott a helyi katolikus egyháznak. Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter Addisz-Abebában elmondott beszédében többek között hangsúlyozta, hogy a hátrányos helyzetű fiatalokat segítő központ programokat biztosít a hazájukat elhagyni kívánó fiatalok számára, így segítve a helyben maradást, illetve lehetőséget ad a hazatérésre a már külföldre távozottak számára. Rendkívül fontosnak nevezte a helyi közösségek támogatását abban, hogy megmaradhassanak az évszázadok vagy még régebb óta lakóhelyükként szolgáló területeken, vagy visszatérhessenek oda. „Alapelvünk, hogy a segítséget kell oda vinni, ahol a baj van, nem a problémát oda hozni, ahol egyelőre nincsen baj” – fogalmazott.

Ellenzéki politikusokkal és szakértőkkel egyeztetett a státusztörvény-tervezetről a Belügyminisztérium május 24-én. A szakpolitikai vitán a politikusok közül részt vett többek között Pintér Sándor belügyminiszter, Maruzsa Zoltán köznevelési államtitkár, a momentumos Gelencsér Ferenc, az MSZP-s Kunhalmi Ágnes, az LMP-s Kanász-Nagy Máté és a DK-s Barkóczi Balázs. Szakértőként jelen volt Horváth Péter a Nemzeti Pedagógus Karból, Nagy Erzsébet a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezetéből, Gosztonyi Gábor a Pedagógusok Szakszervezetéből, Schermann Fruzsina az Adom Diákmozgalomból, valamint Mihalics Lili az Egységes Diákfrontból. A korábbi egyeztetések nyomán már 45 pontban módosult a státusztörvény-tervezet, de a belügyminiszter az ellenzéki pártok képviselőivel, szakértőivel is szeretne volna megvitatni azt. Rétvári Bence, a Belügyminisztérium parlamenti államtitkára Facebook-oldalán számolt be arról, hogy a tiltakozások, feltételek szabása és az elutasítás helyett végül minden ellenzéki párt elfogadta Pintér Sándor meghívását. Rétvári Bence kiemelte, hogy ez a 19. egyeztetés a tervezetről, ezzel az utolsó előtti szakaszához ért a parlamenti benyújtás előtti egyeztetési folyamat. Ezután már csak az Európai Bizottsággal történő egyeztetés van hátra.

A politikus felidézte, hogy hosszú folyamat eredményeként jutottak el ideig. A tavalyi évben, még a törvénytervezet szövegének kidolgozása előtt több körben digitális egyeztetést folytattak a pedagógusokkal, melyekre 25 ezren, 33 ezren, illetve 18 ezren válaszoltak. A szülői digitális konzultációban 130 ezer szülő vett részt. Decemberben 400 iskola igazgatójával és képviselőjével személyesen egyeztettek

egy teljes napon át a Nemzeti Közszoigálati Egyetemen. Közel három hónapja, március 2-án hozták nyilvánosságra az új pedagógus-életpályáról szóló törvénytervezetet. Azóta összesen 28 egyeztetés zajlott a szakszervezetekkel, a Köznevelésstratégiai Kerekasztallal, az Országos Köznevelési Tanáccsal, az Országos Diák Tanáccsal, egyházi fenntartókkal, magánfenntartókkal, szülői szervezetekkel, szakértőkkel, pedagógusképző karok vezetőivel. Rétvári Bence kijelentette: az egyeztetések nyomán 45 pontban módosult a törvénytervezet.

Ez alkalomból a még be nem nyújtott törvénytervezetről egyeztettek az ellenzéki pártokkal, bízva abban, hogy „a baloldali pártok a valótlanok terjesztése, az uszítás és a kicsinyes pártpolitikai érdek helyett készek a diákok jövőjéről érdemben párbeszédet folytatni”. Posztjában hozzátette, azt reméli, a mai egyeztetésen ígéretet kap a baloldali pártoktól arra vonatkozóan, hogy Brüsszelben is a magyar álláspontot képviselik majd, hozzásegítve ezzel Magyarországot az uniós forrásokhoz. Ha ez így lenne, akkor konklúziója szerint másnapról 561 ezer forint lenne a pedagógusbér, 2025-től pedig átlagosan mintegy 800 ezer forint.

A Kulturális és Innovációs Minisztérium családokért felelős államtitkára, Hornung Ágnes Budapesten, a Bonis Bona - A nemzet tehetségeiért, valamint a Tehetségbarát önkormányzat díj átadóján közös nemzeti érdekek és hosszú távú befektetésnek nevezte a fiatalok felkarolását, tehetségük kibontakoztatását. Meglátása szerint nincs olyan nemzet a világon, amely megengedhetné a magának azt a luxust, hogy ne foglalkozzon a talentumai-val. Kiemelte, hogy hazánk kormánya hosszú ideje elkötelezett a tehetségek támogatása mellett, hiszen a nemzet kiváló-

ságai azok, akiken keresztül a jövő reménye a jelenben is megnyilvánul. Ismertetése szerint a kormány évről évre kiemelt figyelmet fordít a tehetséggondozásra, a Nemzeti Tehetség Program (NTP) keretében eddig mintegy 19 ezer projekt kapott támogatást mintegy 33 milliárd forint értékben. Ennek köszönhetően a program évente 300-350 ezer tehetséges magyar fiatalt segít óvodaskortól egészen a fiatal felnőttkorig. A politikus elmondta azt is, hogy több mint ezer Bonis Bona díjas pedagógus, szakember és szervezet dolgozik a tehetségügyi területen, valamint a Tehetségbarát önkormányzat díjat eddig, az idei díjazottakkal együtt 42 esetben adtak át.

Csák János kulturális és innovációs miniszter az eseményen lejátszott videóüzenetében többek között arról beszélt, hogy csak azok a nemzetek sikeresek, ahol az oktatás, a modern tudás átadása mellett olyan erényeket is elsajátíthatnak a gyerekek, amelyek később, a ma még nem látott problémákkal szembesülve is képessé teszi őket a jó megoldások megtalálására. Hangsúlyozta, hogy identitás nélkül nincs cselekvőképes nemzet, amely identitást a családi nevelés során kapjuk meg, illetve később azokban a jó iskolákban, ahol nemcsak oktatás, hanem nevelés is folyik. Megjegyezte, hogy emiatt fontos a kormány-nak a Bonis Bona díj, és ezért fontos, hogy minden évben megünnepeljük ezt az alkalmat, mert vannak dolgok a világban, amelyeket külön-külön nem tudunk elérni.

Dukai Miklós, a Belügyminisztérium önkormányzati államtitkára köszöntőjében arról beszélt, hogy a 2013-ban alapított **Tehetségbarát önkormányzat díj** azon önkormányzatokat ismeri el, amelyek alapvető feladataik ellátásán túl példaértékű módon járulnak hozzá a tehetséges fiatalok felkutatásához, támogatásához, hatékony együttműködések folytatva a tehet-

séggondozó szervezetekkel. Azt mondta, dicséretesnek és példaértékűnek tartja, hogy ugyan nem kötelező önkormányzati feladat, mégis kiemelt szerep jut a gyermek- és ifjúságpolitikában a tehetséggondozásnak, a teljes emberré nevelésnek, az erkölcsre, tudásra és egészségre nevelésnek. Dukai Miklós beszédében arra biztított minden önkormányzatot, hogy ebben a nemes feladatban és célkitűzésben vegyen részt.

A Bonis Bona díj célja, hogy erkölcsileg és anyagilag is elismerjék a tehetséges fiatalokat segítő szakembereket és szervezeteket.

Hornung Ágnes államtitkár a Bölcsőde a családok szolgálatában című, Budapesten megrendezett konferencián a bölcsődei dolgozókat méltatta. Véleménye szerint a gyermeknevelés kulcsát nem a megújult épületek, hanem a felkészült bölcsődei dolgozók jelentik. Rájuk a szakpolitika a magas színvonalú gyermekkori ellátás legfontosabb szereplőiként tekint. Az államtitkár kiemelte, hogy a munka és a magánélet összehangolása érdekében a családok támogatásával egy időben a gyermekekkel foglalkozó intézményeket is meg kell erősíteni. Beszédében felidézte, hogy az elmúlt tizenhárom évben alapvetően megváltozott Magyarországon a családok, valamint a családokkal, gyermekekkel foglalkozó intézmények háttere, bővültek a lehetőségek. Ma már több mint harminc családtámogatási intézkedés és támogatás áll azok rendelkezésére, akik családban képezik el az életüket – mondta, rámutatva, hogy a támogatás nem merül ki a gyermekvállalás és otthonteremtés ösztönzésében. Emlékeztetett arra is, hogy az első kisdédóvót 1852-ben alapították, és bár azóta sok minden történt a világban és Magyarországon, átrajzolódtott Európa térképe, bölcsődékre mindenkor szükség volt. Kitért arra, hogy a bölcsődei szolgáltatás

jelenleg több lábon áll, mivel az állam mellett civil alapítványok, egyházak is alapíthatnak bölcsődéket. Beszédében az államtitkár köszönetet mondott a kisgyermeknevelőknek, akik fáradságos, sokszor embert próbáló munkájuk során mindig a gyermekek érdekeit, biztonságát, testi-lelki jólétét helyezik előtérbe. Ez nem kis felelősség, hiszen a bölcsődék a szülők megelőlegezett bizalmára épülnek – fűzte hozzá.

A konferenciára küldött üzenetében Csák János miniszter azt hangsúlyozta: a magyarok évezredes múltra visszatekintő alapértéke a család szeretete. „Valljuk, hogy az egyén a rendezett családi körülmények között tud kiteljesedni” – fogalmazott, hozzátéve, a családok támogatása a nemzet jövőjét is megalapozza. A miniszter kitért arra, hogy kormány által kialakított, előremutató életpályamodell egyre vonzóbbá teszi a kisgyermeknevelői pályát. A bölcsődei szakdolgozók bére az elmúlt években több lépcsőben emelkedett, 2010 és 2022 között átlagosan több mint háromszorosára növekedett.

Élet- és családvédelmi politikájáért díjazta a magyar kormányt a spanyol Szent Pál Katolikus Egyetem (CEU Universidad San Pablo) május 9-én, Madridban. Carmen Fernández de la Cigona, az egyetem családtudományi intézetének igazgatója a díjátadó ünnepségen annak a meggyőződésé-

nek adott hangot, hogy „ez a politika a közjó keresését szolgálja, amely tükrözi a törődést az emberrel és a társadalommal, próbál átlépni egyéni, ideológiai vagy pártérdekeken, keresve az egész társadalom javát”. Kiemelte, hogy az élet védelme elengedhetetlen minden társadalom fejlődéséhez, ezért a nyolcadik alkalommal megítélt Életért díjakkal azok szakmai munkáját, teljesítményét és társadalmi tevékenységét ismerik el, akik ezt az értéket szolgálják.

A díjátadón Tóth Katalin madridi magyar nagykövet rámutatott, hogy nemzetre, családra, egyénre egyaránt érvényes elv kell, hogy legyen az élet iránti tisztelet, szeretet és a megőrzése érdekében tett szüntelen cselekvés. Felidézte, hogy a magyar alaptörvény a házasság intézményét mint férfi és nő önkéntes életközösségét, és a családot mint a nemzet túlélésének alapját védi. „A család és a házasság szorosan össze van kötve, biztosítja a megfelelő keretet és az alapot a felelős szülői létezéshez, ez egy erkölcsi szempont, az érték közvetítés elengedhetetlen eszköze, amely így kétségtelenül hozzájárul a társadalom egészséges működéséhez” – fogalmazott a madridi magyar nagykövet. Tóth Katalin arról is beszélt, hogy Európa óriási demográfiai kihívás előtt áll, de Magyarországon az elmúlt évek intézkedései példaértékű változást generáltak, megfékezve a negatív trendeket.

Navracsics Tibor területfejlesztési miniszter a Magyar Atlanti Tanács közgyűlése előtt „A jövő Európája” címmel előadást tartott a Magyar Tudományos Akadémián. Beszédében rámutatott, hogy nemzedékváltás történik, Európa a mai fiatalok számára egy online tér, mémekben fogalmazzák meg a politikai üzeneteket, leegyszerűsített, sarkos üzenetek ütköznek

egymással, ez polarizálódás, radikalizálódás felé viszi Európát. Kifejtette, hogy az egész kontinensen a radikálisabb pártok előretörése látható, a korábban közepre tartó pártok vagy radikalizálódnak, vagy gyengülnek. Már a liberális pártok is egyre radikálisabb üzeneteket fogalmaznak meg, „a kereszténydemokrácia pedig az ellenzékiesség szinonimája lett, és a szociáldemokraták sem állnak sokkal jobban” – tette hozzá a miniszter. Érvelése szerint ezért egyre erősödnek a viták. Arra is rávilágított, hogy a legnagyobb fenyegetést az orosz–ukrán háború jelenti, ami azt üzeni, hogy „Európa sebezhetetlenségének mítosza végleg megsemmisült”, hiszen 1945 óta nem folyt Európában olyan háború, amit a második világháború egyik résztvevője vívott volna. „Kiderült, hogy az emberiség mégsem képes tanulni a történelemből, hiszen, ha valaki tanulhatott volna a történelemből, az a Szovjetunió utódállama” – jegyezte meg Navracsics Tibor. Kiemelte, alapvető fontosságú, hogy a háború fegyverszünettel megálljon, és a méltányos és igazságos békére irányuló tárgyalások mielőbb megindulhassanak. Meglátása szerint, ha a háború eszkalálódik, a jövő Európája veszélybe kerül.

Az Európai Bizottság nyilvános konzultációt indított az Európai Unió ifjúsági stratégiájáról, hogy értékelje annak félig éves eredményeit. Ennek kitöltésében kéri most a fiatalok, valamint szervezetek segítségét. Az Európai Bizottság jelenleg az uniós ifjúsági stratégia időközi értékelését végzi (a 2019-2022-es, és részben a 2023-as évekre vonatkozóan), amelynek keretében nyilvános konzultációt indított a „Mondd el a véleményed” portálon. A konzultáció egy kérdőívre épül, amelynek célja értékelések és adatok gyűjtése, valamint annak biztosítása, hogy a fiatalok és az uniós ifjúsági stratégiában érdekelt felek véleménye megjelenjen az értékelésben.

Az Európai Unió ifjúsági stratégiája arra ösztönzi a fiatalokat, hogy aktív állampolgárokká és a közélet résztvevőivé váljanak, párbeszédet folytassanak a politikai döntéshozókkal; ifjúsági csereprogramok, önkéntes munka és más, az ifjúságra összpontosító projektek révén külföldi tapasztalatokat szerezzenek.

Megjelent a nemzetközi Eurodesk hálózat 2022. évi jelentése. A jelentés kiemeli a hálózat jelentőségét a társadalmi befogadás és az aktív állampolgári részvétel terén, valamint az Ifjúság Európai Éve során végzett tevékenységét. Bemutatja az Eurodesk erőfeszítését a világjárvány fiatalokra gyakorolt hatásának kezelésére, az információhoz és a mobilitáshoz való méltányos hozzáférés előmozdítására és az aktív állampolgári szerepvállalás hangsúlyozására. Az Eurodesk 2022-es tevékenységei tükrözik a hálózatnak azt a küldetését, amit az ifjúsági információszolgáltatás terén célul tűzött ki: a fiatalok számára biztosítja a társadalomban való aktív részvételhez szükséges eszközöket és forrásokat, valamint a hiteles és megbízható információkat a nemzetközi lehetőségek kapcsán. Novemberben elindult a „Rejtélyek Rigában” elnevezésű, már a második online szabadulószober játék, amely több nyelven - többek között magyarul is - elérhető. A tavaly őszi „Time to Move” kampány 29 európai országban több, mint ezer programmal járult hozzá az Eurodesk szolgáltatásainak megismertetéséhez és az európai lehetőségek tudatosításához.

Az Eurodesk egy olyan, az Európai Bizottság támogatásával működő európai ifjúsági információszolgáltató hálózat és együttműködési keret, melynek az Európai Unió tagállamaiban, valamint Norvégiában, Izlandon, Liechtensteinben, Törökországban és Grúziában több mint 1500 regionális és helyi partnere van. Az ezekben az

irodáknban dolgozó szakemberek fiataloknak és a velük foglalkozóknak nyújtanak telefonos, e-mailos és személyes információszolgáltatást az európai oktatási, képzési és kulturális kérdésekről. A magyarországi Eurodesk-hálózatot a Tempus Közalapítványon belül működő Eurodesk Magyarország koordinálja.

Az Európai Bizottság az uniós régiókban élő fiatalok számának csökkenésével foglalkozó projekten dolgozik, szeretné megérteni, hogy a fiatalok miért hagyják el régióikat és mi készíthetné őket a maradásra. Néhány uniós régiót ugyanis a fiatalok nagymértékű elvándorlása és a munkaképes korú népesség csökkenése sújt, ami hátrányosan hat a terület gazdasági és társadalmi fejlődésére, az innovációra és a sokszínűsége. A projekt általános célja, hogy kidolgozzanak egy szakpolitikai ajánlásokat tartalmazó eszköztárat, amit a regionális érdekelt felek, többek között a helyi döntéshozók, felsőoktatási intézmények, vállalkozások használhatnak a fiatalok megtartása és odavonzása érdekében. A projekt keretében egy rövid, ötperces kérdőívet dolgoztak ki annak megértésére, hogy milyen megtartó-taszító tényezőkkel rendelkeznek egyes uniós régiók a fiatalok számára.

Ingyenes családi és gyermekprogramok, koncertek, EU-s információk és 19 kilométeres futóverseny várta a Szabadság

térre látogatókat az Európa-napi fesztiválon. A rendezvény a már hagyományos, akadálymentes, belvárosi futóversennyel vette kezdetét, a kilométerek száma Magyarország uniós csatlakozását szimbolizálva idén már 19-re nőtt. A „19 év – 19 km” elnevezésű futóverseny mentén 19 olyan jelentős európai uniós támogatásból megvalósult fejlesztés képét helyezték el, amelyek szorosan kapcsolódnak az oktatáshoz vagy a képzések valamely formájához. A fesztivál témái között idén kiemelt hangsúlyt kapott, hogy 2023-at az Európai Unió a Készségek Európai Événév nyilvánította. Ez az év friss lendületet fog adni az egész életen át tartó tanulásnak, mely az álláskereső és a vállalkozások szempontjából egyaránt előnyös, egyben elő fogja segíteni a zöld és digitális átállást, az innovációt és a versenyképesség javítását. A Készségek Európai Éve számos nemzetközi eseményen keresztül valósul meg 2023-ban.

A tematikus rendezvények, workshopok, előadások, fesztiválok, figyelemfelhívó kampányok megtalálhatóak az Európai Bizottság honlapján.

A készségek európai éve 2023. május 9-től 2024. május 8-ig tart, amelyet a „Készségek Európai Éve Fesztivál” keretében nyitottak meg. A fesztivált Nicolas Schmit foglalkoztatásért és szakképzésért felelős EU biztos zárta, aki így foglalta össze a készségek európai évének fő üzenetét: „Az új készségek megszerzését elérhetővé kell tenni mindenki számára. Biztosítani kell, hogy mindenki, aki részt kíván venni az egész életen át tartó tanulásban, az átképzésben, tudjon a rendelkezésre álló, megfelelő lehetőségekről. Ennek érdekében a Bizottság Európa-szerte rendezvények és népszerűsítő kampányok keretében népszerűsíteni fogja a továbbképzési és az átképzési lehetőségeket, és felhívja a

figyelmet az uniós finanszírozási lehetőségekre is. A cél az, hogy a kettős átállás és a gazdasági helyreállítás során senki ne kerüljön hátrányba. Sok jó lehetőség vár az európai polgárokra. Fontos azonban, hogy motiváltak legyenek, legyenek céljaik, legyen önbizalmuk, és használják ki jól ezeket a lehetőségeket. Szükség van az emberek készségfejlesztéssel kapcsolatos gondolkodásmódjának a megváltoztatására is, annak tudatosítására, hogy az emberi erőforrásokba történő befektetés a prosperitás, a jólét kulcsa és záloga.”

Májusban több ezer 18 éves kapott értesítést arról, hogy a DiscoverEU felhívás keretében bejárhatja-e Európát.

A DiscoverEU az Erasmus+ frissen nagykorúvá érett fiatalokat támogató programja, mely évente kétszer várja azok jelentkezését, akik az utazás élményén keresztül szereznének kulturális ismereteket, gyakorolnák nyelvtudásukat és fejlesztenék a sikeres felnőtt élethez szükséges kompetenciáikat, készségeiket. A legutóbbi felhívásban azok a fiatalok vehettek részt, akik már betöltötték 18. életévüket vagy legkésőbb 2005. június 30-án születtek. Ők a benyújtott jelentkezésük eredményét e-mail formában kapták meg, illetve az Európai Ifjúsági Portálon keresztül is elérik.

A lehetőség iránt hazánkban hagyományosan nagy az érdeklődés, csak idén tavasszal összesen 4541 magyar fiatal adta le egyénileg vagy csoportban a jelentkezését. Közülük ezúttal 775 fiatal foglalhatja le hamarosan az Interrail vonatjegyét és járhatja be Európa 33 országát, ezzel közel 250 ezer főre növelve azoknak az európai fiataloknak a számát, akik a program 2018-as indulása óta DiscoverEU utat valósítottak meg. Azoknak sem kell búslakodniuk, akik jegy nélkül maradtak, ugyanis várólistára kerülnek arra az esetre, ha a kivá-

lasztottak közül néhányan elállnának az utazás lehetőségétől. Amennyiben a következő, őszi forduló során is megfelelnek az életkori feltételeknek, akkor ismét próbálkozhatnak.

Megjegyzendő, hogy 2022 óta a DiscoverEU az Erasmus+ program része, amelynek kiemelt célja a társadalmi befogadás erősítése. Így a programban a DiscoverEU újabb pályázati lehetőséggel bővült, melynek célja a társadalmi befogadás elősegítése. Az új esélyegyenlőségi pályázattípus keretében szervezetek, intézmények és fiatalok informális csoportjai kaphatnak támogatást arra, hogy a kevesebb lehetőséggel rendelkező 18 éves fiatalok számára is elérhetővé tegyék a DiscoverEU-élményt.

Az UNESCO közzétette a „Selyemutak Ifjúsági Kutatási Ösztöndíj – Fiatal kutatók kapacitásának és hozzájárulásának megerősítése a Selyemutakhoz” elnevezésű kezdeményezés harmadik pályázati felhívását. Az UNESCO Selyemutak Program keretében folyó munka célja a selyemutak gazdag történelmének, közös örökségének és szellemiségének jobb megértése. Ehhez járul hozzá a Kínai UNESCO Nemzeti Bizottság támogatásával 2021-ben elindított pályázati lehetőség is, amellyel ösztönözni kívánják a fiatal kutatókat a selyemutak közös örökségének további tanulmányozására. A támogatásra minden országból pályázhatnak posztgraduális kutatók, akik a jelentkezés időpontjában legfeljebb 35 évesek. A javasolt kutatást végezheti egyéni kutató, vagy része lehet egy csoportnak vagy együttműködési projektnek, azonban kutatási projektenként csak egy támogatást ítélnék oda. A benyújtott projekteknek az alábbi témákhoz kell kapcsolódniuk: a selyemutak mentén kialakult közös örökség és plurális identitás; annak belső sokszínűsége; a kortárs társa-

dalmakban rejlő potenciálja a kreativitás, a kultúrák közötti párbeszéd, a társadalmi kohézió, a regionális és nemzetközi együttműködés terén és végső soron a fenntartható béke és fejlődés. A kutatási területek széles köre támogatható, beleértve a multidiszciplináris és többdimenziós javaslatokat, amelyek nem korlátozódnak egy adott régióra vagy időszakra. A javasolt kutatás kiterjedhet a selyemutak közös örökségéhez kapcsolódó számos témakörre. Példaként említhető a tudomány és technológia, vallás és spiritualitás, nyelv és irodalom, művészetek és zene, hagyományos sportok és játékok, gazdaság és kereskedelem.

A norvég kormány a közép- és felsőoktatást a munkaerőpiac szempontjából relevánsabbá szeretné tenni. Az e célból kidolgozott, a norvég oktatási rendszerről szóló új fehér könyv, „The Perspective Paper” hangsúlyozza, hogy olyan oktatásra van szükség, amely biztosítja az emberek számára a zöld átálláshoz szükséges készségeket, a rendkívül produktív szakmai életet és a jó jóléti szolgáltatásokat a jövőben.

A számos kihívás közül a norvég kormány a következőket állapította meg: a készség-hiány és a munkaerő-felvételi problémák a technológia, a kézművesség, az egészségügy és az oktatás területén a legnagyobbak; a népesség elöregedése miatt az egészségügyi ágazatban növekedni fog a szakképzett munkaerő iránti igény; a nem dolgozó felnőttek 44%-a csak alacsony végzettséggel rendelkezik; a zöld átállás szakértői igényeket fog teremteni a különböző ágazatokban, többek között a technológia terén.

Ennek kezelése érdekében a norvég kormány néhány javaslatát a következőkre irányul: a közép- és felsőfokú oktatásban részt vevő tanulók és hallgatók oktatási útvonalainak irányítása a munkaerő-piaci készségek iránti igénynek megfelelően; a rugalmas és decentralizált felsőfokú szakképzés és felsőoktatás kínálatának javítása; a munkaerő-piaci hatóságok és a középfokú oktatásért felelős megyék közötti együttműködés javítása.

2023. június

Június 6-án Pintér Sándor a Kréta rendszeren keresztül tájékoztatta a tanárokat, hogy a kormány benyújtotta az Országgyűlés elé a státusztörvény tervezetét, amelyről ezután június 16-án rendkívüli ülésen tárgyalt a parlament. A tervezett jogszabály új keretek között szabályozná a tanárok munkaviszonyait. A jövőben megszűnne a közalkalmazotti jogviszony, ehelyett a kormány köznevelési foglalkoztatott jogviszonyt vezetne be a pedagógusoknak.

A parlamenti vitában Maruzsa Zoltán köznevelési államtitkár részletesen ismertette a státusztörvény részleteit. Szerinte a tanárok magánélete továbbra is sérthetetlen lesz, és továbbra is az elbocsátás marad az egyetlen jogszerű szankció. A kormánypártokkal vitatkozó ellenzékiek viszont bosszútörvényről beszélnek. A tervek ellen több tüntetést is tartottak az elmúlt hetekben tanárok, diákok és ellenzéki aktivisták, valamint szimpatizánsaik

A Fidesz közölte: a kormánypártok egyetértenek azzal, hogy a pedagógusok bérért jelentősen emelni kell, ezért fontos az Országgyűlés elé kerülő, ezt megalapozó, új pedagóguséletpálya-törvényjavaslat. A Fidesz szerint a baloldali politikusok itthon a pedagógusok béremeléséért tüntetnek, Brüsszelben pedig mindent megtesznek azért, hogy a Magyarországnak járó pénzek ne érkezzenek meg. Ezzel szemben a Demokratikus Koalíció úgy véli: méltatlan körülmények között folyik a hazai oktatás. A Momentum szerint a pedagógusok nem lesznek hálásak ezért a törvényért, hiszen a javaslat nem tartalmaz garanciát arra, hogy valóban minden pedagógus jövedelme emelkedik majd. Az MSZP úgy látja, szemben a kormányzati ígéretekkel, nem ilyen törvényekkel teszik vonzóvá a peda-

góguspályát, növelik annak presztízsét. A törvény nem ad megoldást az ágazat problémáira, például a létszámhiányra.

Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszter egy későbbi Kormányinfón jelezte, hogy a képviselők legkésőbb július 7-éig, a parlamenti ülészek zárultáig szavazni fognak a státusztörvényről.

Eközben a Momentum utcai aláírásgyűjtést indított annak érdekében, hogy az Európai Bizottság kösse az oktatási reformhoz az uniós pénzek kifizetését. A bizottságnak szóló indítvány három feltétel bevezetését kéri: a státusztörvény visszavonását; az azonnali, 50 százalékos pedagógus-béremelést és a magyar oktatás reformjának beindítását a diákok és tanárok érdemi bevonásával. Donáth Anna szerint nincs más út: a státusztörvény benyújtásával a hatalom világossá tette, hogy nem hallgatja meg sem a pedagógusok, sem a diákok kéréseit. A képviselő hozzátette: ezért kell az Európai Unióhoz fordulni, és Európával közösen megoldani az oktatás súlyos válságát. Az európai parlamenti képviselő a napokban arról tájékoztatt a közösségi oldalán, hogy Vera Jourovának nyomtatékosította az indítványában megfogalmazott kéréseket, az Európai Bizottság alelnöke pedig komolyan vette azokat, és megígérte, hogy a megvalósíthatóságukat alaposan ki fogják vizsgálni.

Mindeközben lemondott a köznevelésért felelős helyettes államtitkár, Kisfaludy László András. Orbán Viktor miniszterelnök elfogadta a politikus döntését, akinek megbízatása 2023. július 15-i hatállyal szűnik meg. A Belügyminisztériumban köznevelési államtitkárként Maruzsa Zoltán felel a közoktatási ügyekért, ő képviselte a kormány álláspontját a státusztörvény parlamenti vitájában is.

Winkler Gyula EP képviselő meghívására egy kerekasztal keretében mutatkozott be az Európai Parlamentben a Kárpát-medencei Oktatásszakértői Adatbázis kialakítása és működtetése a határon túli magyar oktatás fejlődése érdekében, röviden OktOpusz projekt. Az OktOpusz projekt alapvető célja a határon túli magyar pedagógusok szakértői körének létrehozása, és ezáltal a kisebbségi magyar oktatás fejlődésének előmozdítása, a többségi társadalommal, annak oktatási intézményrendszerével történő szakmai alapokra helyezett együttműködés megvalósítása révén. A kerekasztal beszélgetésen részt vettek a projektet működtető konzorcium képviselői: az Innovatív Pedagógiai Műhelyt Dr. Tratnyek Magdolna és Mandák Csaba, a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségét Ferencz-Salamon Alpár alelnök, az Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesületét De Negri Ibolya elnök és Tóth Gabriella alelnök képviselte. A projektben résztvevő szakértők közül Csatlós Erzsébet, Péter Kinga és Portik Zsolt volt jelen.

Ferencz-Salamon Alpár ismertette az eddig megtett lépéseket, beszámolt arról is, hogy a www.oktoped.hu weboldal már működik, a regisztrált szakértők a saját szakterületeik szerint kereshetők az adatbázisban. Dr. Tratnyek Magdolna a projekt szakmai vezetője beszámolt a pedagógusok között már működő együttműködési kapcsolatokról, illetve arról, hogy a közös

munka folytatása érdekében új pályázat került benyújtásra, ami a projekt bővülését és új partnerek bevonását tenné lehetővé. De Negri Ibolya örömét fejezte ki, hogy csatlakoztak a projekthez, amely értékes módszertani segítséget nyújt a vajdasági pedagógusok számára.

A kerekasztal beszélgetésen felszólalt Bocskor Andrea EP képviselő, az Európai Parlament Kulturális és Oktatási Bizottságának tagja. Üdvözölte a projektet, amely érvelése szerint az egymástól való tanulásal támogatja a magyarság megmaradását a Kárpát-medencében. Továbbá biztatja a kárpátaljai kollégákat is, hogy csatlakozzanak a kezdeményezéshez és használják ki az adatbázis nyújtotta lehetőségeket. A beszélgetés egy másik résztvevője, Deli Andor EP képviselő is elismerő szavakkal nyilatkozott az OktOpuszról és az összefogás erejét emelte ki. Véleménye szerint az anyanyelvi oktatás versenyképessége garanciát nyújt identitásunk megőrzéséhez. Beszédében aláhúzta, hogy a közös Kárpát-medencei know-how olyan erőt jelenthet, melyre az identitás megőrzésében támaszkodhatunk. Winkler Gyula EP képviselő felszólalásában további támogatásának adott hangot. Kiemelte, hogy az anyanyelvű oktatás megerősítését együtt, összefogással tudjuk megvalósítani, ehhez a Kárpát-medencei magyar oktatási tér kiteljesítésén is tovább fognak dolgozni. Az Európai Unió Erasmus+ projektjei igen fontos forrást biztosítanak e tervek megvalósításához – fejtette ki.

A Széchenyi István Egyetemen tartotta kihelyezett ünnepi kuratóriumi ülését a Tempus Közalapítvány. Az eseményen áttekintették a tízéves Stipendium Hungaricum program eredményeit, a jövőbeli fejlesztési lehetőségeket, valamint szó volt arról is, hogy a felsőoktatási intézmények milyen innovációk bevezetésével válhat-

nak vonzóbbá a külföldi hallgatók számára. A Stipendium Hungaricum programot Magyarország Kormánya 2013-ban alapította azzal a céllal, hogy elősegítse a magyar felsőoktatás nemzetköziesítését, növelje a felsőoktatási intézmények kulturális sokszínűségét és népszerűsítse a versenyképes magyar felsőoktatást a világ minden területén. Nemzetközileg elismert magyar márkaként a program hozzájárul a bilaterális kapcsolatok elmélyítéséhez, a felsőoktatási kapcsolatok erősítéséhez és egyes fejlődő országok támogatásához. A program kezelését a Tempus Közalapítvány 2015 óta végzi a Külgazdasági és Külügyminisztériummal együttműködve.

Az eseményen Dr. Hankó Balázs innovációért és felsőoktatásért felelős államtitkár a magyar felsőoktatás nemzetköziesítését érintő kérdésekről beszélt. Hangsúlyozta, hogy a Tempus Közalapítványnak még nagyobb feladata lesz a jövőben, s még erőteljesebben kell fellépni ahhoz, hogy a magyar hallgatóknak, doktoranduszoknak biztosítsák a megfelelő nemzetköziesítési háttérrel. Az államtitkár három témában kérte a közalapítvány együttműködését. Az egyik az Erasmus+, amely programból egyetlen hallgató és oktató, kutató sem maradhat ki forráshiány miatt. A második témaként az egyéb nemzetközi és államközi ösztöndíjak rendszerét említette. Kifejtette, hogy el kell indítanunk azt a gondolkodást, hogy a különböző programok hogyan tudják még inkább kölcsönösen erősíteni egymást, illetve hogyan tudjuk a képzési területeket a magyar gazdaság és társadalom jövőképességét szolgáló módon fókuszba helyezni. Lehetővé kell tennünk, hogy a hozzánk érkező hallgatók végzésüket követően hosszabb távon is Magyarországon tervezhessék jövőjüket – mondta a politikus. Harmadik pontként a Diaszpóra Felsőoktatási Ösztöndíjprogramot említette, amely további lehetőségeket

ad a magyar–magyar kapcsolatok erősítésében, a nemzetköziesítési stratégiában, a felsőoktatási együttműködések további bővítésében.

Lengyel Miklós képzésekért, ösztöndíjprogramokért és tudománydiplomáért felelős helyettes államtitkár részletesen is bemutatta a Stipendium Hungaricum első évtizedét. Értékelése szerint tíz évvel ezelőtt magasra helyezték a mércét, de talán még maguk sem gondolták, hogy ilyen rövid idő alatt ekkora volumenű és ilyen magas minőségű programmá válik. Rámutatott, hogy 2013-ban mindössze három partnerük és hetven hallgatójuk volt, ma kilencvennél is több partner és közel tizenkétezer hallgató. Huszonkilenc hazai intézmény vesz részt a programban, tizennégyezer ösztöndíjas hallgató végzett, és mintegy nyolcezeren csatlakoztak az alumni programhoz is. 2013 óta az idegen nyelvű képzések száma 263-ról közel ezerre nőtt – érzékeltette a fejlődés nagyságát. A helyettes államtitkár úgy fogalmazott, hogy a Stipendium Hungaricum nemzetközi brand lett, egyfajta hungarikum. Olyan érték, amely – amellet, hogy erősíti hazánk külpolitikai és külgazdasági érdekérvényesítő képességét, a magyar felsőoktatás versenyképességét – jelentősen hozzájárul a pozitív Magyarország-kép formálásához is. A háború pedig bebizonyította, hogy humanitárius jelentőséggel is bír, hiszen több száz ukrán és harmadik országbeli hallgatót fogadtunk – húzta alá. A jövővel kapcsolatban elmondta, a következő időszakban a minőség további erősítésére kell helyezni a hangsúlyt.

Dr. Czibere Károly, a Tempus Közalapítvány kuratóriumi elnöke kiemelte: a Stipendium Hungaricum sikere jelentős mértékben köszönhető a Külgazdasági és Külügyminisztériummal való példaértékű együttműködésnek.

Leszögezte: a program hallatlanul fontos az országimázs javítása és a részt vevő országokkal való kétoldalú kapcsolatok elmélyítése szempontjából. A Tempus Közalapítvány arra törekszik, hogy támogassa az új gyakorlatok, innovációk beépítését a programba, hogy még jobban illeszkedjen a hallgatók, az egyetemek és a minisztérium elvárásaihoz.

Nyolcadik alkalommal ismerte el Nívódíjjal a legkiemelkedőbb Erasmus+ projekteket a Tempus Közalapítvány. Az „Erasmus+ ajtókat nyit – konferencia az aktív társadalmi részvétel jegyében” című rendezvényen az interkulturális tapasztalatok szerzéséről, az európai identitás erősítéséről és a munkaerőpiaci felzárkózásról kaphattak átfogóbb képet a résztvevők. Az Erasmus program 1987-ben indult azzal a céllal, hogy a hallgatók életre szóló élményeket és tapasztalatokat szerezhessenek külföldi tanulmányok, gyakorlatok révén. Mára azonban egyértelműen elmondható, hogy az Erasmus+ többet jelent egy felsőoktatási csereprogramnál, hiszen közvetlen hatással van több millió ember életére: segíti a fiatalok munkába állását, erősíti az Európai Unió polgárainak aktív társadalmi szerepvállalását és nemzetközi perspektívát nyújt a résztvevőknek, valamint számos további egyéni és intézményi lehetőséget kínál az önkéntességtől a szakmai gyakorlaton át a nemzetközi projektekig. Az európai integráció egyik legfőbb vívmánya az Erasmus+ program – hangzott el többször az eseményen.

A rendezvényt megnyitó beszédében Dr. Latorcai Csaba területfejlesztési miniszter-helyettes elmondta, hogy a jövő iránya többek között az, hogy az európai polgárokat fel kell ruházni azokkal az ismeretekkel, készségekkel és kompetenciákkal, amelyekre a dinamikusan változó társadalomban szükségünk van. A tudásba, a

készségekbe és a kompetenciákba való beruházás elősegíti a fenntartható növekedést, a méltányosságot, a jólétet és a társadalmi befogadást, és ezáltal az egyének, az intézmények, a szervezetek és a társadalom egészének legjavát.

Dr. Hankó Balázs innovációért és felsőoktatásért felelős államtitkár hangsúlyozta, hogy a nemzetünk megerősödéséhez jövőképes fiatalokra van szükségünk. Ennek kulcsa a sikeres felsőoktatás, a kreativitás és az innováció. Hozzátette, hogy az elmúlt években jelentősen növekedett a felsőoktatásba jelentkező diákok száma az ország minden járásából, és ezt a fejlődést a jövőben is támogatni fogják.

A rendezvény megnyitóját Dr. Czibere Károly, a Tempus Közalapítvány kuratóriumának elnöke zárta, aki beszédében elmondta, hogy az Erasmus+ program és a Közalapítvány segíteni kívánja az állampolgárokat – különös tekintettel a fiatalokra és a kevesebb lehetőséggel rendelkezőkre –, hogy leküzdjék az aktív részvétel nehézségeit, és egyéni fejlődésük mellett a közösségeikért cselekvő, felelősségteljes polgárrá váljanak. Hozzátette: „egy átfogó Erasmus+ projektet megvalósítani már önmagában is aktív társadalmi részvételnek számít. A példaértékű projekteket nemcsak terjeszteni, de díjazni is kell...”

Az Erasmus+ egyik legfőbb célkitűzése az aktív társadalmi részvétel támogatása, így ez került a program eredményeit ünneplő konferencia fókuszába is. A jó példák sorában először, a plenáris ülés részeként Kovács Domokos Péter, Magyarország 2022-es ENSZ ifjúsági küldötte osztotta meg történetét. „A világhíró kukák és fiatalok aktív részvételének kapcsolata” című projekt és annak megvalósítása kiemelkedő példája annak, hogy az aktív társadalmi részvétellel milyen innovatív és előremutató megoldások hozhatók létre.

A legkiemelkedőbb színvonalon megvalósított pályázatokat idén nyolcadik alkalommal ismerte el Nívódíjjal a program hazai koordinálását végző Tempus Közalapítvány. Ebben az évben az oktatás és képzés minden szektorában: a köznevelés, a szakképzés, a felnőtt tanulás, az ifjúság és – idén először – a felsőoktatás területén megvalósított tíz projektnek ítelték oda az elismerést. Az idei díjazottak között van múzeum, művelődési központ, egyetem, gimnázium, szakközépiskola és ifjúsági szervezetek is. Az innovatív tudásgyűjtést, az idősek és fiatalok aktivizálását, a munkaerőpiaci lehetőségek bővítését, a fenntartható fejlődést, a nyelvtanulás megreformálását és a digitális kompetenciák fejlesztését támogató nívódíjasok mind magas minőségű, a társadalmi szerepvállalást erősítő projektek megvalósítói.

Navracsics Tibor területfejlesztési miniszter „A múltban gyökerező identitás jelene és jövője” című veszprémi konferencián mondott beszédet, amelyben rámutatott, hogy az európai identitás erősíti a nemzetet. Véleménye szerint az európai identitás az európai integritás hajtómotorja lehet. Úgy folytatta, mivel a nemzeti identitás nem kizárólagos, hiszen létezik mellette helyi, regionális, vallási identitás, így létezhet nemzetek feletti, európai identitás is. A nemzeti identitásra épülve, a nemzetek közös vonásait hangsúlyozva jöhet létre az európai identitás, amelyet például a diákok külföldi tanulását támogató Erasmus-program vagy a kulturális sokszínűséget felvonultató Európa Kulturális Fővárosa (EKF) programsorozat is támogat – tette hozzá.

2023. április 30-án lezárult a Digiloping Teachers elnevezésű projekt, melyben négy partnerszervezet dolgozott együtt a tanárok digitális kompetenciáinak fejlesztéséért. A közös munka során oktatással

foglalkozó szakemberek, kutatók, tanárok dolgoztak ki egy közel 100 órás e-learning képzési anyagot, és jelentettek meg két, az oktatást támogató, segítő kiadványt. A finn, észt, román és magyar együttműködés célja, hogy a „DigCompEdu” európai digitális kompetenciakeretre alapozva ösztönözze a digitális technológiák innovatív használatát az iskolákban és az iskolán kívüli környezetben, valamint a diákok és a pedagógusok magabiztos, biztonságos és kreatív eszközhasználatát. Az e-learning képzési anyagban bárki találhat érdekességeket, legyen akár kezdő eszközhasználó, vagy igazi digitális mentor. A képzés során nagy hangsúlyt kapott az, hogy a tanárok képesek legyenek a közösségüket is támogatni a digitális kompetenciák fejlesztése során. Ezért kidolgozásra került a „Hogyan legyek mentor? - Kézikönyv tanároknak: a digitális kompetenciák fejlesztése és az innováció gyorsítása az iskolákban” című kiadvány, valamint a magyar ajkú pedagógusok számára íródott Portfólió Kisokos is, mely a digitális kompetenciák Portfólióba való beemelhetőségét támogatja.

A PROFFORMANCE projekt elnyerte az EURASHE 2023 PHE Star Award for Digitalization díjat az európai szervezet Bukarestben tartott éves konferenciáján.

A EURASHE (European Association of Institutions in Higher Education) egy európai ernyőszervezet, melynek több mint 600 felsőoktatási intézmény és felsőoktatási szövetség a tagja. Számukra kínál szakmai képzéseket és programokat, továbbá uniós szintű szakpolitikai kérdésekben képviseli az ágazatot. Mindezek mellett az Európai Felsőoktatási Térség (European Higher Education Area – EHEA) kialakítását elősegítő bolognai folyamat egyik nem kormányzati partnere és a professzionális felsőoktatás (Professional Higher Education – PHE) vezető európai képviselője. Idén

tartotta 32. éves konferenciáját Bukarestben Skills for Europe - Mobilising Higher Education for the green and digital transitions címmel. Ezen a konferencián mutatkozott be a PROFFORMANCE projekt is, és nyerte el digitalizáció témakörben a szervezet EURASHE 2023 PHE Star Award for Digitalization díját.

A PROFFORMANCE projekt keretében 6 ország konzorciuma, számos szakértő bevonásával dolgozta ki a PROFFORMANCE Assessment Tool oktatói értékelő eszközt, melyet jelenleg a PROFFORMANCE Plus projekt keretében 5 országgal és frissült szakértői gárdával fejlesztenek tovább. A háromdimenziós oktatói teljesítményértékelő eszköz komplex és átfogó rendszert kínál az oktatók oktatással kapcsolatos szerepeinek, feladatainak és kompetenciáinak értékelésére, különös tekintettel az Európai Felsőoktatási Térség prioritásaira (digitalizáció, inklúzió, nemzetköziesítés, fenntarthatóság), az oktató saját, kollégái és diákjai szemszögéből. A díj odaítélésének indoklásában az értékelő eszközt, mint a tanulók jövőbeli munkahelyekre való felkészítéséhez szükséges tanári kompetenciák navigátorát említették.

A lengyel Nemzeti Iroda által szervezett 3RD VOCATIONAL EDUCATION FORUM EUROPASS AND EUROGUIDANCE „Challenges and perspectives of

digital education in the face of labor market requirements” című konferenciát 2023. június 15-16-án tartották Varsóban, amelyen a digitális átállás fontosságáról tartott előadást a National VET Team koordinátora. **Dr. Szabó Csilla Marianna** a „Digital Competence: Labour market Expectation vs. School Preparation” című, online formában megtartott előadása nemzetközi kitekintéssel indult: a World Economic Forum 2025-re prognosztizált előrejelzésével, valamint a közelmúlt uniós, a digitális átállásra vonatkozó mérőföldköveivel. Ezt követően az előadás a digitális kompetencia területeit vette számba, majd arra fókuszált, hogy a magyar oktatásban és szakképzésben milyen eszközök támogatják a digitális kompetencia fejlesztését. Az előadás kitért a generációk közötti különbségre, különös tekintettel a netgenerációk gondolkodási sajátosságaira, ami alátámasztja a digitális módszerek beépítésének szükségességét az oktatásba. Végül az előadó az elmúlt években végzett saját vizsgálataiból hozott néhány kutatási eredményt a tanároknak és a tanulóknak a digitális technológiához való viszonyulásáról.

2023. július

Az Országgyűlés július 4-én fogadta el a köznevelésben dolgozók életpályáját és jogi státuszát érintő státusztörvényt. A törvény előkészítése során ugyan volt egyeztetés az érintettekkel, azonban a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete (PDSZ) szerint a párbeszéd nem működött, a konzultáció nem volt érdeminek tekinthető. A tiltakozók első lépésként Novák Katalin köztársasági elnökhöz fordultak, azt kérve, hogy a jelenlegi formájában ne írja alá a törvényt, mert az számos retorziót tartalmaz a tanárookra nézve. Novák Katalin ennek ellenére aláírta és elrendelte annak kihirdetését. Szignóját azzal indokolta, hogy a tervezet vitatott pontjai az elfogadott jogszabályban már nem szerepelnek, vagy érdemben módosították azokat. A PDSZ vezetője már ekkor elmondta, a sztrájkbizottság folytatja a munkát, őszre pedig ismét országjárást terveznek. Azt is jelezték, egyre több helyről kapnak olyan információt, hogy a tantárgyfelosztás egyes intézményekben nem lesz megoldva, van, ahol tanító hiányában nem tudnak első osztályt indítani, de a felsőbb évfolyamokon is sokan csatlakoznak a már bejelentett távozókhöz. Érdemes itt megjegyezni, hogy a tankerületi központok adatai szerint 2023 júniusa óta eddig 455 pedagógus mondott fel az állami iskolákban, a 2022/2023-as tanévben ez a szám több mint 5000.

A törvény kihirdetésével a Momentum elnökségi tagja, Donáth Anna európai parlamenti képviselő jelezte, hogy az Európai Bizottság már vizsgálja a státusztörvényt. A politikus biztos benne, hogy az nem felel meg a jogállamisági kritériumoknak. Véleménye alapján a Momentumnak semmit sem kell tennie azért, hogy Magyarország ellen kötelezettségszegési eljárás in-

duljon, mert a státusztörvényt hivatalból vizsgálnia kell az Európai Bizottságnak.

A státusztörvény egy új jogállási törvény, mely alaposan átírná a köznevelésben dolgozók munkajogi helyzetét, valamint a szakszervezetek és az oktatási intézmények működését. Az új jogállási törvény leginkább a szabadságotra és az illetményre fókuszál, és ezek váltották ki a legnagyobb felháborodást is a tömegekből. A státusztörvény 2024. január 1-től lép életbe, de az erről szóló megfelelő tájékoztatást az érintettek 2023. szeptember 15-ig megkapják.

Július 26-án nyilvánosságra hozták az idei felsőoktatási felvételi ponthatárokat. Ezzel eldőlt, hogy a több mint 126 ezer jelentkező közül az általános eljárásban hányan kerülnek be egyetemre, főiskolára. 2022-ben a jelentkezők száma még 99 ezer volt, az emelkedés azt jelenti, hogy nőtt a felsőoktatási képzési rendszer vonzereje. A megújított felvételi rendszer 27 százalékkal növelte a jelentkezői számot, s az átlagot meghaladóan, 34 százalékkal nőtt a diplomával még nem rendelkező felvételizők száma. 2023-ban a három legnépszerűbb szak a gazdálkodás és menedzsment, a kereskedelem és marketing és a pszicho-

lógia. A felvételi pontszámoknál 2023-ban a legtöbb szakon emelkedés látszik, vagyis nehezebb volt idén bejutni a választott szakokra a diákoknak, mint tavaly.

2022-höz képest jelentős volt a létszám-emelkedés a műszaki, mérnöki, informatikai vagy a pedagógusi szakokon. A korábbinál sokkal többen jelentkeztek a vidéki egyetemekre, és a hátrányos helyzetű régiókból is többen próbálkoztak.

Az idén új szabályok voltak érvényesek a felvételinél, ezek miatt könnyebb bekerülni a felsőoktatási intézményekbe, mivel megszűnt a minimumponthatár az alap- és osztatlan képzések esetében. Korábban ezekre a képzésekre minimum 280 pontot, míg a felsőoktatási szakképzésekre legalább 240 pontot kellett elérni a felvételihez. Hozzá kell tenni, hogy az egyetemek továbbra is meghatározhatnak minimum-pontszámot szakonként, így a bejutáshoz még mindig szükséges lehet elérni egy meghatározott pontszámot. A pontszámot viszont így is az határozza meg, hogy az adott szakra jelentkezők hány pontot értek el, így a rendelkezésre álló helyek fényében számították ki, hogy mi a limit a bekezdéshez.

Július 18-23. között került megrendezésre a 32. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor az erdélyi Tusnádfürdőn. A nagy hagyományokkal rendelkező Tusványos a Kárpát-medence nagyszabású szellemi műhelye, amely eredeti szándéka szerint a határon átnyúló együttműködést, a román-magyar párbeszédet és a kulturált magyar-magyar politikai eszmecserét tűzte ki célul. 1990 óta minden év júliusának második felében megrendezik, eleinte Bálványosfürdőn, később Tusnádfürdőn, ezek összevonásából kapta a közismert Tusványos nevet. A táborban a közéleti témák mellett a kikapcsolódásra és a szórakozásra is van lehetőség, amiről a népművészeti, sport- vagy zenés-filmes sátrak, valamint a magyarországi és erdélyi magyar együttesek esti koncertjei gondoskodnak.

Az ifjúságpolitikát tekintve Navracsics Tibor területfejlesztési miniszter az egyetemek napjainkban betöltött szerepéről tartott előadást. Értékelése alapján az egyetem ma már nem csupán elméleti kutatóközpont, nem a tudás elefántcsonttornya, hanem olyan intézmény, amelynek egyre inkább be kell kapcsolódnia az adott térség gazdasági, tudományos és kulturális életébe. „Az egyetemek szerepe a területfejlesztésben” című pódiumbeszélgetésen rámutatott: az általa vezetett tárca stratégiai partnerségeket köt a felsőoktatási intézményekkel a különböző térségek fejlesztésére. Elmondta, hogy ezeknek az adott térségre vonatkozóan specifikus tudással kell rendelkezniük, így gyakorlati szempontból hasznosak tudnak lenni a befektetők számára, és a stratégiakészítésben is segíteni tudnak. Navracsics Tibor szerint a felsőoktatási intézmények feladata nem csak a piaci igények kielégítése, stratégiaalkotó szerepük is van. Példaként említette a finn modellt, ahol – állami döntés mentén – a területfejlesztési politika főszereplőjévé léptették elő az egyetemeket, hogy közvetítő szerepet töltsenek be a politikai, gazdasági és kulturális szereplők között – ez jelenti a finn fejlesztéspolitika vázát.

Rámutatott, hogy egyre több olyan példa látszik, amelyeknél stratégiai jelentőségű intézményekként tekintenek az egyetemekre.

A beszélgetésen Hankó Balázs innovációért és felsőoktatásért felelős államtitkár hozzátette: az együttműködés lényege, hogy az egyetem legyen a térség része, összekapcsolják azt a gazdasági szereplőkkel, a társadalom más szereplőivel, és ehhez ki kell alakítani a megfelelő kompetenciákat.

Nagy-Vargha Zsófia, a Kulturális és Innovációs Minisztérium fiatalokért felelős

helyettes államtitkára egy másik tusványosi pódiumbeszélgetésen az ifjúsági szervezetek képviselőivel közösen megállapította: nincs annyi magyarországi fiatal, hogy nélkülözni lehetne a külföldiakat, a teljes Kárpát-medencében kell gondolkodni.

Óriási érdeklődés mellett, immár harmadik alkalommal startolt el a Mathias Corvinus Collegium által szervezett MCC Feszt: Hernádi Ádám, Esztergom polgármestere, Erős Gábor országgyűlési képviselő és Szalai Zoltán, a Mathias Corvinus Collegium főigazgatója hivatalosan is megnyitották a fesztivált. Orbán Balázs Facebook-bejegyzésben számolt be az eseményről, és többek között kifejtette azt is, miért érdemes ellátogatni a július 27-29. között megrendezésre kerülő rendezvényre. Az Edu sétányon az MCC teljes képzési palettája mellett a partnerszervezetek is bemutatkoztak, rekordszámú, 100 kiállító kínált interaktív programokat. Neves professzorok, elismert szaktekintélyek, izgalmas közéleti beszélgetések várták az érdeklődőket három napon keresztül, a magyar könnyűzenei élet színe-java fellépett. Emellett számos nemzetközi vendég is hivatalos volt, köztük Sebastian Kurz egykori osztrák kancellár és Michael Knowles nemzetközileg elismert amerikai politikai kommentátor.

Az MCC Feszt egyik pódiumbeszélgetésén a már előbb idézett Nagy-Vargha Zsófia, a Kulturális és Innovációs Minisztérium fiatalokért felelős helyettes államtitkára a magyar családtámogatási rendszert ismertette. A rendszer harminc elemből áll, és igyekszik minden élethelyzetre segítséget nyújtani. Értékelése szerint a rendszer egésze kiszámítható háttérrel kínál a családalapításhoz. Ezzel összefüggésben kiemelte, hogy az Európai Unióban 2010 és 2020 között Magyarországon emelkedett a legna-

gyobb mértékben a házasságkötések száma.

A politikus kijelentette, kutatások szerint a legtöbben arra készülnek, hogy családban éljenek. A társadalom hozzáállása alapján az is elmondható, hogy családbarát közeg van Magyarországon – fűzte hozzá. A helyettes államtitkár kívánatos célnak nevezte, hogy minél korábban, az édesanya húszas éveinek elején szülessen meg az első gyermek, mert a harmincas éveikben gyermeket vállalóknál kevesebb az esély a második gyermek megszületésére. Kitért arra, hogy a 2020-as nagymintás ifjúságkutatás szerint a családalapítást jelentősen nehezíti a párkapcsolat hiánya. Ezen a területen segítséget jelenthet a közösségek megerősítése – jegyezte meg, hozzátéve: ez védőhálóként is működhet a fiatalok számára, mert minél több közösséghez tartoznak, annál inkább ki tudnak lépni az online világból.

Nagy-Vargha Zsófia szolt arról is, hogy a családtámogatási rendszer stabil, de a babaváró hitel és a családi otthonteremtési kedvezmény esetében reagálni kellett a gazdasági környezet változásaira. A városokban élőket érintően az átalakítás tervein egy munkacsoport dolgozik, az eredmény év végére várható – jelezte.

Nagy-Vargha Zsófia helyettes államtitkár az MCC Feszt egy másik pódiumbeszélgetésen a tehetséggondozás fontosságáról értekezett. Új tehetségmérő módszer bevezetésével, a tehetséggondozó műhelyek hálózatba szervezésével és sokszínű programkínálat kialakításával tervezi a kormányzat bővíteni és megerősíteni a tehetséggondozás folyamatát – fejtette ki. Továbbá szeretnék megerősíteni azokat az eljárásokat, amelyek hosszabb távon képesek követni egy-egy tehetség útját, így a programok működtetői is több visszacsatolást kaphatnak. A kormány tervei között szerepel, hogy a tehetségazonosító rendszert szélesebb körben elterjessék az iskolákban, ehhez kapcsolódva képezzék a közreműködő pedagógusokat, valamint adatalapú működéssel felhasználóbarát programkínálatot alakítsanak ki. A helyettes államtitkár szólt arról is, hogy kiemelt figyelmet fordítanak a természettudományos tárgyakra, valamint a lányok megszólítására, továbbá a Magyarország által rendezett nemzetközi diákversenyekre, köztük az informatikai olimpiára, az ifjú fizikusok világversenyére vagy a közép-európai matematikai diákolimpiára.

A beszélgetésen György László, a Tanít-sunk Magyarországért! program koordinációjának ellátásáért felelős kormánybiztos kiemelte, hogy a folyamatosan bővülő projekt ma 4700 gyermeket ér el, velük 1100 mentor foglalkozik a kezdeményezéshez csatlakozott 17 felsőoktatási intézmény közreműködésével. A kormánybiztos elmondta, a mentorálás hatására a jellemzően elzárt településeken, szerény körülmények között élő gyermekek igazolatlan hiányzása csökkent, és javultak az érdemjegyeik.

György László hozzátette, ösztől 200 vállalat csatlakozik a programhoz, ezek házigazdaként bemutatják a gyárkapun belüli

tevékenységet. A korábbi tapasztalatok szerint a mentoráltak körében érdeklődést keltettek és népszerűek voltak a gyárlátogatások. A politikus kiemelte, kimondottan büszke a mentori tevékenységet végző fiatalokra, akik közül sokan szintén hátrányos helyzetű településekről jutottak el a felsőoktatásba. Aláhúzta, a mentorok szinte kivétel nélkül arról számoltak be, hogy sokat kaptak attól, hogy látták fejlődni a pártfogoltjaikat.

A Kulturális és Innovációs Minisztérium felhívást tett közzé a Társadalmi Innovációs Díj elnyerésére. A díj olyan új ötlet (termék, szolgáltatás, modell) kifejlesztéséért és megvalósításáért adományozható, amely társadalmi szükséglet kielégítésére irányul, társadalmi kapcsolatokat erősít vagy együttműködést alakít ki, ezáltal megoldást nyújthat a társadalmi folyamatokat befolyásoló problémákra, és végső célként javíthatja egy adott térség vagy közösség jólétét. A Társadalmi Innovációs Díjra olyan természetes személy vagy szervezet jelentkezhethet, amely 2022-ben kiemelkedő társadalmi innovációs teljesítménnyel jelentős eredményt ért el. Kizárólag kidolgozott és megvalósított ötlet, módszer díjazható, amely modellértékű, más- hol is megvalósítható, nemzetközileg is adaptálható megoldást mutat be. A díjazottak emlékérmét és az adományozást igazoló oklevelet kapnak, továbbá szakmai konzultációt követően valamennyi, a kritériumoknak megfelelő jelentkező számára lehetőség nyílik a Social Innovation Match (SIM) elnevezésű, a Társadalmi Innováció Európai Kompetenciaközpontja által működtetett, a társadalmi innováció területén létrejött jó gyakorlatok gyűjtésére irányuló Társadalmi Innovációs Adatbázisba való bekerülésre.

Az ideiglenesen vagy véglegesen Magyarországon letelepedni kívánó, a diaszporá-

ból haza érkező magyarok számára úgynevezett Hazaváró irodák nyílnak – mondta Kövér László házelnök az azuzlet.hu-nak adott interjújában. Az Országgyűlés elnöke úgy fogalmazott, hogy a kormány a nemzetegyesítésen dolgozik, ennek szellemében nyújtanak további támogatásokat a külhoni magyaroknak. Ehhez kapcsolódva a külhoni magyarság életében meghatározó szerepet betöltő magyar szervezetek, intézmények, egyházak tevékenységének biztosítása továbbra is elsőbbséget élvez – fejtette ki a politikus. Hozzátette továbbá, hogy az oktatás, a kultúra, az ifjúság, a sport és a gazdaság, az önkormányzati együttműködések területén is folytatják a támogatások biztosítását. Itt többek között kiemelte, hogy minden szülőföldjén magyar oktatásban részt vevő bölcsődés, óvodás, általános iskolás és középiskolás diák, főiskolai és egyetemi hallgató számára nyújtott évi 22 400 forintos oktatás-nevelési támogatást 100 ezer forintra növelik. Sok más mellett a Hazaváró irodák működéséről annyit árult el, hogy a kormányablakhoz kapcsolódóan az ország több pontján egyablakos ügyintézt fog biztosítani a hazatelepülőknek.

Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár nyitotta meg júliusban a nagy múlttal rendelkező Gombaszögi Nyári Tábor. A felvidéki Gombaszögön álló Andrassy-kúria felújítási projektjének átadó ünnepségével egybekötött fesztiválmegnyitón felidézte a tábor és annak elődjei múltját és hagyományát, emellett a rendezvény küldetéséről, valamint a felvidéki magyarságot érintő kihívásokról is beszélt. Elmondta, Magyarországon az Alaptörvény értelmében mind a 13 nemzeti kisebbség államalkotó tényező, s ennek alapján úgy gondolja, hogy a Felvidéken is államalkotó tényező a magyarság. Ebből ki-

folyólag járnak neki mindazok a nemzeti-ségi, emberi, politikai jogok, amelyeket az összes magyarokkal együtt élő nemzeti közösség élvez. Mint mondta, ezért kell továbbra is az összefogást képviselni, s mindent megtenni annak érdekében, hogy az egyetlen nemzeti összetartozásra épülő felvidéki magyar erő, a Szövetség sikerrel szerepeljen a szeptemberi előrehozott parlamenti választásokon. A magyar érdekvépviseletet nemcsak regionális szinten kell megteremtteni, hanem újra el kell érni azt, hogy a nyolc és fél százalékos őshonos magyar nemzeti közösségnek legyen parlamenti képviselője - szögezte le a politikus. Rámutatott: a felvidéki magyarságnak létérdeke, hogy újra legyenek képviselői a pozsonyi törvényhozásban.

Bárdos Gyula, a legnagyobb felvidéki magyar kulturális és közéleti szervezet, a Csevadok országos elnöke a fesztivál fontosságáról szólt. Mint mondta, fontos, hogy a jövő generációi is megtalálják ezt a helyet, s tegyenek annak érdekében, hogy a Felvidéken magyarként élhessenek.

A Gombaszögi Nyári Tábor a felvidéki magyar fiatalok legrégebbi hagyományokra visszatekintő nyári rendezvénye, idei évada a keddi nulladik naptól vasárnapig tart, a tábor helyszínéül a Gömörben lévő Szalóc településhez közeli Gombaszögi völgy szolgál, ahová a rendezvény 2016-ban költözött át Krasznahorka-váraljáról.

A Romániában található Vajdahunyadon magyar bölcsődét avattak július 17-én. A magyar kormány támogatásával épült bölcsőde az első ilyen típusú intézmény Dél-Erdélyben, amely a szórványban élő fiatal családoknak nyújt segítséget gyermekeik nevelésében. A jól felszerelt, modern bölcsődében a nevelők felkészült, szeretetteljes és szakszerű ellátást nyújtanak. A szór-

ványban sok a vegyes család, ezért a fiatal és középgeneráció tagjai kevéssé tudnak már magyarul szépen, választékosan beszélni, a bölcsődében azonban a gyermekeknek lehetőségük lesz a magyar kultúrával is megismerkedni, és a családoknak is gazdagodni ebben.

Az új épületet Kerekes László segédpüspök áldotta meg. Az ünnepségen Korom Imre plébános mellett jelen volt a munkálatokat elindító Szabó Ákos korábbi plébános is. Magyarország kormányát Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára és munkatársai képviselték. Az államtitkár ünnepi beszédében a magyar kormány által támogatott és Erdély számos településén látható fejlesztésekről számolt be.

Kárpátaljai sportvezetőkkel, valamint a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola vezetőivel tárgyalt az együttműködés és a támogatás lehetőségeiről Gyurta Dániel, a Külgazdasági és Külügyminisztérium miniszteri főtanácsadója, valamint Górnagy Miklós miniszteri tanácsadó, akik sporteszközöket is adományoztak az ungvári vízilabdaklub számára. A magyar sportdiplomáták Ungváron és környékén előbb megtekintették azokat a sportlétesítményeket, illetve nyílt vízi központokat, amelyeket az úszók és a vízilabdázók használnak.

Az Ungvári Nemzeti Egyetem sportuszodájában Gyurta Dániel olimpiai, háromszoros világ-, kétszeres Európa-bajnok úszó és Górnagy Miklós világbajnok vízilabdázó átadták a Dinamó Kárpátaljai Megyei Gyermekek- és Ifjúsági Sportiskolának Magyarország Külgazdasági és Külügyminisztériuma, a Magyar Vízilabda-szövetség és az Egri Vízilabda Klub közös adományát: fürdőnadrágokat, labdákat, sapkákat és fülvédőket.

Robert Levickij, a Kárpátaljai Vízisport Szövetség elnöke köszönetet mondott a támogatásért, és kifejtette, hogy a koronavírus-járvány, majd az immár több mint ötszáz napja tartó orosz–ukrán háború jelentősen visszavetette a sportéletet. Ezzel együtt nincs elég uszoda, ezért az újjáéledő utánpótlás vízilabda-szakosztály sportolói a kedvező időjárást kihasználva az Ungvár környéki tavakban tartják az edzéseiket.

Újabb afrikai ország csatlakozott a magyar ösztöndíjprogramhoz. Novák Katalin köztársasági elnök július 18-án Samia Suluhu Hassan tanzániai elnökkel tartott sajtótájékoztatót Dar es Salaamban, ahol a két ország képviselői aláírták a **2024–2026 közötti időszakra szóló Stipendium Hungaricum Programot.** Novák Katalin hangsúlyozta, erősítjük az oktatási és gazdasági együttműködést Tanzániával, a mostani megállapodással pedig lehetőség nyílik arra, hogy Magyarország az elkövetkező három évben tanzániai hallgatóknak is tudjon ösztöndíjat biztosítani. Elmondta azt is, hogy az ösztöndíjprogramnak köszönhetően jelenleg 12 ezer diák tanul Magyarországon a világ minden tájáról. A köztársasági elnök szerint a tanzániai elnökkel folytatott megbeszélés témája volt egyebek mellett az orosz–ukrán háború, migrációs és demográfiai kérdések, de megállapodtak a gazdasági kapcsolatok

erősítéséről is. Érdekesség, hogy Novák Katalin első magyar köztársasági elnöként érkezett munkalátogatásra a Tanzániai Egyesült Köztársaságba.

Elindult a ceepus.hu weboldal, a közép-európai felsőoktatási csereprogram új honlapja, amely a programban együttműködni kívánó felsőoktatási intézmények, valamint egyéni mobilitásra pályázó hallgatók és oktatók számára nyújt tájékoztatást.

A CEEPUS program célja, hogy elősegítse Közép-Európa stratégiai szerepének erősödését, melyet hosszú távú szakmai együttműködések támogatásával, hallgatói és oktatói mobilitások lebonyolításával, speciális kurzusok és hallgatói kirándulások szervezésével igyekszik elérni. A honlapon tematikus megjelenítésben érhetőek el a pályázáshoz kapcsolódó információk, dokumentumok és segédanyagok.

2023. augusztus

Az Eurostat legfrissebb adatai szerint csúcsot döntött a friss diplomások foglalkoztatási rátája az Európai Unióban, ugyanis 2022-ben a 20-34 évesek 82 százalékanak volt bejelentett állása. 2018-ban ez az arány 81 százalékon állt. 2014 és 2022 között 7 százalékponttal nőtt a foglalkoztatási ráta ebben a csoportban, ami folyamatosan növekvő tendenciát mutat, amelyet csak a COVID-19 világjárvány szakított meg. A frissen végzett férfiak foglalkoztatási rátája ez idő alatt folyamatosan magasabb, mint a frissen végzett nőké. Tavaly azonban a különbség 2 százalékpontra csökkent, ami a 2014-től 2022-ig tartó nyolcéves időszak legkisebb eltérését jelentette. Eközben a 2014 és 2022 közötti legnagyobb eltérést 2019-ben regisztrálták (4 százalékpont).

A friss diplomások foglalkoztatási aránya Luxemburgban és Hollandiában (mindkettő 93%), Németországban (92%) és Máltán (91%) volt a legmagasabb 2022-ben. Eközben a legalacsonyabb arányt Olaszországban (65%), Görögországban (66%) és Romániában (70%) mérték. Magyarország 89 százalékot ért el ebben a mutatóban, ami nagyon jó eredménynek számít.

Orbán Balázs, a miniszterelnök politikai igazgatója közösségi oldalán számolt be az eredményről. Véleménye szerint Magyarország az Európa Unió élcsapatába jutott, hiszen a friss diplomások foglalkoztatottsága 15 százalékkal, 89 százalékra nőtt 2010 óta. Kiemelte, a foglalkoztatottak száma soha nem volt még ilyen magas, a legfrissebb adatok alapján közel 4,8 millióan dolgoznak hazánkban. Értékelése alapján a magyar diplomának értéke van a munkaerőpiacon. Ezek fontos eredmények, a kor-

mány továbbra is elkötelezett a teljes foglalkoztatás és a munkaalapú társadalom elérése mellett – zárta bejegyzését a politikus.

Maruzsa Zoltán, köznevelési államtitkár interjút adott a Népszavának, amelyben elmondta, hogy az új pedagóguséletpálya-törvény kijelöli a legfontosabb kereteket: jelentős béremelést, heti 24 óra tanítást, 10 hét szabadságot, teljesítményalapú bérezést biztosít a tanároknak. Mint fogalmazott, a törvényt követi a részletesebb végrehajtási rendelet, amelyről még nem zárultak le az egyeztetések a szakmai és az érdekvédelmi szervezetekkel. Mint kifejtette, az új életpályatörvény sávos bérrendszert vezet be, egy pedagógus bére bruttó 430 ezer forinttól 1 millió 65 ezer forintig terjedhet. Hogy ki mennyit kap, azt a munkáltató döntheti el különböző szempontok szerint. A hiányszakokat oktató tanárok alkupozicióban vannak, és magasabb bért is kaphatnak.

Maruzsa Zoltán szerint megalapozatlan a szakszervezetek állítása, miszerint 16 ezer tanár hiánya veszélyezteti az őszi iskola-kezdést. Hozzátette, 2010-hez képest 200 ezer tanulóval van kevesebb a köznevelésben és a szakképzésben összesen, valamint az egy tanárra jutó diákok száma az uniós átlagnál is kedvezőbb hazánkban. Az ál-

lamtitkár szerint meg van a fedezete a 10 százaléknál magasabb pedagógusbéremelésnek. Mint fogalmazott, a kormányzat évek óta egy kalapba teszi a béremelések fedezetét, a 2024-es költségvetés most is tartalmaz egy kormányzati bérintézkedéseket fedező alapot. A Belügyminisztérium felé jelenleg az az ígélet, hogy a jövő évben a legalább 10 százalék biztosítva lesz - mondta el a szakállamtitkár, aki hozzátette, az idei évre is ennyi volt az ígélet, azt az őszi bérintézkedésekkel egyébként meg is haladjuk. Szerinte a legjobb az lenne, ha 2024 januárjára megindulna az uniós pénzek beáramlása, abból ez az alap tovább tölthető, és a pénzügyi stabilitás is biztosított marad.

Más országokban is egyre nagyobb gondot okoz a tanárhiány. Ausztriában a kormányon lévő Osztrák Néppárt (ÖVP) javaslata szerint a szolgálatban álló katonákkal kéne pótolni a hiányzó tanárokat. Karl Nehammer kancellár konzervatív pártja célzott toborzást indítana, vagyis tehetségük szerint irányítaná az átképzésre hajlandó katonákat az iskolákba. Ez azt jelenti, hogy akik például kiemelkedő zenei vagy sport tehetséggel bírnak, rájuk bízna az ehhez kapcsolódó tantárgyak oktatását.

A kormány emellett azt is indítványozta, hogy a következő tanévben – a magyarországihoz hasonlóan – a honvédelem nagyobb súlyt kapjon az oktatásban. Klaudia Tanner védelmi miniszter kijelentette, hogy az ezt tartalmazó új tanterv szeptembertől életbe lép. A javaslat ellen ellenzéki pártok és helyi szervezetek tiltakoznak, ugyanis szerintük az az oktatásügy militarizálásához vezethet. Az osztrák Szocialista Párt (SPÖ) elnöke, Andreas Babler például közölte, a kormány katonákként „postásokat” küld az iskolákba, valamint

tönkreteszi az országot. Az országos diákszövetség (ÖH) elnöke Nina Mathies véleménye szerint inkább a klímaválságról vagy például a diszkrimináció elleni harcról kellene beszélni. Mint mondta, a tanárhiány megoldása pedig a munkakörülmények javítása és a fizetések emelése lenne.

A nemzetközi felsőoktatási mobilitási programokért felelős Tempus Közalapítvány közleménye szerint folyamatos az Erasmus+ egyetemi és oktatói mobilitási programokhoz szükséges források biztosítása. A Tempus Közalapítvány Kuratóriuma a beérkezett igények alapján a 2023. augusztus 9-i és 24-i kuratóriumi ülésein 17 egyetem 1,82 milliárd forint értékű pénzügyi támogatásáról döntött. Ezzel a 2023. őszi mobilitásokra minden szükséges forrás biztosított, és a jövő év tavaszára vonatkozó egyetemi pályázatok az ősz folyamán kiírásra kerülhetnek. Az érintett felsőoktatási intézmények számára a döntést követően megkezdődött a támogatói szerződések előkészítése, így az egyetemek részére a források már szeptember elején rendelkezésre fognak állni. A meglévő mobilitási keretek, valamint pénzügyi erőforrások lehetővé teszik, hogy a mobilitásra vonatkozó egyetemi igények kielégítése jövő év június 30-ig biztosított legyen. A közlemény szerint a Tempus Közalapítvány küldetése az egyetemisták, oktatók és munkatársak érdekében az Erasmus+ programban való részvétel biztosítása, ennek érdekében döntött többek között a modellváltó egyetemek mobilitási programjainak feltételes támogatásáról, melynek megerősítésének az Európai Bizottság részéről 2023. november 23-ig kell megtörténnie.

Hornung Ágnes, a Kulturális és Innovációs Minisztérium családokért felelős államtitkára a fiatalok világnapja alkalmából osztotta meg gondolatait Facebook oldalán. Bejegyzésében kiemelte, magyar

és nemzetközi felmérések szerint a fiataloknak manapság a biztonság és a kiszámítható jövőkép a két legfontosabb érték. A fiatalok célja, hogy olyan országban éljenek, amelyben biztosítottak a feltételek a tanuláshoz, a munkavállaláshoz, az önálló életkezdéshez, a családalapításhoz, és ahol adottak a lehetőségek képességeik és tehetségük kibontakoztatásához.

Felhívta a figyelmet, hogy a 2010-es családbarát fordulat óta a magyar családtámogatási rendszerbe több mint 30 intézkedést vezettek be, amelyek jelentős részét kifejezetten a fiatalok számára hozta létre a kormány. Alapvető cél, hogy a házaspárok minél fiatalabb életkorban vállaljanak gyermeket, mert így nagyobb az esélye a testvér megszületésének.

Az államtitkár hangsúlyozta, a kormányzat kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a fiatalok a szakma kitanulása után vagy felsőfokú tanulmányaik befejeztével, esetleg már az alatt is a saját lábukra állhassanak. Ezt segíti 2022-től, hogy több mint 300 ezer, dolgozó, 25 év alatti fiatal veheti igénybe az Szja-mentességet, így az átlagbér erejéig bruttó bérük egyben a nettó bérük is. Hozzátette, hogy idén bővültek a családtámogatások is: 30 éves korukig Szja-mentesség illeti meg a gyermeket vállaló nőket, valamint a teljes fennálló diákhitel-

tartozásuk visszafizetése alól is mentesülnek azok a 30 év alatti édesanyák, akik felsőoktatási tanulmányaik alatt vagy azok befejezését követően két éven belül családot alapítanak. A politikus kitért arra is, hogy a babaváró támogatás és a családi otthonteremtési kedvezmény 2023 végéig a jelenlegi feltételekkel igényelhető, 2024. január 1-jétől azonban a babaváró támogatást emelt összegben, 11 millió forintig kérhetik azok a házaspárok, ahol a feleség 30 év alatti. Hornung Ágnes bejegyzésében megemlítette, hogy a jövőben is megmarad a diplomás Gyed, az első házások adókedvezménye, a családi adókedvezmény, a KRESZ-vizsga- és a nyelvvizsgatámogatás. Megjegyezte, hogy az ingyenes KRESZ-vizsga lehetőségével eddig már 166 ezren jutottak hozzá a jogosítványhoz, a nyelvvizsga-támogatásnak köszönhetően pedig már 165 ezer fiatal tette le első nyelvvizsgáját.

„Hisszük, hogy hazánk jövőjét a fiatalok írják, ezért célunk, hogy minden eszközzel támogassuk azokat, akik családban képzelik el a jövőjüket” – fogalmazott a családokért felelős államtitkár.

Az ENSZ közgyűlése 1999 decemberében hagyta jóvá a fiatalok ügyeiért felelős miniszterek világkonferenciájának javaslatát, hogy augusztus 12. legyen nemzetközi ifjúsági nap. A világnap célja, hogy felhívja a figyelmet a fiatalok társadalomban betöltött szerepére, jogaikra, kötelességeikre és a mindennapi problémáikra.

Nagy-Vargha Zsófia, fiatalokért felelős helyettes államtitkár a lehető legtöbb, kiemelkedően tehetséges fiatal megtalálásának fontosságáról beszélt augusztus 28-án Szolnokon a Czeizel Endre Emlékkonferencia - Középpontban a tehetség elnevezésű rendezvényen. Az eseményen jelen volt Czeizel Benjamin, Czeizel Endre unokája, Kállai Mária, a térség fideszes országgyű-

lési képviselője, a Jász-Nagykun-Szolnok Tehetségsegítő Tanács elnöke, Szalay Ferenc (Fidesz-KDNP), Szolnok polgármestere és Hajnal Gabriella, a Klebelsberg Központ elnöke is. A konferenciát a Magyar Tehetséggondozó Társaság, a Jász-Nagykun-Szolnok Tehetségsegítő Tanács, a Szolnoki Tankerületi Központ és a szolnoki Szegő Gábor Általános Iskola szervezte.

A tehetséggondozás új irányai Magyarországon című előadásában Nagy-Vargha Zsófia elmondta: a 2008-ban létrehozott Nemzeti Tehetség Program egy évvel ezelőtt került a Kulturális és Innovációs Minisztériumhoz (KIM), és az állam egyre több forrást tud biztosítani a program működésére. Jelenleg mintegy 4,5 milliárd forint áll rendelkezésre a tehetségek támogatására, ebből egymilliárd a Stipendium Peregrinum ösztöndíjprogramra. Beszámolt arról is, hogy a Nemzeti Tehetség Program számos ösztöndíj lehetőséget kínál a fiataloknak, a Nemzet Fiatal Tehetségeiért Ösztöndíjra például már nyolcéves kortól lehet pályázni. Kitért arra, hogy tehetségpontok működnek, és a határon túli magyar tehetségek is pályázhatnak ösztöndíjakra.

Számos szakmai program valósul meg a Nemzeti Tehetség Központban. Példaként említette a Snétberger Zenei Tehetség Központot, ahol olyan, hangszeren játszó gyerekek után kutatnak, akik hátrányos helyzetük miatt a képességeiktől messze elmaradó oktatásban részesülnek. Megemlítette, hogy működtetnek Londonban is egy tehetségközpontot, ahonnan a magyar fiatalok a tudásukat a remények szerint majd „haza tudják csatornázni”.

Nagy-Vargha Zsófia utalt arra, hogy a Nemzeti Tehetség Központ korábban a köznevelési intézményekbe vitt egy teszten alapuló „tehetségazonosító eszköz-

rendszert”. Ezt a Nemzeti Tehetség Program „leporolja”, és szeretnék ősszel száz köznevelési intézménybe ismét bevinni a mérőeszközt, amely megmutatja, hogy milyen tehetséges, merre orientálódik egy-egy gyermek. Szeretnék továbbá egy minden társadalmi réteg számára nyitott és átlátható rendszert létrehozni. A Tanít-sunk Magyarorszáért program lényegének nevezte, hogy az ország minden szegletébe, olyan helyre is eljussanak, ahol nehezen fedezik fel a tehetséget. A Nemzeti Tehetség Program hálózata, a minősített tehetséggondozó műhelyek rendszere 43 középfokú oktatási intézményből áll – közölte, hozzátéve: az intézmények megpályázzák a címet, és kapnak plusztámogatást, hogy az ott dolgozó pedagógusok a saját diákjaikkal belátásuk szerint foglalkozzanak; eszközöket vásárolhatnak, pluszjuttatást kaphatnak tehetséggondozásra.

További célnak nevezte, hogy a tehetségek hasznosuljanak is. A Start Ösztöndíjprogramban például a fiatal, vállalkozó affinitással rendelkező tehetségeket támogatják nemcsak anyagilag, hanem képzéssel is. Szeretnék ezt a programot a középiskolákba is bevinni – jelezte a helyettes államtitkár. Kitért arra is, szeretnék olyan „erőforrástérképet” létrehozni, amely segít abban, az adott gyermek és családja is lássa, hogy az adott régióban milyen lehetőségek vannak tehetséggondozásra. Az adatok felvétele már elindult, a tervek szerint ebből lesz egy felhasználóbarát applikáció, weboldal, ahol majd tájékozódni lehet – tette hozzá.

Elmondása szerint az idei év az új tehetséggondozó programokról is szól. Szeretnék ősztől nagyobb hangsúlyt fektetni a természettudományos tárgyakra, lesznek majd pályázható programok. Azt tervezik továbbá, hogy minél több versenylehetősé-

get biztosítanak Magyarországon a fiataloknak, például megrendezik 2024-ben az ifjú fizikusok világversenyét.

Szólt arról is, hogy a KIM a Nemzeti Tehetség Program részeként tehetséggondozó tanároknak létesített ösztöndíjat. Az érintett pedagógusok havonta nettó 75 ezer forint ösztöndíjra pályázhatnak, ami tíz hónapon át, szeptembertől júniusig jár. A felhívásra középfokú oktatási intézményben legalább három éve dolgozó matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, informatika, magyar nyelv és irodalom, történelem vagy ének-zene szakos tanárok jelentkezhetnek. A most kezdődő tanévben több mint 1600-an élhetnek majd a lehetőséggel.

Novák Katalin köztársasági elnök oklevelet adott át az előbb már említett Stipendium Peregrinum ösztöndíj nyertesének a Sándor-palotában, Budapesten augusztus 15-én. A köztársasági elnök, a program alapítója és fővédnöke elmondta, hogy a 2019-ben indított Stipendium Peregrinum programra az elmúlt négy évben 579 fiatal pályázott, közülük 99-en nyerték el az ösztöndíjat, amelynek köszönhetően a világ legjobb egyetemén tanulhatnak. Az ösztöndíjprogram azt üzeni, hogy a magyaroknak helyük van a legjobbak között, de a magyar fiataloknak segíteni kell, és meg kell adni az esélyt arra, hogy megmutathassák tudásukat, megmérettethessék magukat a legjobbak között – mutatott rá Novák Katalin. A Stipendium Peregrinum ugródeszka a nagyvilágba, belépőjegy a legjobbak közé - hangsúlyozta a köztársasági elnök, hozzátéve: ez anynyit jelent, hogy megnyílt egy ajtó, de a belépőkön múlik, hogy mit kezdenek a lehetőséggel. Az államfő kiemelte: ösztöndíjas bárki lehet, aki tehetséges és szorgalmas, jöhet jobb vagy szerényebb anyagi körülmények közül, kicsi településről,

nagy vagy kicsi családból, lehet sportoló, művész, tudós. Az ajtót átlépve ti magatok is ácsolhatjátok az ugródeszkat a saját házatoknak - fogalmazott, hangsúlyozva: az ösztöndíjasok is segítséget nyújthatnak az újonnan belépők számára. Véleménye alapján szerénynek kell lenni, amikor valóban komoly dolgokról van szó, de önbizalommal telten kell megmutatni, hogy a magyaroknak helyük van a legjobbak között.

A 2023/2024-es tanévet a programnak köszönhetően 26 új ösztöndíjas kezdheti meg, emellett további 44 folytatja tanulmányait 9 ország 31 egyetemén. A köztársasági elnök emlékeztetett: négy éve született az elhatározás, hogy indítsanak olyan programot Magyarországon, amely valóban egyedülálló, és amely a legtehetségebbeknek nyit kaput a nagyvilágba.

Megemelt keretösszeggel folytatódik az Útravaló Ösztöndíjprogram, amelyre az idén több mint 2,8 milliárd forint áll rendelkezésre - jelentette be Fülöp Attila, a Belügyminisztérium gondoskodáspolitikáért felelős államtitkára augusztus 21-én Budapesten. A 300 millió forinttal megemelt keretösszegű ösztöndíjprogram alapvetően a hátrányos helyzetű, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekeknek, fiataloknak nyújt támogatást a tanuláshoz. A kormány álláspontja szerint a felzárkózás lényege, hogy a tehetséget, a képességet, az aktivitást támogassuk és ne a passzivitást – mutatott rá a politikus. Az államtitkár közölte, a 2023/2024-es tanévre vonatkozó ösztöndíj-pályázatok benyújtására egy hónap áll rendelkezésre. Kiemelte, hogy az ösztöndíjprogramnak négy célja van, ezért az négy alprogramra tagolódik, és így a gyerekeket, a fiatalokat a továbbtanulásban, a szakmaszerzésben, az érettségi, valamint a diploma megszerzésében segíti.

Jelenleg körülbelül tízezer diák vesz részt a programban. A programba való bekerülés feltétele alapvetően rászorultsági alapú, az ösztöndíj összegét viszont a teljesítmény határozza meg. Kategóriák szerint havonta 9 és 20 ezer forint között van az ösztöndíjak összege, kivéve a diploma-szerzést segítő ösztöndíjat, amelynél ez az összeg félévente 250 ezer forint. Fülöp Attila hozzátette, a programban részt vevő tanulók és hallgatók mellett fontos szerep jut még a mentoroknak is, akiknek pályázatát szintén várják.

Augusztus 1-jén hivatalosan is kezdetét vette Lisszabonban a Katolikus Ifjúsági Világtalálkozó. Az elő- és fő találkozókból álló rendezvényt július 26-a és augusztus 6-a között rendezték meg. Július 31-ig az előtalálkozókra került sor a portugál egyházmegyék és nemzetközi lelkeségi mozgalmak szervezésében, a fő program pedig augusztus 1-je és 6-a között várta a résztvevőket. A találkozó célközönsége a 18 és 35 év közötti fiatalok csoportja. A Katolikus Egyház legnagyobb ifjúsági rendezvényére a szervezők tájékoztatása szerint mintegy háromszázezer fiatal érkezett Portugáliába a világ minden tájáról. Több mint ezerháromszáz magyar fiatal vesz részt a világtalálkozón, melyből kétszázan a határainkon túlról mentek Lisszabonba. A nyitónappal kezdetét vette az „ifjúsági

fesztivál”, az „öröm városa”, a „kiengesztelődés parkja” és a „hivatások expója” elnevezésű programsorozat is a portugál fővárosban. **Ferenc pápa** augusztus 2-án érkezett meg Lisszabonba: portugáliai apostoli látogatásának középpontjában a fiatalokkal való találkozás állt. A világtalálkozó legkiemelkedőbb pontját az utolsó napon, augusztus 6-án megtartott szentmise jelentette, amelyet követően a katolikus egyházfő másfél millió fiatallal együtt mondta el az Úrangyala imádságot a Tejo parkban. Kifejezte vágyát a béke iránt és fájdalmát a sokat szenvedő Ukrajna miatt.

Az Ifjúsági Világtalálkozók története 1984 virágvasárnapjáig nyúlik vissza, amikor Szent II. János Pál pápa hívta Rómába a fiatalokat, hogy együtt ünnepeljék a megváltás rendkívüli szentévének lezárását. Később a pápa levelében a világ minden fiatalját találkozóra hívta, majd hivatalosan is kezdeményezte az ifjúsági világnapok megünneplését. Minden találkozóznak volt himnusza, amely eleinte a rendező ország nyelvén, később egyre több más nyelven is megszólalt.

Idehaza a fővárosi Fatimai Szűzanya-templomban megtartott misén búcsúztatták el hétfőn azokat a fiatalokat, akik a ceremónia után a világtalálkozóra indultak, az eseményen részt vett és beszédet mondott Rétvári Bence is. Személyes tapasztalatait is igyekezett átadni a most útnak indulóknak, amikor felidézte, hogy húsz éve maga is résztvevője volt az akkori találkozóznak. Az államtitkár felhívta rá a figyelmet: a hasonló világtalálkozók résztvevői teljesen más etnikai, kulturális háttérrel rendelkeznek, mégis szorosan összeköti őket az, hogy mindannyian megerősítést, bátorítást kapnak a hitükben. Rétvári Bence szerint a mai világban egyre inkább terjedőben vannak azok a nézetek, amelyek mindent relativizálnak, ugyanakkor

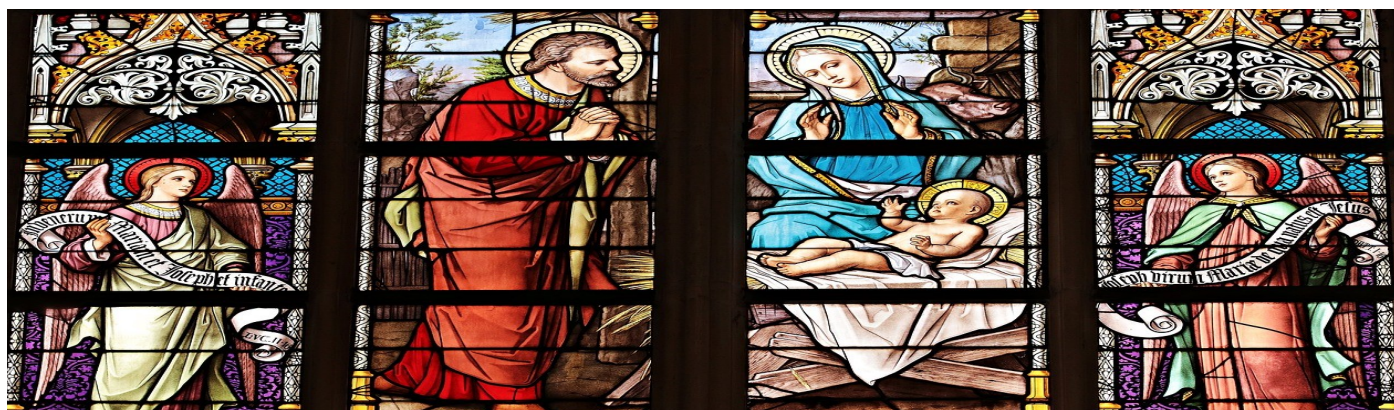
felhívta a világtalálkozóra utazók figyelmét, hogy ők valami teljesen mást fognak tapasztalni Lisszabonban. Azt kívánta az útnak induló fiataloknak, hogy a portugáliai esemény legalább akkora megerősítést adjon nekik, mint amekkorát ő kapott húsz évvel ezelőtt. A Lisszaboni Ifjúsági Világtalálkozón részt vevő fiatalokat Fülöp Ernő kanonok – aki a szentmisét is celebrálta – áldotta meg az indulásuk előtt a soroksári templomban.

Európának vissza kell szereznie a béketremtő és a hídépítő szerepét – szólított fel Ferenc pápa az Ifjúsági Világtalálkozó megnyitójára érkezve, ahol a konfliktusok leküzdésére és a közös munkára buzdította a hívők fiatal generációját az éghajlatváltozás és más, az egész világot érintő problémák fényében. Lisszabon felé tartó repülőútján közben az egyházfő kiemelte: továbbra is arra szeretné buzdítani a fiatalokat, hogy „ne féljenek felkavarni az állóvizet”, utalva ezzel a világtalálkozón mondott első, 2013-as Rio de Janeiró-i beszédére, amelyben saját egyházi reformjairól szólt. A pápa Portugália tengeri történelmét idézve a mások iránti nyitottságra hívta fel a figyelmet a kormánytisztviselőkhez és a diplomáciai testülethez intézett nyitóbeszédében.

Viharok közepette hajózunk a történelem óceánján, és úgy érezzük, hogy bátor béke-
menetekre van szükségünk - mondta,
majd hozzátette: reményei szerint az Ifjúsági Világtalálkozó új lökést jelenthet az öreg kontinens számára az egyetemes nyitottság felé vezető úton.

Oroszország ukrajnai háborújára, a globális felmelegedésre és Európa demográfiai hanyatlására emlékezve arra sürgette a fiatalságot, hogy vegyenek részt az új jövő felépítésében. „Egy olyan Európáról álmodom, amely hatalmas tehetségét a konfliktusok megoldására és a remény lámpásának meggyújtására használják fel. Egy olyan Európáról, amely képes újra rátalálni fiatal szívére, és a teljesség nagyszerűsége felé, a rövid távú igényeken túl tekint. Egy olyan Európáról, amely népeket és embereket egyesít, ideológiák kergetése nélkül” – fejtette ki az egyházfő.

A pápa egy interjúban megerősítette, hogy a Vatikán folytatja az Ukrajnára irányuló békeoffenzívát. Mint mondta, Matteo Zuppi bolognai érsek intenzíven dolgozik mint a párbeszéd felelőse. A pápa megbízottja Kijevben és Moszkvában is járt, utóbbi helyszínen diplomatikusként mondható hozzáállást tapasztalt az oroszok részéről.

Szeptember 14-15. között került megrendezésre az V. Budapesti Demográfiai Csúcs, amely az esemény megálmodója, Novák Katalin köztársasági elnök megfogalmazása szerint a családpárti erők legnagyobb nemzetközi fóruma. A számos hazai és külföldi vendéget felsorakoztató találkozón beszédet mondott többek között a magyar és a szerb államfő, Rumen Radev bolgár elnök, Giorgia Meloni olasz miniszterelnök, valamint Orbán Viktor kormányfő. A magyar miniszterelnök beszédében többek között kitért arra is, hogy a családpolitika első szakasza lezárult, indulhat a második fázis. Akiket az eddigi eszközökkel el tudtak érni, azokat már megszólították, most azon gondolkodnak, azon dolgoznak, hogy miként fejlesszék tovább a családpolitikát – tette hozzá. Újdonságként megemlítette, hogy a négygyermekes anyák adómentességét kiterjeszthetik a háromgyermekesekre is, csak várják a pillanatot, amikor a pénzügyminiszter ellankad.

Novák Katalin a hónap második felében az Egyesült Államokba tett hivatalos látogatást, ahol demográfiai kérdésekről is folytatott megbeszéléseket. Elon Musk amerikai-dél-afrikai milliárdos, a Tesla autógyár és a SpaceX űripari vállalkozás alapítója a Tesla központjában látta vendégül a köztársasági elnököt.

„Magyarországon kívül is egyre többen látják, hogy a Nyugaton beköszöntött demográfiai jégkorszak az általunk megismert világ végével fenyeget. Hazánk elsőként helyezte a családpártiságot a demográfiai küzdelem középpontjába” – írta az államfő a közösségi oldalán a találkozót követően.

Amerikai útja utolsó állomásaként Utahba érkezett, ahol a Salt Lake City melletti Brigham Young University hallgatóinak tartott előadást. „Fő üzenetem a minap, Elon Muskkal folytatott beszélgetésünk mottója volt” - ismertette. Majd úgy folytatta, véleménye szerint a gyermekvállalás menti meg a világot. Beszédében arra bátorította a fiatalokat, hogy ne féljenek családot alapítani, ne féljenek a karrier mellett a családi életet is választani. Érvelése alapján a demográfiai jégkorszakot csak családpárti szemlélettel és intézkedésekkel lehet leküzdeni. Olyanokkal, amelyeket Magyarország is hozott, és amelyek iránt Utah államban is nagy az érdeklődés.

Szeptember 21-22. között rendezték meg az idei Brain Bar Fesztivált a Magyar Zene Házában. A rendezvény mára Európa legnagyobb, évente megrendezett jövőfesztiválja, ahol a közönség hazai és külföldi tudósok, politikusok, üzletemberek és kulturális személyiségek részvételével vitathatja meg a 21. század legégetőbb kérdéseit. Ez egy interaktív esemény, ami sajátos koncepciójának köszönhetően nemzetközi szinten is egyedülállónak számít. A Brain Bart sokezer fiatal véleményvezér és tanár látogatja, akik ingyenesen regisztrálhatnak a rendezvényre.

Az idei fesztiválon több mint 130 előadó vett részt, többek között a világhírű Esther Perel pszichológus, kapcsolatterapeuta és New York Times bestseller-szerző; Martin Gurri, a CIA volt elemzője. A fesztiválon a fókusz a mentális jóléten volt, a korábbi évekhez hasonlóan öt kulcstémába sorolták a programjaikat, úgy, mint környezet; biztonság; világkép; test és lélek; tehetség.

A **K&H ifjúsági index második negyedéves eredményei** szerint növekedett a fiatalok arra irányuló szándéka, hogy minél előbb kirepüljenek a családi fészekből. A számok alapján jelenleg tízből hat fiatal lakik önálló háztartásban, és négyen élnek a szülőikkel úgy, hogy terveik között szerepel az önálló élet mielőbbi megkezdése. A „mamahotelben” lakó 19–29 évesek egyharmada minél előbb szeretne elköltözni otthonról. 64 százalékuk hosszabb távon tervezi ezt, és összesen 3 százalék szeretne a szülői házban maradni. A mérések azt mutatják, hogy a 19–29 évesek 60 százaléka már önálló háztartásban él, 40 százalékuk ugyanakkor még a szülőikkel lakik. Ez az eredmény megegyezik a korábbi két negyedévben mért alacsony értékkel. 2022 előtt jellemzően 45-50 százalék körüli volt a szülőknél lakó fiatalok aránya. A kutatás szerint a szüleikkel élő fiatalok 64 százaléka csak később szeretne kirepülni, míg 33 százalékuk a lehető leghamarabb elköltözne. Mindössze 3 százalék azoknak az aránya, akik olyan jól érzik magukat a szülőikkel, hogy egyáltalán nem szeretnék önálló háztartásba menni. Érdeemes megjegyezni, hogy az utóbbihoz hasonlóan alacsony arányra a felmérés évtizedes történetében még nem volt példa. Az elmúlt 5 évben átlagosan 10-15 százalékos volt, míg az azt megelőző években volt, hogy a 20 százalékot is meghaladta a szülői házban maradó aránya. A felmérés arra is kitér, hogy a lehető leggyorsabb költözést tervezők 31 százaléka saját lakás vásárlásával

oldaná meg az önálló életét, 34 százalékuk pedig albérletbe költözne. A többiek többnyire családtaghoz vagy partnerükhöz költöznének.

Eközben a KSH adatai szerint egyre inkább kitolódik a fiatalok lakáspiacra lépése, mivel a hitelekhez való hozzáférés szűkülése nyomán egyre inkább kiszorulnak a fiatalok a lakáspiacról. Az elmúlt évtizedekben a családalapítás, valamint a tanulmányok befejezésének ideje is egyre inkább kitolódott, így a fiatalokon általában a 36 év alattiakat értik. A fiatalok lakáspiaci részesedése évek óta 30 százalék körüli volt, ám az elmúlt 1,5–2 évben 27-28 százalékra esett vissza. A 36 éven aluli fiatalok lakáspiaci súlya a nagyvárosokban általában az összes lakásvásárlás negyedét sem éri el, a kisebb településeken megközelítőleg 29-30 százalék, a falvakban pedig 34 százalék volt 2022-ben. Mindennek okán az eladói helyett kényszerből a bérleti piacon jelennek meg, ami felhajtó hatással bír a bérleti díjakra. A KSH-ingatlan.com lakbérindex szerint júliusban országosan és Budapesten is 1,9-1,9 százalékkal nőttek az átlagos lakbérek az egy évvel korábbihoz képest. Éves összevetésben pedig 13 és 14 százalékos volt a drágulás.

Hat középiskola 9. és 11. évfolyamában, heti egy tanórán elindult a honvédelem tantárgy próbaoktatása szeptember elsejétől. Az intézményeket a Belügyminisztérium és a Kulturális és Innovációs Minisztérium segítségével választotta ki a Honvédelmi Minisztérium. A tárca szerint a kötelező képzés lehetőséget teremt arra, hogy a diákokban erősítsék a honvédelem fontosságát, a hazaszeretetet és a hazafias gondolkodást. Szalay-Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter tájékoztatása szerint a képzés lehetőséget teremt arra, hogy a fiatalok általános ismereteik mellett

átfogó képet kapjanak a magyar honvédelemmel összefüggő alapfogalmakról, a honvédelem rendszeréről a haderőnemekről és a haditechnikai eszközökről. A hét témakörre bontott képzés során a diákok elsajátítják az elsősegélynyújtás, a térkép- és tereptani ismeretek és a löelmélet alapjait. Ezek mellett hazánk kiemelkedő katonai múltjával is megismerkedhetnek – tette hozzá a tárcavezető.

Aláírásgyűjtést indított hét, családi szemléletformálást végző civil szervezet. Az aláírásgyűjtés célja, hogy a nyilvánosság erejével felhívják a döntéshozók figyelmét az oktatás, a magyar fiatalság jövőjének fontosságára, továbbá hogy a hazánknak járó forrásokat felszabadítsák, és így a pedagógusoknak ígért béremelés forrása elérhetővé váljon. „A gyerekek jelene és jövője szempontjából az uniós források biztosítása nem lehet politikai-stratégiai kérdés. Hiszünk a társadalmi összefogás építő erejében, a családokban, a köznevelésben, pedagógusainkban és a döntéshozók támogató ítéletében” - fogalmazott a Három Királyfi, Három Királylány Mozgalom, miután elindították az aláírásgyűjtést. A Három Királyfi, Három Királylány Alapítvány mellett a Fiatal Családosok Klubja, a Nagycsaládosok Országos Egyesülete, a Férfiak Klubja, az Egyszülős Központ, a Magyar Női Unió Egyesület és a Kárpát-medencei Családszervezetek Szövetsége is részt vesz az akcióban. Az aláírásgyűjtés a www.forhungarianeducation.com angol nyelvű weboldalon érhető el: aláírókat nemcsak Magyarországról várnak, hanem mindazoknak a támogatására számítanak, akik a magyar gyerekek és fiatalok jövőjét fontosnak tartják.

Elindult a jelentkezés a magyar közigazgatási ösztöndíjprogram 2024-es évfolyamára. Az erről szóló közleményben Panyi Miklós, a Miniszterelnökség parlamenti és

stratégiai államtitkára elmondta, hogy a magyar közigazgatási ösztöndíjprogram minden, a haza és a köz szolgálata iránt elkötelezett fiatal számára különleges lehetőséget biztosít kormányzati és közigazgatási tapasztalatok szerzésére. Az államtitkár a program különlegességének nevezte, hogy a fiatalok a 10 hónapos ösztöndíjas időszakból legalább 3 hónapot külföldön töltenek.

Idén külön uniós elnökségi alprogram is indul, 20 fiatalnak egy nagyon intenzív időszakban fél éven keresztül Brüsszelben lesz lehetősége megismernie az uniós intézményeket és döntéshozatalt, támogatnia a magyar érdekképviselőt, az elnökségi célok megvalósulását. Hazánk 2024 második felében tölti be az Európai Unió soros elnöki tisztségét.

Panyi Miklós beszélt arról is, hogy a magyar közigazgatási ösztöndíjprogram nemcsak a tanult, nyelveket beszélő, kreatív gondolkodású és a közigazgatás iránt érdeklődő fiataloknak lehetőség, hanem a kormánzatnak is fontos utánpótlásképző bázis, mert kapocs a fiatalokhoz. Emlékeztetett, hogy a Miniszterelnökségen is sok olyan kolléga dolgozik felelős beosztásokban, aki részt vett ebben a programban.

A Miniszterelnökség által működtetett program jövőre két komponensből áll: a 2024 februárjában induló „A” komponensbe felvételt nyerő ösztöndíjasok hét hónapig egy hazai minisztériumban szereznek szakmai tapasztalatot, majd három hónapig Magyarország külképviseleti szerveinél, nagykövetségein, főkonzulátusain és nemzetközi szervezetek melletti állandó képviseleteknél dolgoznak. A „B” komponens ösztöndíjasainak 2024 márciusától négy hónapig tart a belföldi programszakasz, míg a külföldi programszakasz hat hónapot ölel fel, amely az EU Tanácsának magyar elnökségét támogatva folyik Magyarország Európai Unió melletti állandó képviseletén, Brüsszelben.

Több fiatalnak teszi elérhetővé ingyenes tehetséggondozó képzéseit a Mathias Corvinus Collegium (MCC). A 2023 októberében induló MCC Fiatal Tehetségek Klubja programban felső tagozatos általános iskolás diákok vehetnek részt. Az intézmény közleménye szerint a tehetségek délutáni foglalkozásokon ismerkedhetnek meg új témakörökkel, játékosan tanulhatnak és új kihívásokban tehetik próbára magukat. A FIT Klub a budapesti mellett a legtöbb vidéki és határon túli MCC-képzési központban elérhető lesz. A programsorozat célja, hogy még több fiatal tapasztalhatta meg a FIT Program egyedi tehetséggondozáson alapuló oktatási és tanulási formáját, kalandokkal, közösségi élményekkel és a korosztálynak megfelelő, izgalmas kihívásokkal teli világát. Az érdeklődő felső tagozatos diákok egyedülálló élményalapú foglalkozásokon, tehetséggazdagító és kulturális programokon vehetnek részt a FIT-es mentoroktatók által tartott kurzusokon, külsős helyszínen megvalósuló élményprogramokon vagy

helyi szakértők által tartott foglalkozásokon.

A Fiatal Tehetségek Klubja kurzusain évfolyamoktól függően olyan témák kerülnek terítékre, mint például a robotok és a drónok világa, a pénzügyi tudatosság, a kreatív írás, egészségügyi tudatosság, a magyar kultúra és történelem megismerése. A 7-8. évfolyamosok számára pedig külön pályaorientációs foglalkozásokat is tartanak majd. A Fiatal Tehetségek Klubja egyedülálló lehetőség a fiatalok számára, hogy megismerjék a képzésnek és a tehetséggondozásnak ezt az egyedi világát, Magyarországon és a határon túl egyaránt – fogalmazott Fehérpataky Balázs, az MCC Fiatal Tehetség Program vezetője.

A Mathias Corvinus Collegium idestova 27 éve biztosítja egyedülálló, ingyenes tehetséggondozó programjait összesen 28 képzési helyszínen, Kárpát-medence-szerte és Brüsszelben. Az idei tanévet rekordszámú, csaknem 7300 diák kezdte meg. Az MCC célja, hogy a közeljövőben 35 helyszínen 10 000 fiatal tehetséggondozását lássa el.

A kiválóságok helyben tartása érdekében ötéves életpályamodellt dolgozott ki a Debreceni Egyetem és fenntartója, a Gróf Tisza István Debreceni Egyetemért Alapítvány (GTIDEA). A komplex ösztönző-program elsőként meghirdetett pályázataira kétszázan jelentkeztek, közülük most 25 kutató, illetve oktató és 18 doktorandusz nyert ösztöndíjat. A legkiválóbb doktoranduszok végzőkor oktatói, illetve kutatói állásajánlatot kapnak.

Az oktatók és kutatók nívós folyóiratokban megjelent publikációikkal, míg a doktorandusz hallgatók kutatási terveikkel, eredményeikkel pályázhattak. A 43 odaítélt ösztöndíjat Kossa György, a GTIDEA kuratóriumának elnöke és Szilvássy Zoltán

tán az átadó ünnepségen jelezte, az ösztönzőrendszer részét képezi egy konferenciasorozat, aminek keretében mindenki megszothatja a résztvevőkkel „tudományos rögeszméjét.” Az első ilyen a most lezárult pályázati etap keretében már meg is tartották. E konferenciák a rektor szerint azért fontosak, mert a tudás, és ezzel együtt potenciálisan a teljesítmény az érdemi beszélgetések során gyarapszik.

A debreceni egyetemi - alapítványi vezetés szerint esetükben is elsősorban a modellváltásnak és az azzal együtt járó teljesítményfinanszírozásnak tudható be, hogy jelentősen növelhetik a doktorandusz hallgatók ösztöndíját és nemzetközi kutatások, publikációk támogatását. A tudásba fektetett erőforrásokkal azt szeretnék elérni, hogy a DE-n végző diákok az egész világon elismert oklevéllel hagyhassák el az egyetemet. Úgy értékelték, az életpálya modellt szolgáló komplex ösztönzőprogram mellett a kihívásokhoz jobban alkalmazkodó új struktúra teszi lehetővé azt is, hogy Közép-Kelet-Európában egyedülállóan – az oktatást, kutatást, fejlesztést, illetve az ezekhez tartozó ipari infrastruktúrát is magában foglaló – ökoszisztémát hozzanak létre, illetve működtessenek.

A korábbi évekhez hasonlóan idén is megtartják Debrecenben a város pályáorientációs nagyrendezvényét, a Hello Szakma! – Út a jövőbe elnevezésű pályaválasztási kiállítást. A Debreceni Szakképzési Centrum (DSZC) pályaválasztási eseménye harmadik alkalommal tér vissza a Nagyerdei Stadionba október 5–6-án. A rendezvény legfontosabb célkitűzése a pályáorientáció a régió általános iskolásainak, valamint karriertámogatás a középiszkolás diákoknak, illetve a tanulni vágyó felnőtteknek. A rendezvény üzenete, hogy mindannyian együtt dolgozunk Debrecen munkaerő-ellátásának kinevelésében –

emelte ki az eseménnyel kapcsolatban Papp László polgármester.

Elmondta azt is, hogy idén mintegy nyolcvan kiállító várja az általános és középiszkolás diákokat, szüleiket és tanáraikat. A DSZC tizenegy intézménye és számos vállalati partnere mellett idén a város egyházi és tankerületi fenntartású intézményei is kiállítóként lesznek jelen, valamint a Debreceni Egyetem is több karral képviselteti magát. A kiállításon a termelővállalatok megismertetése mellett nagy hangsúlyt fektetnek arra is, hogy bemutassák a szolgáltató szektort, amely egyre nagyobb teret nyer Debrecenben.

Szeptember 5-9. között került megrendezésre a szakmák olimpiájának európai változataként ismert EuroSkills 2023. A WorldSkills Europe szervezet tagállamai által közösen, kétévente megrendezésre kerülő versenynek idén a lengyelországi Gdańsk adott otthont. A versenysorozat egy látványos megnyitó ünnepséggel vette kezdetét, melynek fénypontja a Nemzetek Felvonulása volt a gdański Polsat Plus Aréna színpadán. Ezt követően 32 ország több mint 570 fiatal, tehetséges szakemberre vett részt a háromnapos megmérettetésben, mely során 42 különböző szakmából kerültek ki Európa legjobbjai. A versenyzők kemény munkáját ünnepélyes záróceremónia keretében ismerték el, a dobogó valamely fokára pedig számos magyar fiatal felállhatott. A verseny legnagyobb elismerése, a Jos de Goey Európa legjobbjá díj szintén magyar kezekbe került: Bandur Tamás és Koncsik Zsolt ICT Specialist szakmai aranyérmert nyertek el. A díjat annak a versenyzőnek vagy csoportnak ítélik oda, aki az összes versenyszám közül a legmagasabb összesített pontszámot éri el. A borostyánnal díszített trófeát Jos de Goey felesége, Anouschka de Goey adta át a színpadon.

Magyarország átvette Lengyelországtól a Közép-európai Felsőoktatási Csereprogram (CEEPUS) soros elnökségét. A varsói találkozón a CEEPUS-tagállamok képviselői aláírták a Közép-európai Felsőoktatási Csereprogram újabb, 2025-től megvalósítandó változatáról (CEEPUS IV.) szóló nemzetközi megállapodást. Ezt követően Csák János kulturális és innovációs miniszter közös sajtóértekezletet tartott Przemyslaw Czarnek lengyel oktatásügyi miniszterrel és Michael Schedl CEEPUS-főttdkárral, és ezen felidézte: a felsőoktatási mobilitást célzó CEEPUS-programot 1993-ban Budapesten hozták létre. Emlékeztett annak eredeti szándékára, hogy a közép- és kelet-európai, valamint a nyugat-balkáni országok a kommunizmus bukása után módot találjanak jobb kölcsönös megismerésre, az egymás iránti közeledésre. Értékelése alapján a program sikeres, az utóbbi években növekszik a benne részt vevő egyetemisták és oktatók száma, és a résztvevők több hónapot töltenek a fogadóországokban.

Csák János elmondása szerint a programban részt vevő államok új tagokra is nyitottak, ennek példája az ukrán hallgatók iránti nyitottság. Támogatóan nyilatkozott a lengyel oktatásügyi miniszter kezdeményezéséről, hogy a CEEPUS a három balti állammal (Észtországgal, Lettországgal és Litvániával) is elkezdje a csatlakozási tárgyalásokat. Reményét fejezte ki, hogy a CEEPUS IV. még magasabb szintre viszi a programot.

Az Európai Ifjúsági Fórum (European Youth Forum) felhívást tett közzé az Európa ifjúsági Fővárosa 2026 címre, amelyre szeptember 25-ig várják a pályázatokat. Ezt a címet egy európai város kapja meg egyéves időtartamra a fiatalok szerepvállalásának erősítése, a fiatalok részvételének ösztönzése és az európai identitás erősítése érdekében. A közleményben felidéztek: minden évben egy új európai város kap lehetőséget arra, hogy bemutassa innovatív ötleteit, projektjeit és tevékenységeit, amelyek célja, hogy lehetőséget adjon a fiataloknak, hogy hallassák hangjukat, és új ifjúsági szemléletet vigyen a város életének minden aspektusába. Az Európa Ifjúsági Fővárosa kezdeményezés célja, hogy támogassa mind a fiatalokat, mind a várost abban, hogy megnyissa ezeket a lehetőségeket, és utat mutasson más európai településeknek – szól a felhívás.

Októberben újra megnyílik a DiscoverEU lehetőség a kalandvágó fiatalok előtt. Hazánkból a jelentkezők közül ezúttal mintegy nyolcszáz 18 éves kap majd lehetőséget arra, hogy vasúton felfedezze a kontinensünk országait. A DiscoverEU az Erasmus+ frissen nagykorúvá érett fiatalokat támogató programja, ami évente kétszer várja azok jelentkezését, akik az utazás élményén keresztül szeretnék kulturális ismereteket, gyakorolni a nyelvtudásukat és fejlesztenék a sikeres felnőtt élet-hez szükséges kompetenciáikat, készségeiket. Az aktuális felhívásban azok a fiatalok vehetnek részt, akik 2005. január 1. és 2005. december 31. között születtek.

A jelentkezést az Európai Ifjúsági Portál oldalán lehet benyújtani egyénileg vagy legfeljebb 5 fős csoportban. A részvételhez az életkori feltételek mellett a fiataloknak európai lakcímmel kell rendelkezniük, valamint néhány egyszerű, Európával és az Európai Unióval kapcsolatos kérdésre kell válaszolniuk. Amennyiben jelentkezésük sikeres volt és az Európai Bizottság a DiscoverEU utazói közé választja őket, akkor Interrail vonatjeggyel gazdagodnak,

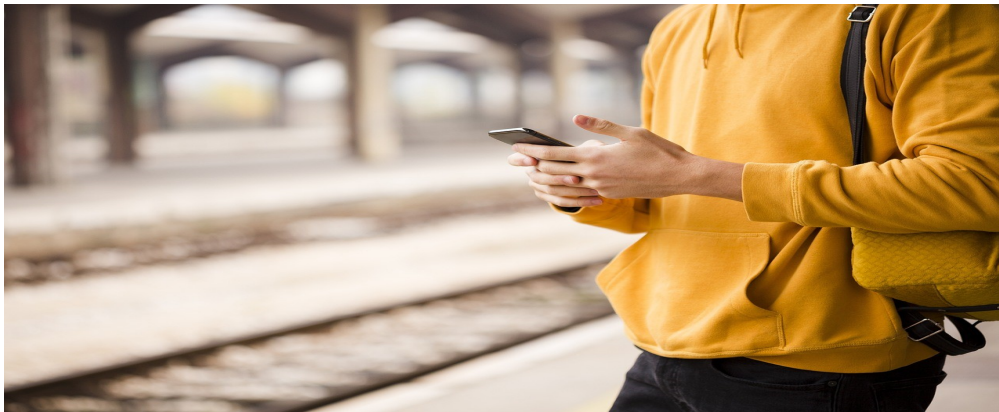
A jelentkezést az Európai Ifjúsági Portál oldalán lehet benyújtani egyénileg vagy legfeljebb 5 fős csoportban. A részvételhez az életkori feltételek mellett a fiataloknak európai lakcímmel kell rendelkezniük, valamint néhány egyszerű, Európával és az Európai Unióval kapcsolatos kérdésre kell válaszolniuk. Amennyiben jelentkezésük sikeres volt és az Európai Bizottság a DiscoverEU utazói közé választja őket, akkor Interrail vonatjeggyel gazdagodnak,

amelyet kontinensünk 33 országában használhatnak fel legfeljebb 30 napos külföldön tartózkodásra.

A 30 napos utazásra feljogosító vonatjegyek mellett több kiegészítő tevékenységet és támogatást is tartogat a program. A DiscoverEU utazói online és személyes felkészítő találkozókra vehetnek részt, amit az Erasmus+ hazai megvalósításáért felelős Tempus Közalapítvány biztosít.

Továbbá nemzetközi események (ügynevezett meetupok) várják a fiatalokat, valamint egy utazást támogató online segédanyag is a rendelkezésükre áll.

Mindemellett mobilalkalmazás segíti az útvonal megtervezését, illetve egy Európaszerte kedvezményeket nyújtó EYCA kártya és a különböző tematikus DiscoverEU útvonalak színesítik ezt az egyedülálló élményt.

2024-től újabb otthonteremtési és család-támogatás segíti a gyermeket vállaló házaspárokat, ugyanis a kormány elindítja az új, az első közös otthon megvételére, nagyobb otthonba költözésre és lakásbővítésre is felhasználható otthonteremtési támogatását **CSOK Plusz néven.** A háború miatt megváltozott gazdasági körülményekhez igazodva a korábbi városi CSOK kivezetésével tehát egy új hitelkonstrukció lép életbe. Csák János kultúráért és innovációért felelős miniszter az október 27-ei Kormányinfón jelentette be a CSOK Pluszt, ahol hangsúlyozta, a kabinet célja továbbra is az, hogy minden kívánt gyermek mielőbb megszülethessen. A kamattámogatott hitelkonstrukció az ország egész területén igénybe vehető. Egy gyermek után 15 millió, kettő esetében 30 millió, három gyermek esetében 50 millió forint hitel igényelhető, 3 százalékos kamattal - közölte a politikus. Az első közös otthon megvételekor elegendő 10 százalékos önrészt biztosítani, másik lakásba költözés vagy bővítés esetében pedig 20 százalékos önrővel kell a családoknak rendelkezniük. A hitel futamideje 10-25 évig terjedhet - tudatta a miniszter.

A CSOK Plusz hitelkonstrukció az édesanyák 41 éves koráig igényelhető. Kétéves átmeneti időszakban azonban azok az idősebb nők is kérhetik a támogatott hitelt, akik igazoltan túl vannak várandósságuk 12. hetén - mondta a miniszter. A CSOK Pluszt telekvásárlásra nem lehet felhasználni. Az áremelkedés fékezése érdekében az első közös otthon megvásárlása esetén az ingatlan értékének felső határa 80 millió forint, lakásbővítés vagy újabb gyermekek születése miatti nagyobb lakásba költözés esetén 150 millió forint az értékhatár - közölte a politikus. Hozzátette: az 5 ezer la-

kosúnál kisebb települések esetében nincs ilyen limit.

Az első gyermek születése esetén a családok egyéves hitelmoratóriumot kérhetnek, így egy évvel meghosszabbodik a futamidő. A második és minden további gyermek megszületése esetén a tőkéből 10 millió forintot elengednek - mondta Csák János. A Falusi CSOK-nál a kormány egységesítette a gyermekek után járó vissza nem térítendő támogatás mértékét: egy gyermeknél 1 millió, két gyermeknél 4 millió, háromnál 15 millió forintra - közölte a politikus.

A kormány ingyenes tőpusterveket tett elérhetővé a családok számára, így tervezési költség is megtakarítható - mondta. Csák János kitért arra is, hogy a családi otthonteremtési kedvezményt 2015-ös bevezetése óta 233 ezer család vette igénybe, a kormány 754 milliárd forintot szánt erre a célra.

Hornung Ágnes, a Kulturális és Innovációs Minisztérium családokért felelős államtitkára a Semmelweis Egyetem Szülésznő hallgatók Dr. Hugonnai Vilma II. szakmai emlékversenyén is megerősítette a fenti gondolatokat. A családbarát kormányzás legfontosabb célkitűzése, hogy minden vágyott gyerek megszülessen Magyarországon - jelentette ki. Érvelése szerint ezt segíti a családbarát szülészetek kialakítása is,

az elmúlt években országszerte 9,1 milliárd forintból valósultak meg infrastrukturális fejlesztések 59 intézményben: szülőszobákat, gyermekágyas szobákat, születési osztályokat, kórtermeket adtak át vagy újítottak fel. Továbbá 52 intézmény több ezer dolgozója vett részt továbbképzésben, 18 intézmény pedig bértámogatást vehetett igénybe - tette hozzá az államtitkár. Kiemelte: a magyar családbarát szemlélet Európában egyedülálló intézkedéseket eredményez, amelyeket szeretnének megóvni és továbbfejleszteni.

2010 óta több mint 30 féle intézkedést vezettek be, amelyek a teljes életutat lefedik annak érdekében, hogy a vágyott gyermekek megszülessenek - hangoztatta az államtitkár. Példaként említette a bölcsődei férőhelyek számának növelését, amely hozzájárul a munka és a magánélet egyensúlyának megteremtéséhez, a 25 év alatti fiatalok és a 30 év alatti anyák Szjamentességét, a szintén 30 év alatti anyákra vonatkozó diákhitel-elengedést, valamint a CSED 100 intézkedést, amelynek köszönhetően az édesanya korábbi fizetéséből csak az Szja-t vonják le a CSED ideje alatt. A támogatásoknak köszönhetően a gyerekvállalás ma már nem jelent elszegényedést - jelentette ki Hornung Ágnes.

Hornung Ágnes államtitkár az Önkéntes Pénztárak Országos Szövetsége Pénztárkonferencia című rendezvényén az előzőekhez azt is hozzátette, a magyar kormány által az elmúlt években kidolgozott rendszer nagyon komplex és összefüggő. Az egészségügy, az oktatás és a szociális rendszer nélkül önmagában nem áll meg a családpolitika, ezekre a területekre is óriási hangsúlyt kell fektetni - taglalta. Az államtitkár a hazai demográfiai helyzetképet ismertetve kitért arra is, hogy a legtöbb mutató javult Magyarországon, de a népesség így is fogyott, amivel nincs egyedül

az ország. Amiben viszont egyedülálló Európában, az a teljes termékenységi arányszám - mutatott rá. Ez gyakorlatilag előrevetíti a népesség változását: ha az arányszám nő, akkor pár év múlva a népesség is nőni fog. Magyarországon nőtt ez az arányszám legnagyobb mértékben az Európai Unióban - fűzte hozzá. Hozzátette még, hogy a demográfia versenyképességi, költségvetési és adókérdés is, és hogy milyen megtakarítások lesznek a jövőben, az a demográfián múlik, és azon, hogyan alakul a népesség.

Hornung Ágnes október 10-én, a lelki egészség világnapja alkalmából a Budapesten rendezett, a Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért (KINCS) konferenciáján jelentette be, hogy a lelki egészséget támogató roadshow indul a hónap közepén a 13-14 éves korosztálynak. A politikus beszédében rávilágított, hogy a lélek jólléte kihat a teljes egészségre, ezért fontos foglalkozni vele. A modern társadalmakban a lelki problémák és megbetegedések aránya egyértelműen nő, és egyre több kamasz küzd olyan problémákkal - kirekesztéssel, bántalmazással -, amelyek súlyos szorongáshoz vagy öngyilkos gondolatokhoz vezethetnek. A tárca ezért kiemelten kezeli a megelőzést elősegítő programokat, ehhez kapcsolódóan országos roadshow-t indítanak a lelki egészség témakörében, négy városban hatszáz fiatal szólítanak majd meg.

Hornung Ágnes kiemelte, az ember társas lény, akkor érzi leginkább biztonságban magát, akkor tud kiteljesedni, amikor közösségben él. Az ideális állapot, ha egy gyermek családban nevelkedhet, és az első pillanatoktól minden generációból talál magának társakat - tette hozzá az államtitkár. Arra hívta fel a figyelmet, hogy harmonikusan működő családok nélkül nincs jól működő társadalom, ezért a kormány a lelki egészség támogatására kortól függetlenül feladatként tekint a teljes életúton át.

Hangsúlyozta azt is, hogy Magyarországon a kormányzat döntéseivel már egy évtizede segíti a vágyott gyermekek megszületését, a családok boldogulását, hiszen a családok a nemzet legfontosabb építőkövei, nélkülük nincs jövő, nincs Magyarország. Hozzátette, a konkrét támogatások mellett nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy a család intézményének erkölcsi, szellemi értékét, erejét is közvetítsék, mert hisznek abban, hogy a jól működő, szerető családok, valamint az értékteremtő közösségek a lelki egészség legfontosabb biztosítékai.

A fenti eseményhez kapcsolódóan Nagy-Vargha Zsófia, fiatalokért felelős helyettes államtitkár a Kossuth Rádió Jó reggelt, Magyarország! című műsorában azt hangsúlyozta, fontos, hogy a fiatalok merjék kimondani a problémáikat, tudjanak a korosztályukhoz vagy szüleikhez, tanáraikhoz fordulni. Az UNICEF 2022-es magyarországi felmérésében a középiskolások 66 százaléka válaszolt igennel arra, hogy érik-e bántalmazások az iskolában - közölte Nagy-Vargha Zsófia. Kifejtette: a testi és lelki bántalmazás a roadshow témája. Ezt járja körül egy felső tagozatos osztály életét bemutató színelőadás, amit kiscsoportos foglalkozás követ szakértők részvételével, majd szakmai szervezetek képviselőivel találkozhatnak a fiatalok standokon,

részben, hogy megismerjék ezeket a szervezeteket, tudjanak később hozzájuk fordulni.

A fiatalokról szóló kutatások arra hívják fel a figyelmet, hogy bár azt szoktuk mondani róluk, hogy válságállóak, azaz könnyebben alkalmazkodnak bármilyen helyzethez, de a Covid-járvány és a szomszédos országban zajló háború negatív hatással van az ő lelkiállapotukra is - jelentette ki a helyettes államtitkár. Hozzáfűzte, a közösségi média megjelenése alapvetően megváltoztatta a fiatalok kommunikációs szokásait. Az Európai Bizottság nemrég megjelent tanulmányában a fiatalok egyötöde jelezte, hogy magányosnak érzi magát, ami szorongáshoz, alacsony önbecsüléshez, esetleg testképzavarhoz vezethet - figyelmeztetett Nagy-Vargha Zsófia.

Kiemelte: érdekes, hogy úgy tűnik, nincs, akivel megbeszélhetnék a problémáikat, éppen most, amikor kommunikációs forradalom zajlik és másodperceken belül el lehet érni bárkit. A fiatalok is bármikor benne lehetnek egy virtuális közösségben, mégis azt mondják magukról, hogy magányosak - mutatott rá a helyettes államtitkár, megjegyezve, a Covid-járvány még inkább átszoktatta őket az online térbe, ahonnan nehéz visszatérni a valós világba.

Potápi Árpád János, nemzetpolitikai államtitkár a nagyváradi Szent László Óvoda új épületszárnyának átadásán arra hívta fel a figyelmet, hogy a magyar jövő elképzelhetetlen az ifjúság és a gyermekek nélkül. Ezért a magyar kormány mindent megtesz annak érdekében, hogy a családokat megerősítse Magyarországon és a Kárpát-medencében egyaránt. Ennek érdekében olyan, napról napra megújuló családtámogatási rendszert dolgoztak ki, amely hozzájárul ahhoz, hogy a családok merjenek gyermeket vállalni és bízzanak a jövőben.

Beszédében többek között felidézte: 2016-ban határozott a kormány arról, hogy elindítja az óvodafejlesztési programot. A negyedik ütem végéhez közeledő támogatásból eddig 155 új óvoda épült Magyarországon kívül, szerte a Kárpát-medencében, és 725 óvodát újítottak fel. Elképzelhető, hogy tovább tudják vinni a programot, tehát a számok még bővíthetnek – jelezte. A tágabb értelemben vett Erdélyben, a Partiumot és a Bánságot is beleértve 90 új építésű óvoda, illetve bölcsőde készült el, és 388-at újítottak fel, illetve bővítettek ki a program keretében.

Az a cél, hogy minden magyar szülő a gyermekeit be tudja íratni magyar intézménybe ahhoz, hogy az alapvető szocializációs tudást a gyermekek már egy magyar intézményben sajátíthassák el, utána pedig, akik magyar óvodába jártak, azok tovább tudják folytatni a tanulmányaikat magyar általános iskolában, aztán középiskolában és így tovább – magyarázta Potápi Árpád János.

A Miniszterelnökség nemzetpolitikai államtitkárságának vezetője szerint Erdélyben és az egész Kárpát-medencében a történelmi egyházak a kormány legfontosabb partnerei minden közösen meghatározott nemzetpolitikai célkitűzés megvalósításában. A politikus az óvodaavatáson párhu-

zamosított a templom és a haza között. Mint mondta: a templomhoz hasonlóan, amely nemcsak az épületet jelenti, hanem a hívők közösségét, a haza sem csak az épített örökségből, hegységekből, alföldekből áll, hanem azokból az emberekből is, akik a hazát lakják. „Nekünk, magyaroknak a nemzetünk a hazánk, az a nemzet, a magyar nemzet, amely a Kárpát-medencében él” – jelentette ki Potápi Árpád János, hozzátéve, hogy a magyar nemzet és a nemzetpolitika elképzelhetetlen a gyermekek nélkül.

A Karikó Katalinnak és Krausz Ferencnek ítélte orvosi-életteni, illetve fizikai Nobel-díjak alaposan rávilágították a figyelmet a hazai tudományos életre és pályára. Hankó Balázs, a Kulturális és Innovációs Minisztérium innovációért és felsőoktatásért felelős államtitkára egy sajtótájékoztatón arról beszélt, hogy az ország gazdasági és szellemi fejlődése elsősorban a tudomány fejlődésétől, tudományos teljesítményétől függ, és ezt segíti elő a doktori képzés erősítése, fejlesztése. Magyarország innovációs teljesítménye, tudásgazdagsága azon múlik, hány doktorandusza, kutató-fejlesztője van az országnak. A képzéseknek sokkal erősebb együttműködésben kell megvalósulniuk a gazdasági szereplőkkel – fejtette ki. Az államtitkár közölte: Magyarország az innovációs világranglistán a 34. helyről a 33.-ra jutott előre, és az egyetemeink is jól teljesítenek a rangsorokban. A cél az, hogy a doktori képzés során erősödjön a gyakorlati, az iparral összefüggő képzés, így elérhető, hogy 2030-ra Magyarország bekerüljön Európa tíz és a világ huszonöt legjobb innovátora közé, és legyen magyar egyetem a TOP 100-as egyetemi rangsorban 2030-ra.

Hankó Balázs beszámolt arról, hogy a Doktoranduszok Országos Szövetségével tavaly tavasszal megkötött stratégiai meg-

állapodás hét pontjából hetet teljesítettek. A vállalatban szerepelt, hogy az új nemzeti kiválósági programban 3,5 milliárd forint támogatást biztosítottak az ösztöndíj-rendszerhez, a vállalatok és a doktori képzés összekapcsolása részeként már nemcsak a tudományos közlemények, hanem a szabadalom is doktorit ér. Ezen kívül megteremtették annak lehetőségét, hogy ha egy vállalatnál dolgozó hallgató doktori képzést is végez, akkor a képzés költségének felét az állam átvállalja, erre 5,1 milliárd forint áll rendelkezésre a Kooperatív Doktori Program keretében. Az államtitkár ismertetése szerint megszüntették az állami ösztöndíjas doktori képzések létszámkeretét azért, hogy a műszaki, természettudományi, mérnök-, informatikai, agrár-, orvosi, egészségtudományi területen bármennyi doktorandusz felvehető legyen.

A hallgatók kérését figyelembe véve a kormány lehetőséget teremtett arra, hogy a doktori idő beleszámítson a nyugdíjba; az állam a nyugdíjárulék felét átvállalja, az egyetemeket pedig arra biztatják, hogy a másik felét vállalják át - mondta az államtitkár. Kitért arra is, hogy a legtehetségesebb hallgatók már az alapképzés után indulhatnak doktori képzésben. Hankó Balázs továbbá azt is jelezte, hogy bővülnek az ösztöndíjak. Egy módosítás révén idén nyártól az egyetemek, az egyetemeket fenntartó alapítványok és az állam is kiegészítheti ezt az ösztöndíjat, amire bíztatják is a képző intézményeket. Továbbá a doktori képzésben résztvevők hitelképessége javul azzal, hogy az ösztöndíj és az azokat kiegészítő összegek is számítanak majd egy hitelfelvételnél, ezzel is segítve a doktoranduszok életindítását. Hankó Balázs hozzátette: a cél az, hogy az egymillió lakosra jutó kutatók-fejlesztők számát a jelenlegi hatezerről kilencezerre emeljék 2030-ra.

Meghirdették a 33. Országos Tudományos és Innovációs Olimpiát (OTIO) Budapesten. A pályázati kiírás szerint a versenyre egyénileg vagy kétfős csapatba szerveződve jelentkezhetnek azok, akik 2003. szeptember 1-je és 2010. augusztus 31-e között születtek, és még nem kezdték meg felsőoktatási tanulmányaikat. Pályázni műszaki, természettudományi, környezetvédelmi, informatikai, valamint matematikai területéről lehet bármilyen innovatív alkotással. A jelentkezéseket határon túlról is várják. A legjobb kidolgozott ötletek pénzjutalomban részesülnek.

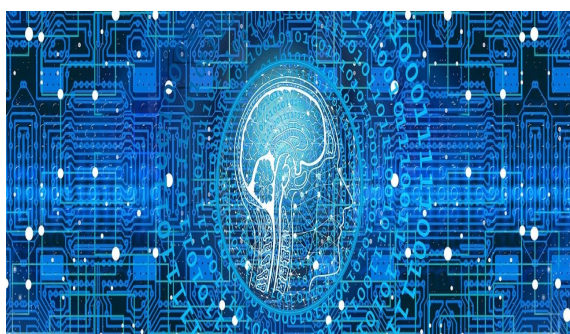
Hankó Balázs a versenyt bejelentő eseményen kiemelte, az olimpia egyedi, kreatív ötleteket támogat, valamint megmutatja a szakképzésből vagy a köznevelésből érkezőknek, hogy a tudomány és az innováció világa milyen jó. Az innovációs olimpia lényege, hogy a fiatalok „essenek szerelembe a kutatással, az innovációval, ehhez alakítsanak ki erős kötődést, és abból szülessen sok szabadalom, védjegy és dizájn” - fogalmazott az államtitkár. A politikus jelezte, az elmúlt években összekapcsolták a szakképzést a munkaerőpiaccal és a gazdasággal, ezáltal pedig a szakképzés nemcsak szakmát ad a fiataloknak, hanem egyenes utat biztosít az egyetemekre is.

Az államtitkár szerint az elért eredmények azt bizonyítják, hogy jó a magyar tudást, a magyar szakképzést, a magyar egyetemeket választani, mert ezek oktatási és kutatási kiválóságot jelentenek. A cél az, hogy 2030-ra legyen a világ legjobb 100 egyeteme között legalább egy, a legjobb 100 európai között legalább három magyar felsőoktatási intézmény. Elérendő cél továbbá, hogy Magyarország bekerüljön Európa legjobb tíz és a világ legjobb 25 innovátor országa közé - mondta Hankó Balázs.

Pölöskei Gáborné, a KIM szakképzésért felelős helyettes államtitkára arról beszélt, hogy az elmúlt évek munkájának köszönhetően mostanra összeállt a szakképzés, a felsőoktatás és az innováció hármasa. Olyan új okleveles technikusképzést alakítottak ki, amit összehangolnak a felsőoktatással, amelyért kreditpontokat számolnak el az egyetemek, így rövidebb lehet a felsőoktatásban eltöltött képzési idő is. Jelentős előrelépést jelentett, hogy a szakképzésben bevezették a projektoktatást, amelynek lényege, hogy nem tételket húznak a vizsgán a diákok, hanem projektvizsgáztatás van, amelynek köszönhetően összefonódik az elmélet és a gyakorlat - hangsúlyozta a helyettes államtitkár.

Egy másik fórumon Hankó Balázs államtitkár a fentieket azzal egészítette ki, hogy a jövő szakembereit kell képezni. Kiemelte továbbá, hogy a mesterséges intelligencia kiemelten jelenik meg a fókuszterületi stratégiákban és a védelmi-biztonsági szempontoknál, valamint illeszkedik a jövő egyeteme, szakképzése, illetve felnőttképzése struktúrájába is.

A Balatonfüreden megrendezett 14. Infotér konferencia Defense & Space elnevezésű nulladik napján elhangzott az is, hogy a magyar felsőoktatási intézmények közül tizenkettő a világ legjobb öt százalékában szerepel. Az egyetemi szférában előzőleg már felsorolt célok mellett kitért arra is, hogy a magyar szakképzés is Európa-bajnok, a szakmák európai verse-

nyén aranyérmet nyert el informatikában, ezüstérmet robotikában és bronzérmet mechatronikában.

A politikus szólt a Neumann János programról, amely a magyar innováció három plusz egy területére fókuszál, figyelembe véve a nemzetközi trendeket, a magyar erősségeket és a társadalmi-gazdasági szükségleteket az egészséges élet, a zöld átállás, a mesterséges intelligencia, illetve a digitalizáció terén. Mindemellett minden kutatás esetében fontos azok védelmi és biztonsági alkalmazása is - szögezte le. Jelezte: a mesterséges intelligencia minden olyan folyamatot egyszerűbbé tud tenni, amelyek az oktatás adminisztratív terheit jelentik, időt és lehetőséget tud teremteni arra, hogy az oktatás a csoportmunkát, a humán jelenlétet szolgálja. A felsőoktatásban ez a szemléletformálás azt jelenti, hogy a hallgató nem passzív tudásbefogadó, hanem úgy kell alkotóvá válnia, hogy a mesterséges intelligencia alkalmazását a mindennapok részévé teszi, az oktatói tevékenységben pedig sokkal inkább a mentorálásnak kell hangsúlyt kapnia. A mesterséges intelligenciának a szakképzésben és a felnőttképzésben is meg kell jelennie a munkaerőpiaci elvárások pótlására - jegyezte meg Hankó Balázs.

A modellváltott egyetemek lehetőségei a Horizont Európa keretprogramban című, budapesti konferencián Hankó Balázs azt emelte ki, hogy a „mérsékelt innovátorokból” az „európai innovátorok” kategóriájába jutottunk fel. Azaz jó az irány, reálisan elérhető cél, hogy 2030-ra a tíz legjobb európai innovátor és a huszonöt legjobb világinnovátor közé kerüljön Magyarország - taglalta. „Történelmi tapasztalat, hogy a magyar nemzet sikerében nem mindenki érdekelt” - fogalmazott az államtitkár. Kifejtette: igazságtalan ket-tős mérce alapján egy tavaly decemberben

az Európai Bizottság által javasolt határozattal a magyar nemzetköziesítési programokat megpróbálják háttérbe szorítani. Az Erasmus+ programban 2024 nyarát követően a modellváltott intézmények nem vehetnének részt, és a magyar kutatókat is próbálják kizárni a közvetlen uniós programokból, mint a Horizont - jelezte Hankó Balázs. Leszögezte, az Erasmusnál 2024. június 30-ig minden nemzetköziesítési program biztosított. A Tempus Közalapítvány 1,8 milliárd forintot biztosít a nemzetközi csereprogramok folytatására, a forrás ott van az egyetemekenél - jelentette ki. A Tempus minden modellváltott intézmény nemzetköziesítési programját pozitívan bírálja el, várva, hogy az Európai Bizottság jobb belátásra tér, és elismeri: szüksége van Európának a magyar diákokra - tette hozzá az államtitkár.

Kitért arra, hogy a Horizont pályázatok tekintetében jogsegélyszolgálatot indított a kutatók számára az NKFIH, emellett ötmilliárd forintos önerőalapra pályázhat minden modellváltott intézmény. Ebből két és félmilliárd forintra már beérkeztek a támogatható pályázatok, és ha az ötmilliárd nem elég, lesz plusz forrás - hangsúlyozta. Hankó Balázs szólt arról is, hogy erősítik az egész világra kiterjedő, kiváló nemzetközi kapcsolatokat, egyetemi együttműködésekkel készítik elő, további sikeres pályázatokat indítanak.

Október 18-án a SzakMÁzz! pályaválasztási kiállítás megnyitóján Hankó Balázs a szakképzésben elérhető sikerekre hívta fel a hallgatóság figyelmét. Értékelése alapján a fiatal magyar szakemberek jó szakmákban szereznek bajnoki címeket nemzetközi versenyeken. Hozzátette, a szakképzésben az innovációs szemlélet is jelen van, hiszen a Magyar Innovációs Olimpián minden második díjazott a szakképzés területéről érkezett. A szakképzés

és a felsőoktatás nem zárja ki egymást, hiszen aki jó eredményeket ér el a szakképzésben, az folytathatja tanulmányait felsőoktatási intézményben. Kiemelte: akik a szakképzést választják, arra is lehetőséget kapnak, hogy részt vegyenek a szakmák világbajnokságán, amit majd Magyarországon is megrendeznek, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarával együttműködésben.

Sára Botond, Budapest Főváros Kormányhivatala főispánja a megnyitón arról beszélt, hogy a rendezvény a 25 év alattiakat segíti megismertetni a szakmákkal.

A SzakMÁzz! pályaválasztó kiállítás 12 éve indult. A rendezvényen a pálya-, szakma- és iskolaválasztás előtt álló, elsősorban általános iskolás tanulók, valamint a szakképzettséggel nem rendelkező középiskolások átfogó információt kapnak a pályákról, foglalkozásokról, hiányszakmákról, munkaerő-piaci helyzetről. A rendezvényt a SzakMÁzz! Egyesület szervezi közösen Budapest Főváros Kormányhivatalával és a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarával.

Itt meg kell jegyezni, hogy az elmúlt években a szakképzésbe jelentkezők száma 30 százalékkal nőtt Magyarországon. A KIM szakképzésért felelős helyettes államtitkára a **3. debreceni Hello Szakma - Út a jövőbe - pályaaorientációs, karriertámogató és tájékoztató kiállításon** elmondta, hogy a szakképzés iránti érdeklődés olyan magas, hogy egyes iskolák nem is tudnak valamennyi oda jelentkező tanulót fogadni. Pölöskei Gáborné a Debreceni Szakképzési Centrum megnyitóján kifejtette, látható az is, hogy egyre többen jelentkeznek a szakképzésből egyetemre, a technikum az egyetem előszobája. A helyettes államtitkár arra is felhívta a figyelmet, hogy a szakképzés nagy utat tett meg az elmúlt

időben, ezalatt jelentősen átalakult. Módszertanában, tartalmában, szerkezetében és a képzésekben is megújult, ehhez az iskoláknak is alkalmazkodni kellett. Minderre azonban szükség volt, ugyanis a szakképzésnek a gazdaság igényeit kell kiszolgálnia, feladata a minőségi munkaerő megteremtése a munkaerőpiacra - részletezte a helyettes államtitkár. Hozzátette, mindehhez kellenek a jó lehetőségek és ajánlatok a képzésekre, amelyeknek alkalmazkodniuk kell a környezet fejlesztéséhez, a városban található cégek igényeihez.

A Szolnoki Szakképzési Centrum Szakmalabirintus - A jövőért tanulsz! elnevezésű pályaválasztási kiállításának megnyitóján Pölöskei Gáborné rávilágított, hogy különböző módon, különböző szintű iskolákban és centrumokban, de gyakorlatilag az életre nevelés folyik a szakképzésben. Értékelése szerint a szakképzésnek hihetetlen széles a palettája, hiszen egyrészt felkarolja a hátrányos helyzetű fiatalokat, illetve akik nem tanultak eddig jól, azoknak segít eligazodni. Ugyanakkor lehetőséget ad azoknak is, akik egyetemre készülnek. Mindezt a szakképzés rugalmassága teszi lehetővé - mutatott rá.

Pölöskei Gáborné szólt a szakképzésben elérhető ösztöndíjrendszerről, amelynek révén a fiatalok sikeres felvételijüket követően egy bankkártyához tartozó bankszámlára a szakképző intézetben havi rendszerességgel nyolcezer forintot, míg a technikumba járók tizenhatezer forintot kapnak. Az ösztöndíjért mindössze annyi az elvárás, hogy egy tantárgyból se bukjanak meg, és ne legyen igazolatlan hiányzásuk - sorolta. Fontos lehetőségnek és adottságnak nevezte, hogy ma Magyarországon a Pénziránytű programot nem tanítják, hanem a fiatalok maguk megtapasztalják a tanulással szerzett pénzükkel gazdálkod-

va. A helyettes államtitkár elmondta: az elmúlt három évben javultak a szakképzésben részt vevő gyerekek tanulmányi eredményei és átlagai egyaránt, továbbá csökkentek a hiányzások, mert a fiatalok meg akarják tanulni a választott szakmát.

Pölöskei Gáborné emlékeztetett: sikeres záróvizsga esetén átlagosan 280 ezer forint pályakezdési támogatásra is jogosultak a szakképzésben tanulók, amelyet a fiatalok eszközbeszerzésre vagy éppen lakhatásuk átmeneti biztosítására fordíthatnak. Beszélt arról, hogy vannak olyan vidéki szakképző intézmények, amelyekbe többszörös, akár tízszeres a túljelentkezés, és csak 4,8-es átlaggal tudnak bekerülni a gyerekek. Éppen ezért bővíteni kell a minőségi oktatást nyújtó, jó iskolák körét - tette hozzá. Kiemelte: a Szolnoki Szakképzési Centrumban folyó munkát dicséri, hogy egyrészt hagyományt teremtettek, másrészt együttműködést alakítottak ki a vállalatokkal, tankerületekkel, az általános iskolákkal és az óvodákkal. Tevékenységük révén „a szakképzés kinyílt, meg tudja magát mutatni, és be tudja vonzani a fiatalokat, mert a szakképzés a jövő” - fogalmazott a helyettes államtitkár.

Megjelentek a Nemzeti Tehetség Program új pályázatai. Az idén tartalmában és struktúrájában is megújult program célja, hogy a tehetségek útját végig kísérve, felismerésüktől a szakmai sikerekig támogassa a hazai és határon túli fiatalokat. Az átalakulás részeként, 2023. október 20-tól már az NTP újdonságnak számító nyílt kiírásaira is lehet pályázni, amelyek fókuszában a regionális programok és a mentori tevékenység támogatása, valamint a matematikai, természettudományi, műszaki és informatikai (MTMI) területek népszerűsítése áll. 2023-ban mintegy 4,3 milliárd forint áll rendelkezésre a Nemzeti Tehetség Programban a tehetségek támogatására.

A pályázatok több ütemben váltak elérhetővé, a most megjelent felhívásokra összesen több mint 1 milliárd forint támogatási igényt lehet benyújtani. A források által évente 300-350 ezer fiatal kaphat lehetőséget tehetsége kibontakoztatására. A most meghirdetett négy pályázati felhívás között a szakkollégiumi tehetséggondozó programok, valamint a hazai és határon túli tehetségsegítő szervezetek támogatása mellett az NTP új kezdeményezései is helyet kaptak. A „STEMpont komplex pályorientációs és tehetséggondozó program megvalósítása” című nyílt felhívásra olyan hazai felsőoktatási intézmények pályázhatnak, amelyek vállalják az MTMI-területek és szakok népszerűsítését a hazai köznevelési vagy szakképző intézményekben, különösen a lányok körében. A „Tehetségközelben – komplex tehetséggondozó programok támogatása” című nyílt kategória olyan programok megvalósítását teszi lehetővé, amelyek célja a magas színvonalú tehetséggondozó és mentori szolgáltatás, továbbá az egyenlő hozzáférés biztosítása. Erre a pályázatra köznevelési, szakképző és felsőoktatási intézmények, egyházi szervezetek, civil szervezetek, közművelődési intézmények és múzeumok, határon túli szervezetek egyaránt pályázhatnak.

Hornung Ágnes, a KIM családokért felelős államtitkára a Magyar Nemzet online felületén megjelent nyilatkozatában a Nemzeti Tehetség Program átalakítását azzal indokolta, hogy a tehetség útját végig követni lehessen, és az eredmények adatainon is kimutathatóvá váljanak. Október 20-ára az ideig utolsó pályázatokat is sikerült közzétenni, és várhatóan novemberben megkezdődik az ideig támogatások kifizetése is. A jogosultak köre és a pályázati felhívások hasonlóak a korábbiakhoz, viszont eddig a különböző pályázatokat nem lehetett összehasonlítani, mert a jelentkezésnél más-

más űrlapokat kellett kitölteni - mondta Hornung Ágnes. Az átalakításnak éppen ezért az a célja, hogy a programok összehasonlíthatók legyenek, valamint mindenki számára látható és mérhető legyen azok hatékonysága - emelte ki az államtitkár.

A politikus azt mondta, a kormány és a programért felelős tárca pontosan szeretné látni, kik vesznek részt a programban és évek múltán a tudásuk hogyan hasznosul, mert nemzetgazdasági érdek, hogy a Magyarországon tanuló fiatalok itt is bontakoztassák ki tehetségüket, hiszen ez a GDP-hez is hozzájárul. Az átalakításnak egyéb gyakorlati haszna is lesz, a minisztérium ugyanis létrehoz egy tehetségtérképet, amely régiókra lebontva és tehetségterületek alapján segíti a fiatalokat és a szüleiket, tanáraikat abban, hogy hatékonyabban válogassanak az elérhető programok közül - jegyezte meg Hornung Ágnes.

Az államtitkár arról is beszélt, hogy a 15 éve indult NTP-ben eddig 34 milliárd forint értékben 19 ezer projektet támogattak. A program évente több milliárd forintból működik: az emberek az adójuk második egy százalékát ajánlották fel a program javára, a kormány pedig ezeket a felajánlásokat egészíti ki, így alakul ki a program éves kerete. Az adóhatóság szeptemberi adatai szerint idén több mint kétmilliárd forintnyi egyszázalékos felajánlás jött össze, ami rekordnak számít - számolt be Hornung Ágnes.

Megjelent a Kulturális és Innovációs Minisztérium Hunyadi János ösztöndíjpályázata, amelyben Magyarország Kormánya a hazai felsőoktatásban állami ösztöndíjjal tanuló külföldi fiatalok részére nyújt havi rendszerességű támogatást. A pályázat a külföldi magyar hallgatók számára biztosít lehetőséget - a külföldi régiókban magyar nyelven nem tanulható, úgynevezett hiányszakokon - a magyarországi fel-

sőoktatási képzésbe történő bekapcsolódásra, illetve a már megkezdett tanulmányaik folytatására. Az ösztöndíj által lehetőség nyílik a magyar szaknyelv alaposabb elsajátítására, a magyarországi felsőoktatási intézmények könyvtári lehetőségeihez való hozzáférésre, illetve az anyaországi kapcsolattartás megerősítésére. A megszerzett tudással szülőföldjükre visszatérő hallgatók a külföldi magyar közösségek értelmiségi utánpótlását erősítik.

A Hunyadi János Ösztöndíjat a Felvidékről, Kárpátaljáról, Vajdaságból, Horvátországból, Erdélyből és a Muravidékről érkező, vagy a diaszpórában élő magyar nemzetiségű hallgatók nyerhetik el, illetve külön helyek kerülnek elkülönítésre a csángó-magyar nemzetiségű hallgatók és a Külgazdasági és Külügyminisztérium magyarországi előkészítőjét sikeresen elvégző fiatalok számára is. Sokak számára az ösztöndíj elnyerése – illetve az ezzel járó lehetőség a Márton Áron Kollégiumokban való lakhatásra – jelenti a magyarországi felsőfokú tanulmányok megkezdésének egyetlen lehetőségét. A pályázat benyújtásával teljes szemeszteres részképzésre, részképzős tanulmányútra, illetve teljes tanév támogatására nyújthatnak be igényt a hallgatók.

Október 12-én a nyíregyházi országos megnyitóval vette kezdetét a 72 óra kompromisszum nélkül elnevezésű háromnapos önkéntes ifjúsági akció a Magyar Katolikus Egyház, a Magyarországi Református Egyház és a Magyarországi Evangélikus Egyház szervezésében. Az egyházak által kezdeményezett, a Kulturális és Innovációs Minisztérium támogatásával létrejött program célja népszerűsíteni az önkéntes munkát a fiatalok körében – közölték a szervezők. Három nap alatt 158 önkéntes csapat 77 településen 152 projektet teljesített. Az eseményen a fiatalok a

többi között olyan feladatokat kapnak, amelyekkel településükön és a régióban a közösségért, az idősekért, a fogyatékosokért élőkért tehetnek. A résztvevők ruhát, tanszert, tartós élelmiszert gyűjtenek, közösségi tereket alakítanak ki és tesznek rendbe, kerteket gondoznak, sérült gyerekeknek szerveznek sportdélutánt, elhagyott sírokat tisztítanak meg. Ezenkívül a 14–30 évesek idősotthonban vezetnek kreatív foglalkozást, bekapcsolódnak állatmenhelyek munkájába, idősek téli tüzelőjének előállításában segídeknek és hajléktalanszállók lakóit látogatják meg.

A Magyar Cserkészszövetség fennállásának 110. évét ünnepelte október 14-én egy egész Veszprémre kiterjedő nagy cserkésznapal. Nagy-Vargha Zsófia, a KIM fiatalokért felelős helyettes államtitkára az országos cserkésznap megnyitóján hangsúlyozta, hogy a felelősségtudat, a természet és egymás szeretete, a magyarságtudat átadása mind kiemelt jelentőségűek kezdetektől fogva a cserkészmozgalomban. Arról is beszélt, hogy a cserkészmozgalom által képviselt értékek a mai, konfliktusoktól terhelt világban rendkívül fontos szerepet játszanak. Hozzátette, hálásak lehetünk a cserkészeknek azért, hogy

kiállnak olyan fontos értékek mellett, mint a magyarságtudat közvetítése, a valós barátságok ápolása a virtuálisan létező kapcsolatok helyett.

Kovács Adorján, a Magyar Cserkészszövetség országos elnöke elmondta, hogy a cserkészek világszervezete 50 millió tagot számlál.

Úgy fogalmazott, a cserkészek egy jobb világ mellett köteleződnek el, amelyet a mindennapokban felelősen képviselnek.

Udvardy György, a Veszprémi Főegyházmegye érseke azt hangsúlyozta, hogy a cserkészek kiállnak a valós értékek mellett, mint amilyen az élet méltósága és a tradíciók.

A kormány a körülmények változásaihoz igazodva évről évre igyekszik megújítani a családpolitikáját, amelynek régi-új eleme a múlt hónapban bemutatott CSOK Plusz. Az ingatlanfejlesztők is üdvözölték a megújult konstrukciót: Hornung Ágnes, a KIM családokért felelős államtitkára november elején a fővárosban egyeztetett a szektor képviselőivel. A felek egyetértettek abban, hogy az intézkedés segíteni fogja az ingatlanmobilitást, illetve, hogy maximálisan ki fogja szolgálni a demográfiai szempontokat. Azt is megállapították, hogy a CSOK Plusz a kis- és középvállalkozásoknak segítséget nyújt az ingatlanpiacon a vállalkozások működtetésében.

A CSOK Plusz várhatóan 2024. január 1-től lép érvénybe, amelynek keretében egy nagyon kedvező, 3 százalékos kamatozású államilag támogatott hitelkeretet lehet igénybe venni, gyermekszámtól függően 15, 30, illetve 50 millió forint erejéig. A konstrukcióba gyermek előre vállalásával, illetve ingatlantranzakcióval lehet belépni a hitelkeret összegnél pedig már a meglévő gyermekek számát is figyelembe veszik – ismertette. Példaként említette: ha valakinek már van két gyereke, ám vállal egy harmadikat, ő ugyanúgy jogosult lesz az 50 millió forintos hitelkeretre, mint az, akinek még nincs egy gyermeke sem, ám vállal hármat. Felhívta arra is a figyelmet, hogy a jelenlegi kamatszintre tekintettel a CSOK Plusz egy rendkívül vonzó konstrukció, ezért bíznak abban, hogy nagyon sok család él majd a lehetőséggel.

Hornung Ágnes egy másik fórumon elmondta, piaci szereplőkkel arra a következtetésre jutottak, hogy az a támogatási rendszer, amely évekkal ezelőtt megállta a helyét, a mai gazdasági, ingatlanpiaci

helyzetben nem tud érdemi segítséget nyújtani a családoknak. Ezért döntöttek a rendszer átalakítása mellett és vezetik be jövőre a CSOK Pluszt, ami egy teljesen új otthonteremtési támogatás. A kormány várakozásai szerint minden eddiginél nagyobb pénzügyi segítséget nyújt majd a gyermeket és otthont tervező házaspárok, a családoknak, akár az első közös otthon megszerzéséhez, akár nagyobb lakásba költözéshez vagy bővítéshez egy államilag támogatott fix kamatozású hitellel.

November második felére a Kulturális és Innovációs Minisztérium a többi érintett tárca közreműködésével kidolgozta a részletszabályokat, és elkezdődött a tervezet társadalmi egyeztetése. A CSOK Plusz a kormány várakozásai szerint hozzájárulhat a demográfiai fordulathoz.

November 6-án tartották a köztársasági elnök által életre hívott Demográfiai Kerekasztal alakuló ülését, amelynek célja az együttgondolkodás, azoknak a kérdéseknek a felvetése, amelyek megválaszolásával elérhető a demográfiai fordulat Magyarországon. Hornung Ágnes államtitkár - aki egyben a Demográfiai Kerekasztal titkára - a Kossuth Rádió Jó reggelt, Magyarország! című műsorában arról adott számot, hogy Magyarországon 13 éve családbarát fordulat történt, de - Európa és a világ számos országához hasonlóan - még nem következett be a demográfiai fordulat.

Magyarország a családok mellett tette le voksát, Európa számos országával ellentétben, ahol a migrációt gondolják megoldásnak. A kormány az elmúlt 13 évben több mint 30 intézkedést hozott a családok érdekében - összegezte. Értékelése alapján a számok igazolják, hogy jó döntés született, a teljes termékenységi arányszám Magyarországon nőtt a legnagyobb mértékben Európában. A politikus szerint a

demográfiai fordulat eléréséhez együttgondolkodásra van szükség az állami és a civil szféra, az egyházak, valamint a tudományos világ képviselőivel arról, hogy a már kialakított eszközrendszert hogyan lehetne tovább finomítani olyan elemekkel, amelyek érdemben hozzá tudnak járulni a gyerekszületésekhez.

Kifejtette, már a kerekasztal első ülésén is felmerültek ötletek, amelyek hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a párok gyermeket vállaljanak és megálljon a népességfogyás. Példaként említette, hogy fiatal korban ki lehetne szűrni azokat az elváltásokat, amelyek felnőttkorban a gyermekvállalás gátját jelentik. Előkerült az ülésen a családok összetartásának kérdése, az, hogy mennyire fontos az oktatásban is a családi életre nevelés, a szexuális felvilágosítás.

A világszinten is kiemelkedő magyar családpolitika egyik fontos célkitűzésére, a generációk közötti együttműködésre, valamint a lelki egészség elősegítésének fontosságára hívja fel a figyelmet az a nagyszabású nemzetközi konferencia, amelyet a Kulturális és Innovációs Minisztérium Családokért Felelős Államtitkársága tartott november 17-én Budapesten.

A „Generációk között – Nemzedékek együttműködése a társadalom lelki egészségéért” című tanácskozáson neves külföldi és hazai szakértők, valamint szakpolitikusok osztották meg egymással a jó gyakorlatokat, egyben közös válaszokat kerestek a családokat érintő kihívásokra. Idén a konferencia keretében adták át a Monspart Sarolta-díj az idősekért elismeréseket is.

A csaknem harminc hazai és nemzetközi felszólaló részvételével zajló konferencia célja szakpolitikai párbeszédet kezdeményezni a generációk összefogásának elősegítését és a mentális egészség javítását szolgáló lehetőségekről, eszközökről, fel-

adatokról. A tanácskozás témái között szerepeltek a kora gyermekkori fejlesztés és a szülő-gyermek kötődés kérdései, a fiatalok párválasztását és családalapítási terveik megvalósítását befolyásoló hatások a változó világban. A résztvevők emellett kiemelten vizsgálták a családi kötődéseket és a különböző családtípusokat érintő kihívásokat, valamint az időskori lelki egészség és a család szerepének összefüggéseit.

Az eseményen előadást tartott Csák János kultúráért és innovációért felelős miniszter, Hornung Ágnes családokért felelős államtitkár, Rod Dreher, a Danube Institute „Network Project” vezetője, Prof. Carlo Casalone, a Pápai Élet Akadémiája tudományos részlegének koordinátora, Prof. Dr. Daniel Lang, a Karlsruhei Technológiai Intézet vezetője, Madeleine Wallin, a Szülők és Gondozók Európai Szövetségének főtájtára, valamint számos hazai és külföldi szakember.

Fontos megjegyezni, hogy a tanácskozás egyben felkészülés az Európai Unió Tanácsának 2024-es soros magyar elnökségére. A magyar elnökség kiemelt témái egyebek mellett a demográfiával és a mentális egészséggel kapcsolatos kihívások lesznek.

A konferencián Csák János miniszter méltatta, hogy Magyarország a nyugati civilizáció legcsaládbarátabb országa, és Magyarországnak van a legcsaládbarátabb kormánya. Értekezése szerint a kormány munkája arra az alapvetésre épül, hogy egyénenként porszemek vagyunk, akiket elfúj a szél, ezért nem egyéneken, hanem közösségekben kell gondolkozni, főleg, hogy a történelemben nem ismerünk olyan sikeres társadalomgazdasági modellt, amely nem a családokra épül. A kormány feladata, hogy békét és biztonságot teremtsen ahhoz, hogy az emberek ápolni tudják a kötődéseiket, és hagyja az állampolgáro-

kat, hogy a saját szándékaik szerint gondoskodjanak magukról és szeretteikről - fogalmazott a miniszter. A családok szemszögéből három dolog szükséges, hogy békében, biztonságban ápolhassák a kötődéseiket: otthonuk legyen, anyagi biztonságban élhessenek, és legyen döntési szabadságuk, hogy dolgoznak vagy otthon maradnak a gyerekeikkel. Úgy tűnik, hogy ez a családpolitika bevált, az emberek elfogadták, hiszen négyszer kapott kétharmados felhatalmazást a kormány - mutatott rá a miniszter.

A miniszter szólt arról is, hogy a kormány családfogalmába nemcsak az anya és az apa számít bele, hanem a nagyszülők is, programjaik ezért minden generációt megcéloznak.

Itt kis kitérőként érdemes megjegyezni, hogy a 2010 óta épülő családbarát rendszer három pilléren nyugszik: az anyagi biztonság garantálásán, az otthonteremtés támogatásán, valamint a munka és magánélet közötti minőségi kapcsolat elősegítésén. A komplex rendszerre a családok minden élethelyzetben támaszkodhatnak, a baba-várás időszakától kezdve az otthonteremtésen át az idős hozzátartozók segítségéig. A családtámogatási háló az intézkedések mellett a lelki egészségre is hangsúlyt helyez.

Hornung Ágnes családokért felelős államtitkár a fenti tanácskozáson azt emelte ki, hogy a családokon keresztül az egész nemzetre gondolnak, így a családok támogatásán keresztül a nemzet is még erősebbé válhat. A családtámogatási rendszer a teljes életutat lefedi, és igyekszik az élet valamennyi felmerülő problémájára megoldást kínálni - szögezte le a politikus. A legfontosabb célkitűzés, hogy a vágyott gyerme-

kek megszülessenek, a nemzet ugyanis akkor tud megmaradni, ha távozó honfitársaink helye nem marad betöltetlen - fogalmazott az államtitkár.

Hornung Ágnes arra is rámutatott, hogy számos európai országban nem születik elég gyermek, a népességfogyás megállítására pedig különböző válaszokat adnak az országok. Európa kormányainak jelentős része a migrációban látja a választ annak ellenére, hogy a bevándorlók első generációjának integrálása sem volt sikeres, a magyar kormány viszont úgy határozott, hogy a demográfiai problémát önerőből, a nemzeti határokon belül oldja meg. Ennek érdekében első lépésként helyre kellett állítani a családok társadalmi megbecsülését, ma pedig már nem is születnek döntések a családok igényeinek figyelembe vétele nélkül, aminek köszönhetően mostanra már több mint 30 féle támogatási formát kínálnak - mondta az államtitkár.

A politikus szólt arról is, hogy a kormány politikája alapvetően a munka és a magánélet összehangolásának, az anyagi biztonság megteremtésének és a saját otthon létrehozásának támogatására épül, a jövőben azonban negyedik fontos területként megjelenik majd a családok testi-lelki-szellemi egészségének megőrzése is.

Hornung Ágnes több fórumon is kiemelte, hogy a kabinet a jövőben a családok testi-lelki-szellemi egészségének megőrzésére is kiemelt figyelmet fordít. A Szülők Háza Közhasznú Alapítvány szervezésében az Együtt felnövünk szülőtámogató és fejlesztő program keretében megtartott rendezvényen úgy fogalmazott, a szellem épségének legjobb tápanyaga a szeretet és a biztonságérzet, amelyet egy szerető család tud adni. Ezért az elmúlt évtizedben a kormány arra törekedett, hogy minden akadályt elhárítson azok elől, akik gyereket

szeretnének vállalni - hangsúlyozta.

Felidézte, hogy a FIDESZ-KDNP családpolitikája három fő pillérrre épül: az otthonteremtésre, amelyet a jövőre induló, gyermekszámtól függően 15, 30 vagy 50 millió forint hitelt biztosító CSOK Plusz is segít, az anyagi biztonságra, amelyet a családi adókedvezmény rendszere támogat, valamint a munka-magánélet összeegyeztetésére, amelyet pedig a bölcsődei férőhelyek számának háromszorosára növelése segít. Ebbe a rendszerbe illeszkedik a családok testi-lelki-szellemi egészségét kiemelten kezelő negyedik elem. Véleménye alapján Magyarország hosszú távú fejlődését, gazdasági és demográfiai jövőképét jelentősen befolyásolja az, hogy megőrizhető és javítható-e a családok, a közösségek és az ország lelki egészsége.

Az államtitkár méltatta a **Szülők Háza Alapítványt**, amely már több mint tizenhat éve az egyik legfontosabb családtámogató intézmény az országban, munkáját és programját pedig nemzetközileg is elismerik. Az alapítvány családi bölcsődéket, központokat, fejlesztőházat működtet, ál-

lami gondoskodásban nevelkedő, hátrányos helyzetű gyerekeket segít, valamint támogatja a családokat. Programjaikon hozzáértő szakemberektől kaphatnak hiteles válaszokat a szülők a gyermekneveléssel kapcsolatban. Hozzátette, a Szülők Háza a minisztérium családpolitikai területének stratégiai partnere, mivel szemlélete több ponton is találkozik a kormány családpolitikájával. Az egyik ilyen pont a családok lelki egészségének kiemelt kezelése - tette hozzá.

A Kossuth Rádió Jó reggelt, Magyarország! című műsorában mindezeket kiegészítette a családokat érintő egyéb problémákkal, hogy a fiataloknak nehéz párt találni, az emberek a digitális világhoz kénytelenek adaptálódni, az idősek között pedig jóval nagyobb számban fordul elő a demencia, mint korábban. A kormány ezekre a problémákra szeretne megoldásokat kínálni az újabb intézkedésekkel. Ezek mind olyan intézkedések, amelyek jobbra tehetik az emberek életét. Ha mind testileg, mind szellemileg, mind lelkileg jól vagyunk, akkor az a családok érdekét szolgálja rövid távon is, de a fő eredményük hosszú távon tud megmutatkozni - fogalmazott az államtitkár. Jelenleg még kidolgozás alatt állnak a negyedik, átfogó és komplex pillérhez tartozó javaslatok, amelyekkel mind a családokat, mind a fiatalokat, mind pedig az időseket segítenék.

Beneda Attila, a KIM családügyekért felelős helyettes államtitkára ugyanebben a műsorban, de egy azt követő adásban arra hívta fel a hallgatóság figyelmét, hogy a jövő és a társadalom lelki egészsége szempontjából fontos, hogy a generációk ismerjék és használják egymás értékeit. Megjegyezte, meg kell érteni, hogy a megváltozott világban a korábbi generációk tapasztalatai nem ültethetők át. Figyelembe kell venni azt is, hogy a fiatalok másként gon-

dolgoznak, meg kell ismerni a szempontjaikat, és segíteni kell őket abban, hogy valószínű értékek mentén élhessék az életüket. Arra is kitért, minden kutatás azt mutatja, hogy a fiatalok számára ma a párkeresés, párválasztás az első számú kihívás. Szerinte a virtuális világ elvárásai szorongást okoznak a fiatalokban, erre a társadalomnak reflektálnia kell. Mint mondta, össze sem lehet hasonlítani a két generációval korábbi életformát a maival; átalakultak a társas kapcsolatok, olyan kihívásokkal néznek szembe a fiatalok, melyekre más megoldásokat kell keresni.

A napokban zárult az Oktatási Hivatal statisztikai adatgyűjtése, amely az október 15-i állapot szerint mutatja a felsőoktatásban tanulók létszámát. A legfrissebb adatok alapján 310 414 fő tanul aktív státuszban az idei tanévben magyar egyetemeken és főiskolákon, amely kilencéves rekordot jelent. Az indoklások alapján a létszámnövekedés mögött az áll, hogy az elmúlt években az egyetemi modellváltással sikeres versenyképességi fordulat következett be a felsőoktatásban. Az új rendszer sikerét a 2023-as felvételi számok is határozottan alátámasztják – taglalja a kiemelés. Idén 33 százalékkal nőtt a felsőoktatásba felvettétek száma tavalyhoz képest, ami az elmúlt tíz év legmagasabb száma. Mindemellett a felvételi pontszámok középértéke 6 ponttal emelkedett, azaz értékesebb pontokkal lehetett bekerülni magyar egyetemekre, főiskolákra. Idén összesen 106 691 diákot vettek fel az intézmények, akik közül tízből közel nyolc tanuló állami ösztöndíjjal kezdi meg tanulmányait. Mindez azt jelenti, hogy az állam átlagosan fejenként hatmillió forintot biztosít a tanulmányaikra, a teljes képzési időre vetítve. Míg 2010-ben a hallgatók 70 százaléka jutott be államilag finanszírozott helyre, addig ma ez az arány közel 80 százalék, ami Európában is kimagasló, világ-

szintű kitekintésben pedig kifejezetten ritka.

A kormány célja, hogy 2030-ra legalább egy magyar egyetem a világ legjobb 100, további három pedig Európa legjobb 100 intézménye közé kerüljön – ismertette az adatokat és a célokat Hankó Balázs innovációért és felsőoktatásért felelős államtitkár. Az elmúlt években az egyetemi modellváltással sikeres versenyképességi fordulat következett be a magyar felsőoktatásban – értékelt a politikus. Hozzátette: a sikerekhez nagymértékben hozzájárult, hogy a magyar felsőoktatás finanszírozása 2022-től kezdve megduplázódott. Ennek eredményeképpen egyre több, magas színvonalú kutatás zajlik az intézményekben, szoros együttműködésben a térségek gazdasági szereplőivel. A továbbtanulásban rejlő lehetőségeket egyre többen ismerik fel, és nemcsak a fiatal jelentkezők száma nő, hanem a munka mellett végezhető kurzusok iránt is egyre nagyobb az érdeklődés.

Mindenesetre a nemzetközi rangsorokban elért javuló eredmények és az egyre jobb infrastrukturális feltételek is arról tanúskodnak, hogy a magyar felsőoktatás versenyképességi fordulaton megy keresztül. Hankó Balázs a Pécsi Tudományegyetem orvosi karán működő, nemrégiben bővített és megújított Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Központ átadásán kiemelte: a versenyképességi fordulat látszik a nemzetközi rangsorokban, megmutatkozik az egyre több külföldi diák képében és az infrastruktúra folyamatos fejlődésében is. Közölte: a modellváltás után új, rugalmasabb, kiszámíthatóbb, mégis autonóm egyetemi világ tette lehetővé azt, hogy míg négy éve hét, két éve kilenc, tavaly tizenegy, addig idén már tizenkét - köztük a pécsi és mind a négy orvosképző - magyar egyetem a világ 30 000 ezer intézménye közül a leg-

jobb 1500-ban lehessen. Kijelentette: a tényt, hogy a magyar orvosi és egészségügyi képzés erős, mutatja az is, hogy az elmúlt tíz évben megduplázódó számú, 42 ezer nemzetközi diák közül már minden negyedik orvosi, egészségügyi területen tanul.

A felsőoktatási felvételi rendszer változásaira térve közölte: a legutóbbi módosításnak köszönhetően több mint 33 százalékkal többen iratkoztak be a magyar felsőoktatásba, s minden második diák vidéken kezdi meg tanulmányait, hamarosan pedig az intézmények dönthetnek az 500-ból 100 pont sorsáról a felvételin, míg az egyetemek egy része bevezeti a szóbeli felvételi is. Célként fogalmazta meg, hogy az erős és hangsúlyos gyakorlati képzés vájon a magyar felsőoktatás teljes részévé.

Mindeközben sajtótájékoztatón mutatta be a Kulturális és Innovációs Minisztérium a megújult felsőoktatási felvételi eljárás részleteit. Ebből kiderül, hogy a jelentkezőknek megéri emelt szintű érettségit választaniuk, mert az emelt vizsga esetén minden elért százalék után 1 pont jár majd a felvételin, a középszintű vizsgáért vi-

szont csak az elért százalék kétharmada szerinti pontszámot kapják meg a diákok. Eddig központilag meghatározott esetekben járt többletpont, idéntől azonban az intézmények maguk döntenek el, hogy a 100 pontot milyen plusz teljesítményért, vállalásért ítélik oda.

Varga-Bajusz Veronika felsőoktatásért felelős helyettes államtitkár prezentációjában elmondta, hogy szinte minden egyetemen elismerik a nyelvvizsgát, az emelt szintű érettségit, a sportsikereket és a tanulmányi versenyeken elért eredményeket, de az intézmények saját döntése alapján akár munkatapasztalat, szóbeli felvételi, előképzettség, önkéntesség vagy valamilyen felkészítő tanfolyam elvégzése is eredményezhet többletpontokat. Kiemelte azt is, hogy az önkéntes tartalékos katonai szolgálat - annak idejétől és tartalmától függően - 16, 32 vagy 64 pontot jelenthet, ezzel akár 500 feletti pontszám is összegyűjthető. A helyettes államtitkár szavai szerint az új rendszerrel az egyetemek jobban, célzottabban, rugalmasabban alakíthatják ki azokat a szempontokat, amelyek alapján kiválasztják leendő hallgatóikat. A változtatások egyúttal a diákok számára is kedvezőek - fűzte hozzá.

A politikus felidézte, hogy a felvételi rendszert az elmúlt években azzal a céllal újították meg, hogy a magyar gazdaság és a térség igényeire nyitott, arra reagálni képes egyetemeink legyenek. Az idei felvételin már az egyetemek dönthettek arról, hogy mely képzéseken kérnek emelt vagy középszintű érettségit, illetve milyen minimumpontszámot várnak el.

A már bevezetett változások sikeresen debütáltak idén, hiszen a felvettek számának 33 százalékos növekedése az elmúlt tíz év legkiemelkedőbb eredménye - hangsúlyozta Varga-Bajusz Veronika, megjegyezve: 2023-ban a medián pontszám 6 ponttal

emelkedett a megelőző évihez képest, vagyis a fiatalok jobb teljesítménnyel kerültek be a felsőoktatásba. Mindenkit arra buzdítanak, hogy jelentkezzen a felsőoktatásba, mert jó ma magyar egyetemistának lenni.

Mivel az újítások átlátása az első évben okozhat némi nehézséget, a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája (HÖÖK) a minisztériummal együttműködve tájékoztató kampányba kezd. Azt remélik, hogy az akció hozzájárul a diákok tájékozottságához és a sikeres felvételihez. Saját roadshow-t indítanak, továbbá bekapcsolódnak az egyetemek rekrutációs programjaiba is, így csaknem ezer középiskolát fognak személyesen elérni a kampány során. Emellett online anyagokkal is készülnek.

Az Oktatási Hivatal a diplomantul.hu oldalon hozta nyilvánosságra a diplomás pályakövetési rendszer adatait. A kutatáshoz a Felsőoktatási Információs Rendszerben tárolt egyéni szintű adatokhoz hozzákapták anonim módon a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál, a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelőnél és a Gazdaságfejlesztési Minisztériumnál tárolt adatokat, ezzel pedig lehetőség nyílt az egyes intézményekben, képzéseken végzett hallgatók munkaerő-piaci helyzetének - mint a munkaerő-piaci státuszuk, jövedelmük - vizsgálatára. Összesen az elmúlt hat tanévben végzett mintegy 464 ezer diák munkaerő-piaci adatait felhasználva jött létre az adatbázis. Az oldalon többek között a végzés évére, szakra, munkarendre, egyetemre lehet szűrni, és lehet megnézni, adott szakon végzettek a végzést követően milyen gyorsan helyezkedtek el, mekkora jövedelemmel rendelkeznek, mely ágazatokban és milyen munkakörökben dolgoznak, valamint milyen arányban és irányban tanulnak tovább. A pályaaorientációt támogató

modulban az érettségi vagy végzés előtt állók tájékozódhatnak arról, milyen munkát tudnak végezni a diplomájukkal, várhatóan lesz-e állásuk, mennyi idő alatt helyezkedhetnek el, mennyit kereshetnek adott szak vagy szakterület végzettjeiként.

Az adatok szerint a magyar egyetemeken szerzett diploma bérelőnyt jelent a munkaerőpiacon. Ezt támasztja alá, hogy a magyar felsőoktatásban végzettek rövid idő alatt, egy rövid nyári szünetet, 42 napot követően helyezkedhetnek el, a pályakezdők az átlagbér 1,3-szorosát kapják és tizből nyolcan eleve felsőfokú végzettséghez kötött munkakörben kezdenek dolgozni. A kutatás szerint az egyetemeknek térségi megtartó erejük van, tizből hatan a képzés helye szerinti régióban maradnak, és ketten az eredeti lakóhelyükön kezdenek dolgozni. 42 ezer külföldi diák tanul magyar egyetemeken és mobilitási programokkal ötezren vesznek részt külföldön gyakorlaton.

A műszaki és informatikai területen diplomát szerzőkért továbbra is kapkodnak a munkaerőpiacon, a műszaki területen végzettek a diplomaszerezést követően 7,5 évvel az országos átlagbér dupláját kapják, az informatikusok a 2,5-szeresét. Az adatok szerint az orvostudományi területen végzettek is azonnal el tudnak helyezkedni és az átlagbér kétszeresét kapják.

Novemberben egy új nemzetköziesítési program alapelveit és koncepcióját fogadta el a Tempus Közalapítvány kuratóriuma, amely közösen került kidolgozásra a Kulturális és Innovációs Minisztérium, az alapítvány, valamint meghatározó magyar egyetemek, a Pannon Egyetem, a Debreceni Egyetem, a Széchenyi István

Egyetem, az Óbudai Egyetem, valamint a Semmelweis Egyetem közreműködésével. A jövőre induló program 10 milliárd forintos keretből gazdálkodik, és mintegy 8 ezer diáknak, oktatónak, kutatónak biztosít csereprogramban való részvételi lehetőséget. A program első körben a modellváltott közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítványokra terjed ki – erősítette meg Hankó Balázs, a Kulturális és Innovációs Minisztérium innovációért és felsőoktatásért felelős államtitkára.

A Tempus Közalapítvány 2024. január 15-én hirdeti meg a pályázatot az egyetemeknek, így a diákok először jövő márciusban pályázhatnak, hogy ősztől már részt vehessenek a csereprogramokban. Mint Hankó Balázs elmondta, nemcsak európai, hanem Európán kívüli egyetemeken, azaz akár ázsiai, akár észak-amerikai egyetemeken is lehetőség lesz a csereprogramok keretében tanulmányokat folytatni, az egyetemek által kötött nemzetközi megállapodások alapján. Mindemellett lehetőség lesz kiválósági alapú ösztöndíjakra is, amely több mint 200 diák részére biztosít majd pályázat útján ösztöndíjat arra, hogy a világ legjobb egyetemein folytathassanak tanulmányokat. Az új programban a külföldi egyetemeken teljesített egyetemi kredit teljes mértékben elismerésre kerül, azaz a külföldi résztanulmányok a jövőben nem jelenthetik az egyetemi tanulmányok befejezésének késedelmét, az ösztöndíj összege pedig havi 350-500 ezer forintig terjed majd. A programban a magyar gazdaság vagy társadalom számára fontos képzési területek válnak hangsúlyossá.

Hankó Balázs azt is hozzátette, az új csereprogram jobb is és több is, mint az Erasmus, mivel a magyar egyetemeknek és a magyar diákoknak a szempontrendszerét építették bele. Olyan egyetemekkel kerülnek a bilaterális szerződések megerősítés-

re, amelyek a legfontosabbak a magyar egyetemeknek és a magyar diákoknak. Mindemellett olyan képzési és kutatási területeket helyez előtérbe, amelyek a magyar gazdaság és magyar emberek érdekét szolgálják - tette hozzá.

A felsőoktatásért felelős államtitkár egy másik fórumon az infrastrukturális fejlesztések fontosságáról értekezett. Az ELTE Márton Áron Szakkollégium felújított épületének ünnepélyes átadásán úgy fogalmazott, olyan felsőoktatási struktúrát alkalmaznak a fejlesztések terén is, amely egyszerre teszi versenyképessé és emeli fel az egyetemeket.

Az állam az elmúlt időszakban 150 milliárd forint értékben ötven kollégiumot vett át, váltott ki, és az ezt követően lezajlott fejlesztések során mintegy 8000 kollégiumi férőhely újult meg. Ezek a beruházások nemcsak infrastrukturális, hanem kiemelt nemzetpolitikai jelentőséggel is bírnak, tekintettel arra, hogy ezek a kollégiumok mintegy 300 külföldi magyar diák számára is otthont biztosítanak. A kormány deklarált célja a magyar felsőoktatás ügyének teljes Kárpát-medencei támogatása.

Hankó Balázs kiemelte a tudáselőny, a tudáselőny fontosságát, továbbá hangsúlyozta a versenyképes, minőségi magyar felsőoktatás és az ehhez kapcsolódó magyar gazdasági erőtér kialakításának szükségességét. Fontos célként fogalmazta meg, hogy a külföldi magyarság körében a diplomával rendelkezők száma meghaladja részarányukat az adott országban, az egyetemek pedig a külföldi magyarság kulturális életének szervezőközpontjaivá válnak.

Hasonló változások zajlottak le a szakképzésben az elmúlt években, amikor há-

rom éve a kormány elindította annak átalakítását, és egyaránt célul tűzte ki annak környezeti, módszertani és tartalmi megújítását. A szakképzés megújítása a cégekkel való szoros együttműködés nélkül ma már elképzelhetetlen, ezért hozták létre az ágazati készségtanácsokat, amelyek közvetlenül becsatornázzák a munkaerőpiaci igényeket a szakképzés rendszerébe. E területen mindezt egy jól működő kamara segíti – áll a kormány kommunikációjában. A módszertani megújulás fontos eleme, hogy elindult a projektoktatás, melyet a fiatalok pozitívan fogadtak, ugyanakkor komoly kihívást jelent a tanárok számára, ezért fontos az ő közös akaratuk ahhoz, hogy ez az átalakulás is sikeresen mehessen végbe.

A Kulturális és Innovációs Minisztérium szakképzésért felelős helyettes államtitkára, Pölöskei Gáborné az Ózdi SZC Déák Ferenc Technikum pályaválasztási kiállításán amellelt érvelt, hogy a megújult szakképzés valódi és minden más területhez képest is kiemelkedő vonzereje a karrierlehetőség. Kitért arra, hogy a szakképző intézmények tanulói nem csupán szakmát kapnak, de tanulmányaik során elsajátítva a vállalkozói szemléletet és az új ismeretek megszerzésének képességét, stabil egzisztenciát tudnak teremteni saját maguk és családjuk számára. Mindezt felismerve ma már a kifejezetten jó tanulmányi eredmé-

nyű diákok is egyre többen választják a szakképzést a gimnáziumok helyett. Emellett ugyancsak a színvonal javulását és az oktatók ismeretek vonzerejét mutatja az is, hogy a korábbiaknál jóval kisebb a lemorzsolódás - jegyezte meg.

Riz Gábor, a térség fideszes országgyűlési képviselője az eseményen rámutatott: mindenben van tehetség és mindenkinek a kezében van saját sorsa. A mai kaotikus világban a biztonság kiemelt jelentőségű, ezt pedig az a tudás, gyakorlat és tapasztalat nyújthatja, melyet elsősorban az iskolában lehet megszerezni. Magyarország attól lesz erős, ha a fiatalok tanulmányaik végeztével kirajzanak a világba további tapasztalatokat, ismereteket szerezni, majd onnan hazatérve gazdagítják hazájukat mindazzal, amit tudnak, tapasztaltak - mondta a képviselő.

Pölöskei Gáborné egy másik fórumon, a Svájci-Magyar Együttműködési Program végrehajtási megállapodásának hivatalos aláírása alkalmából is beszélt a magyar szakképzés helyzetéről. A munkaerőpiaci elvárásokhoz kell igazítani az oktatást, a szakképzést; a diákokat olyan kompetenciákra és készségekre kell oktatni, amelyekkel a változó környezetben is meg tudják állni a helyüket – hívta fel a figyelmet. Elmondta, hogy a kormány - a svájci tapasztalatokat is felhasználva - 2019-ben fogadta el a Szakképzés 4.0 stratégiát, amelyet a 2020/2021-es tanévtől már alkalmaznak és folyamatosan fejlesztenek.

Példaként említette, hogy 2021-ben megkezdődött az okleveles technikus-képzés, amelyben összehangolták az egyetemek és a technikumok oktatási anyagát, megkönnyítve ezzel, hogy a diákok a technikusképzés után a felsőoktatásban tanuljanak tovább. Szólt arról is: fejlesztik a szak-

képzésben a minőségbiztosítás rendszerét; már bevezették az oktatók teljesítményértékelését és az iskolák belső értékelését, míg a külső értékelés kialakítása még tart. Az oktatók nyitottak a változásokra, és a gyerekek is érdeklődők a projektalapú oktatás iránt - emelte ki a helyettes államtitkár. Felhívta a figyelmet a pályaorientáció fontosságára, értékelése szerint ezzel jelentősen csökkenthető a korai iskolaelhagyás. Kitért arra, hogy a hátrányos helyzetű csoportok számára mentorálási módszereket dolgoznak ki. Ezekhez nyújt segítséget a most aláírt program - tette hozzá.

Mint mondta, a 41 szakképzési centrum hálózatán keresztül, a szakképzés módszertani központjának, azaz az IKK Innovatív Képzéstámogató Központnak a közreműködésével a kifejlesztett programok széles körben el tudnak terjedni.

A kormány határozott célok szerint minden lehetséges támogatást biztosítani kíván az iskolák megfelelő infrastrukturális feltételeinek megteremtéséhez, valamint a tanulók kiteljesedését támogató pedagógusok munkájának segítéséhez.

Varga-Bajusz Veronika, a KIM felsőoktatásért felelős helyettes államtitkára egy az egyetemi gyakorlóiskolák fejlesztését célzó rendezvényen fejtette ki ennek megfelelően gondolatait. Összegzésében arra mutatott rá, hogy a kormány azért dolgozik, hogy a fiatalok a lehető legjobb környezetben, modern körülmények között tanulva bontakoztathassák ki tehetségüket, és végül a választott hivatásukban teljesítsék ki önmagukat. A pedagógusképzést szolgáló projekt során 3,27 milliárd forintból komplex infrastruktúra-fejlesztést valósítottak meg a Szegedi Tudományegyetem, a Széchenyi István Egyetem és az Eötvös Loránd Tudományegyetem hét gyakorlóiskolájában. A politikus ismertette, a most lezárult, nagyszabású fejlesztés hozzájárul

ahhoz, hogy a gyakorlaton lévő pedagógusjelöltek a legmodernebb eszközök használatával is tapasztalatot szerezzenek, emellett a fejlesztések növelik a diákok, tanárok és hallgatók komfortérzetét. Felidézte, az intézmények támogatást kaptak épületek belső felújításához, ezen belül osztálytermek, tornatermek, közösségi terek, vizesblokkok, valamint a villamoshálózat korszerűsítéséhez. Új tantermeket és játszótereket is kialakítottak több iskolában, valamint új számítógépek, laptopok, digitális táblák is segítik a tanulást.

2018 óta 4576 óvodai és iskolai fejlesztés indult el, illetve valósult meg, közel ezermilliárd forint értékben, 2022-ben további 231, iskolai épületfejlesztést támogató pályázat született. Emellett több ezer intézményben bővítették a sáv szélességet, építettek ki Wi-Fi-hálózatot, továbbá több mint százezer digitális eszköz jutott el az iskolákhoz. A 2020/2021-es tanévtől pedig a 16. évfolyamig minden diák ingyenesen kapja a tankönyvet, ez az idén 13 milliárd forintnyi támogatást jelent.

Varga-Bajusz Veronika elmondta, a kormány fejlesztési támogatásának köszönhetően évről évre egyre komfortosabb iskolai környezetben végezhetik feladataikat a diákok, a pedagógusok és a pedagógushallgatók. A pedagóguspálya vonzóvá válásával kapcsolatban közölte, a rugalmasabb felvételi rendszernek köszönhetően idén 33 százalékkal nőtt a felvettek száma, ezen belül 72 százalékkal a pedagógusképzésre felvetteké. A megoldás kulcsa szerinte a hivatás iránti elköteleződés kiszélesítése, és a képzések rugalmasságának, valamint gyakorlati elemeinek erősítése, ennek keretében indították el a szakképzésben az óvodai nevelőképzést. Megemlítette azt is, hogy az adott tanári területhez kapcsolódó szakmai diplomával két vagy három félév

alatt tanári képesítést lehet szerezni. A rövid ciklusú képzések bevezetése beváltotta a reményeket, több mint 4440-en kezdték meg ebben a formában a tanulmányaikat ősszel - mondta a politikus. A felsőoktatási intézmények 2024-től dönthetnek úgy, hogy a gyakorlati képzés koordinálása érdekében pedagógusképző központot hoznak létre, melyekben nagyobb szerepet kapnak a gyakorlóiskolák. Kiemelte: a gyakorlóiskolák elsődleges feladata, hogy a hivatásukat szerető pedagógusok kerüljenek a pályára, akik a tanulókat értékközpontos életre nevelik.

Hamarosan újra igényelhető lesz a kisgyerekek bölcsődei elhelyezését és ezáltal az őket nevelők munkaerőpiacra történő visszatérését segítő támogatás.

Hornung Ágnes, a KIM családokért felelős államtitkára a Magyar Államkincstár - 2019-ben indult és idén véget ért - bölcsődei elhelyezést támogató projektjének zárórendezvényén közölte, hogy várhatóan a korábbi negyvenezer forintnál magasabb összegre lehet majd pályázni, és a támogatásra fenntartói formától függetlenül valamennyi bölcsődei ellátásban részesülő kisgyermek szülője jogosult lesz. Kiemelten támogatják majd a kevésbé fejlett régiókat, és 30 százalékkal magasabb összeget igényelhetnek az egyedülálló és a menekült háttérű szülők, valamint a tartósan beteg vagy fogyatékossgal élő gyermeket nevelők, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak, továbbá a sajátos nevelési igényű vagy korai fejlesztésre jogosult családok. Az 5,5 milliárd forintos keretösszegre új igényléseket jövő évtől lehet benyújtani, ugyanakkor a támogatások kifizetése visszamenőlegesen is lehetséges lesz.

A bölcsődei elhelyezést támogató és ezáltal a szülők munkahelyi visszatérését segítő projekt 2019-ben indult és három évig

tartott, a családok havonta legfeljebb 40 ezer forint értékben igényelhettek támogatást az ország teljes területén annak érdekében, hogy finanszírozni tudják a bölcsődei elhelyezést. A programot a konvergenciaregiókban európai uniós, Közép-Magyarországon pedig kormányzati forrásból valósították meg, a három év alatt 10 300 gyerek elhelyezéséhez járultak hozzá 2,6 milliárd forint értékben, ennek köszönhetően 9700 kisgyerekes szülő tudott visszatérni a munkába. A pályázók majdnem fele a Közép-Magyarországi régióból került ki, a kevésbé fejlett régiók közül pedig az Észak-Alföldről és a Közép-Dunántúlról érkezett a legtöbb, a Nyugat-Dunántúlról pedig a legkevesebb igénylés.

A fentiekből kiindulva egyre több bölcsődei helyre van szükség. Az igényeket kielégítendő, csaknem a duplájára, 32 ezer-ről mintegy 63 ezerre nőtt 2010-hez képest a bölcsődei férőhelyek száma, a bölcsődei ellátás így már közel 1100 településen érhető el, több mint háromszor annyi helyen, mint akkor. Míg 2010-ben 668 bölcsőde működött országosan, addig jelenleg mintegy 2790 intézmény és szolgáltatás biztosít ellátást. A minibölcsődék is dinamikusan fejlődnek, 2017 óta a számuk megnyolcszorozódott az országban. Jelenleg is több ezer bölcsődei férőhely kialakítása zajlik.

Az év végével érdemes felidézni, hogy újabb támogatásokkal bővül a magyar családpolitika, január 1-től ugyanis tovább növekszik a gyermekgondozási díj (GYED), a gyermekek otthongondozási díja (GYOD) és a gyermekápolási táppénz (GYÁP) maximális összege. Emellett 11 millió forintba növekszik a Babaváró program keretösszege. Új Családi Otthonteremtési Kedvezmény (CSOK) Plusz program indul, amellyel akár 50 millió forint igényelhető, emellett pedig duplájára emelkedik a Falusi CSOK támogatása is. A kormány kiemelt célja, hogy minden vágyott gyermek megszülessen, és ehhez a lehető legtöbb támogatást nyújtsa, a fiatal párokat pedig arra bátorítsa, hogy ha készen érzik magukat, ne halogassák a családalapítást.

Az oktatási rendszerek előtt álló legnagyobb kihívás a digitalizáció, a magyar oktatási rendszerben ezért jelentős állami fejlesztések zajlanak ennek megerősítése érdekében. Vitályos Eszter, a Kulturális és Innovációs Minisztérium parlamenti államtitkára a Pilisvörösvári Templom Téri Német Nemzetiségi Általános Iskola tanulóinak notebookátadásán felidézte: az elmúlt néhány évben 1000 milliárd forint összegben több mint 4500 iskolai és óvodai fejlesztés valósult meg. Jövőre 393 milliárd forinttal többet költ a kormány oktatásra, és a célja, hogy a magyar diákok a legkorszerűbb eszközöket készségszinten tudják használni, ugyanis a digitalizáció a versenyképesség egyik legfőbb hajtóereje – emelte ki a politikus. Emlékeztetett arra is, hogy az elmúlt években csaknem 4000 iskolai feladatellátási helyen építettek ki országosan Wi-Fi-hálózatot, 1925 helyen történt sávszélesség-bővítés, 7 milliárd forint értékben alakítottak ki okostantermeket,

180 iskolába érkeztek és érkeznek jelenleg is digitális vizuális eszközök, valamint 180 interaktív panelt helyeztek ki az oktatási intézményekben.

Vitályos Eszter rámutatott: az oktatási módszerek átalakulása és a technológiai fejlődés lehetővé teszi az interaktív tanulást, a rugalmasabb tananyagelérést, valamint a tanulók személyre szabott fejlődését. Kitért arra, hogy a tapasztalat szerint az ország azon részein, ahol nagy a tanulói lemorzsolódási arány, azok a diákok, akik digitális eszközökkel is tanulnak, kevésbé morzsolódnak le az évek során. Megjegyezte azt is, hogy a 2020-as világjárványkor egy-két hét alatt minden iskola, minden pedagógus át tudott állni, és hála a szülőknek és a pedagógusoknak, nagyon hatékonyan dolgoztak ebben az időben is.

Az államtitkár azt mondta: a cél, hogy minden tanuló, aki igényli, az ötödiktől a tizenkettedik évfolyamig megkapja az eszközt. Országosan 579 ezer oktatási célú, személyes használatba adható infokommunikációs eszközt osztanak ki 2025. december végéig.

Elindult a 2024-es általános felsőoktatási felvételi eljárás, február 15-ig lehet jelentkezni a 2024 szeptemberében induló képzésekre. Mint ahogy arról az előző hónapokban már bőséggel esett szó, a jelentkezők több új pontszámítási szabályra készülhetnek, 2024-től ugyanis az egyetemek és főiskolák további szabadságot kapnak a felvételi követelmények meghatározásában. Mindemellett 2023 utolsó hónapjában további fontos fejlemények történtek a felsőoktatás és a szakképzés területén.

December közepén fogadta el az Országgyűlés az egyetemek és a kutatóintézetek, valamint a gazdaság összekapcsoltságának erősítéséhez szükséges egyes törvé-

nyek, továbbá egyes felnőttképzési és kulturális tárgyú törvények módosítását. A rendelkezések szerint erősödik a felsőoktatás és szakképzés kapcsolata, így a technikai képzésben résztvevő tehetséges hallgatók az utolsó évükben előzetes hallgatói jogviszonyt létesíthetnek felsőoktatási intézményekkel, így a szakmaszerzés mellett a továbbtanulás lehetősége is biztosított a végzősök számára.

A törvénymódosítás bevezeti a rokon képzési terület fogalmát, amelynek értelmében az átjelentkezések a hasonló, azaz rokon képzési területek szakjai esetében is lehetőségessé válnak, segítve a hallgatók rugalmas karrierválasztását. Továbbá kiegészíti a nemzeti felsőoktatásról szóló törvényt a kooperatív doktori képzés fogalmával, amelynek célja a vállalati együttműködésben folytatott doktori tanulmányok ösztönzése, az egyetemek és a gazdaság összekapcsolása, valamint a tudás alapú gazdaság megerősítése. A doktoranduszok kutatásaik eredményeit a képzés során olyan témákban fejthetik ki, amelyek jól felhasználhatók az adott piaci, ipari szereplők számára, ezáltal növelhetik munkáltató cégeik versenyképességi pozícióit.

Megjelent a brit Quacquarelli Symonds (QS) felsőoktatási rangsor fenntarthatóságot vizsgáló ranglistája, amelyre a tavalyi 3 után idén immár 7 magyar egyetem került fel. A második alkalommal megjelent ranglista vizsgálja a fenntarthatósághoz kapcsolódó oktatási és kutatási tevékenységet, kiemelt hangsúllyal arra, hogy mely intézmények tesznek legtöbbet a fenntartható környezetért, az élhető jövőért. A legjobb helyen az Eötvös Loránd Tudományegyetem és a Szegedi Tudományegyetem szerepel, megosztotva a 259. helyen a vizsgált 1400 intézmény közül. Emellett ismét felkerült a fenntarthatósági listára a Budapesti Műszaki és Gazdaság-

tudományi Egyetem. Idén hétre bővült a zöld egyetemek köre, ugyanis a Debreceni Egyetem mellett felkerült a listára a Pécsi Tudományegyetem, a Széchenyi István Egyetem, valamint a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem is.

Az eredményekről Hankó Balázs, a Kulturális és Innovációs Minisztérium innovációért és felsőoktatásért felelős államtitkára is beszámolt közösségi oldalán. Kiemelte, hogy a magyar egyetemek egyre jobban szerepelnek a nemzetközi rangsorokon: míg négy éve 7 magyar intézmény szerepelt a világranglisták legjobb 5 százalékában, mára már 12 intézményünk jutott be az elit körbe. A kormány célja, hogy 2030-ra legalább egy magyar egyetem a világ legjobb 100, további három pedig Európa legjobb 100 intézménye közé kerüljön.

Hankó Balázs államtitkár a tárca és a Tempus Közalapítvány budapesti sajtótájékoztatóján jelentette be december 20-án, hogy útjára indul a modellt váltott egyetemek nemzetközi csereprogramjait segítő Pannónia Program. A program pályázati felhívása a tárccal stratégiai partnerként együttműködő Tempus Közalapítvány honlapján jelent meg. A jövő évben 10 milliárd forint áll rendelkezésre arra, hogy a modellt váltott egyetemek diákjai, az oktatók és a kutatók a világ vezető egyetemlein szerezzenek olyan tapasztalatokat, amit majd hasznosítani tudnak a magyar gazdaság és társadalom fejlesztésére.

Hankó Balázs akként értékelte az elmúlt éveket, hogy azokban a kormányzat sikerrel újította meg a felsőoktatást, így versenyképességi fordulat történt. Ennek eredményeként kerül be egyre több egyetem a ranglisták elitkörébe.

Az államtitkár véleménye szerint a sikeres magyar felsőoktatásnak az egyik feltétele a

nemzetközi csereprogramokban történő részvétel: jelenleg 10 ezer diák, tanár és kutató vesz részt ilyen programokban, ám a Pannónia Programtól azt várják, hogy számuk 2030-ra érje el az évi 20 ezret. Úgy számolnak, hogy a program jövőre 8 ezer diáknak, oktatóknak és kutatóknak teszi lehetővé, hogy a világ bármelyik felsőoktatási intézményében nemzetközi tapasztalatokat szerezzen. Az így szerzett krediteket minden esetben el fogják fogadni a hazai intézmények, illetve a tapasztalatszerzést havi 350-500 ezer forintos ösztöndíjjal is támogatja a Pannónia Program. A forrás 20 százaléka, 2 milliárd forint arra szolgál, hogy a világ 250 legjobb egyetemének valamelyikére jussanak el a magyar diákok, oktatók és kutatók - mondta Hankó Balázs.

Összesen több mint négy milliárd forint értékben nyert támogatást 17 hazai egyetem 150 pályázója a Kooperatív Doktori Program keretében. A program jelentős ösztöndíjjal segíti a vállalati együttműködésben, doktori képzés keretében folytatott kutatásokat, ösztönözve a piaci igényekre épülő tudományos karrierépítést és Magyarország innovációs versenyképességét.

Az ösztöndíjprogram az ipari és technológiai ágazatok kutatás-fejlesztési igényeihez igazodva támogatja a tehetséges magyar fiatalok tudományos karrierjét, közel 90 százalékban az MTMI+ (matematikai, természettudományi, műszaki, informatikai, agrártudományi, orvos- és egészségügyi és művészeti) területeken. A doktori képzésben részt vevő hallgatók egyúttal az őket foglalkoztató vállalat kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységét is segítik.

Hankó Balázs innovációért és felsőoktatásért felelős államtitkár az eredményhirdetés kapcsán elmondta, hogy a kutatás és a gazdaság összekapcsolásáról szól a Neumann János Program stratégiai intézkedéscsomagja, amelyben kiemelt szerepet játszik a kutatói utánpótlás biztosítása. Ennek nagyon fontos eszköze a Kooperatív Doktori Program - szögezte le.

A Kooperatív Doktori Program nyertes pályázói 24-43 hónapon keresztül havi nettó 400 ezer forintos ösztöndíjat kapnak, hogy vállalati együttműködésben, valamelyik hazai egyetem doktori iskolájának intézményes keretei között dolgozzák fel kutatási témájukat. A fiatal kutató mellett támogatásban részesül az őt befogadó doktori iskola, valamint az egyetemi témavezető és a bevont vállalati szakértő is. A 2020 óta futó program keretében a mostani döntéssel együtt már 516 doktorhallgató kutatási projektje nyert támogatást a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivataltól, összesen mintegy 18 milliárd forint értékben.

Budapesten tartották a tízéves Stipendium Hungaricum ösztöndíjprogram partnerországainak találkozóját. A háromnapos rendezvény keretein belül találkozhattak egymással a programban részt vevő

ösztöndíjas hallgatók, partnerek és magyar felsőoktatási intézmények november végén. A Tempus Közalapítvány és a Külgazdasági és Külügyminisztérium szervezésében megvalósuló eseményen a résztvevők a Stipendium Hungaricum 10. évfordulója alkalmával visszatekintettek az elmúlt évtized legfontosabb mérföldköveire, eredményeire is.

A világ legkülönbözőbb pontjairól érkezett hallgatókat a programsorozat Welcome elnevezésű rendezvényén Lengyel Miklós, a Külgazdasági és Külügyminisztérium helyettes államtitkára köszöntötte. A beszédet követően átadták a Hallgatói Kiválósági Díjakat és idén első ízben a Magyar Nyelvi Kiválósági Díjakat, melyekkel a legkiemelkedőbb ösztöndíjasokat jutalmazták.

A három nap alatt számos szekción, kerekasztal beszélgetésen és plenáris előadáson vehettek részt a küldő partnerek és a magyarországi felsőoktatási intézmények képviselői, melyeken kiemelt téma volt a Stipendium Hungaricum évfordulója. A résztvevők értékelték az ösztöndíj legfontosabb eredményeit és kihívásait a felsőoktatás nemzetköziesítésében. Hangsúlyozták, a program fontos szerepet játszott Magyarország diplomáciai kapcsolatainak alakulásában, valamint a magyar felsőoktatási intézmények és az ösztöndíjas hallgatók életében.

A programsorozat további részében a partnerek és az intézmények bemutatták egymásnak jó gyakorlataikat, több oldalról is megismerhették a jelentkezési, nominálási és felvételi folyamatokat.

Szó esett a Stipendium Hungaricum promóciójáról, az Alumni Network Hungary működéséről és az Erasmus+ nemzetközi

kreditmobilitásról is.

A rendezvényt kerekasztal beszélgetés zárta. A résztvevők felidéztek, számukra milyen mérföldköveket, tapasztalatokat hozott a program, mik voltak a legnagyobb kihívások az elmúlt évtized során. A háromnapos programsorozat remek lehetőséget biztosított a jó gyakorlatok megosztására és az oktatási együttműködések előmozdítására, valamint a Stipendium Hungaricum jövőbeli céljainak megvitatására.

Megjelentek a Kulturális és Innovációs Minisztérium 2023/2024. tanév tavaszi szemeszterére meghirdetett Hunyadi János Részképzős Ösztöndíj pályázatai, amelyek azoknak a szülőföldjükön felsőoktatási intézményben nappali munkarendű képzésben részt vevő román, szlovák, horvát, ukrán és szerb állampolgárságú, magyar nemzetiségű hallgatóknak nyújt ösztöndíj-támogatást, akik a 2023/2024. tanév tavaszi szemeszterében magyarországi felsőoktatási intézményben állami ösztöndíjjal teljes szemeszteres részképzésben vagy részképzős tanulmányúton vesznek részt. A pályázatokon együttesen 300 hónapnyi ösztöndíj adományozható. A külföldi fiatalok részére nyújtott támogatás összege 80.000 Ft/fő/hó.

A kormány továbbra is partnere marad az ifjúsági szervezeteknek, kiemelten fontosnak tartja az állandó párbeszédet. Nagy-Vargha Zsófia, a KIM fiatalokért felelős helyettes államtitkára a Nemzeti Ifjúsági Tanács (NIT) tisztújító küldöttgyűlésén elmondta, az Európai Unió soros magyar elnökségére készülve a NIT kezdeményezésére létrehozták az Ifjúsági párbeszéd munkacsoportot, hogy a kormányzati és a civil szereplők együtt tudjanak gondolkodni a fiatalok aktív részvételének lehetőségeiről. A helyettes államtitkár közöl-

te, hogy az elmúlt években szoros és kiváló kapcsolat alakult ki a szaktárca és a NIT között.

A jövőről szólva azt mondta: az Európai Unió közelgő soros magyar elnöksége idején egy ifjúsági konferenciát szerveznek, amelyre európai uniós döntéshozókat, fiatalokat, a fiatalokat képviselő szervezeteket is meghívják majd. A másik fontos témaként az önkénteskedés erősítését nevezte meg, amit jövőre szeretnének bevinni az egyetemekre, így egy magasabb szintre emelve népszerűsíteni.

A KIM és a Nemzeti Ifjúsági Tanács között hamarosan egy stratégiai megállapodás aláírására is sor kerülhet, ami jelzi a felek komoly együttműködési szándékát. Nagy-Vargha Zsófia szerint a NIT elmúlt 12 éve bizonyította, hogy nagy munka és komoly felelősség egy ilyen szervezetet mozgatni, az aktivitást fenntartani.

Ünnepélyes keretek között került átadásra a Pro Voluntarius díj, valamint a Magyar Fiatalokért díj december 13-án, Budapesten. Idén a kultúráért és innovációért felelős miniszter által adományozható díjat a beteg gyermekek gyógyulásáért és életminőségük javításáért tevékenykedő Amigos a Gyerekekért Alapítvány, illetve a több nemzetközi rendezvényen az ön-

kéntesek munkáját szervező és koordináló Perényi Szilvia docens, a Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetem oktatója kapta. Magyar Fiatalokért díjban Túry Ferenc családterápiával foglalkozó orvos, pszichiáter, nyugdíjas egyetemi tanár; Vajda Árpád közösség-szervező; a Mi egy Másért Közhasznú Egyesület; a Kárpátaljai Magyar Cserkészszövetség és Rezák-Kottas Anikó ifjúsági szakember, a FECSKE egyesület alapító elnöke részesült.

A Kulturális és Innovációs Minisztérium fiatalokért felelős helyettes államtitkára ünnepi beszédében Isten, a haza és embertársaink önkéntes szolgálatát kiemelt jelentőségűnek és fontosságúnak nevezte. Nagy-Vargha Zsófia kiemelte a cserkészlet alapelveit, egyben arra hívta fel a figyelmet, hogy a fiataloknak ma minden korábbinál fontosabb a valódi közösséghez tartozás, ugyanakkor a háborúk és a világjárvány nyomot hagytak a fiatalok lelkében. Ezzel kapcsolatban emlékeztetett egy az Európai Bizottság által készített felmérésre, amely szerint ma minden ötödik fiatal a legtöbb esetben magányosnak érzi magát. A helyettes államtitkár hangsúlyozta, ez annak ellenére van így, hogy ma bárki a telefonja segítségével bárkit pillanatok alatt el tud érni. Értékelése szerint, ha egy fiatalnak van hová tartoznia, tulajdonképpen rendben van az élete.

A politikus hangsúlyozta a közösségek megtartó erejének fontosságát és emlékeztetett arra is, hogy december 5-én volt az önkéntesség nemzetközi világnapja. Ebből az alkalomból a helyettes államtitkár elsősorban a fiatal közösségek érdekében végzett munkát emelte ki, és minden díjazottnak köszönetet mondott önkéntes, mások

érdekében végzett munkájáért, szolgálatáért.

A helyettes államtitkár a fiatalokért végzett munkájukért díjazottakat méltatva elsősorban a lelki, mentális egészség érdekében kifejtett tevékenységet emelte ki, hangsúlyozva, hogy leginkább azon civil szervezetek pályázhattak forrásokra, amelyek ezen a területen nyújtanak segítséget a fiataloknak. Felidézte, hogy a lelki egészséget támogató roadshow-t is azért indították el, hogy a fiatalok merjenek beszélni problémáikról, illetve tudják, van kihez fordulniuk.

A cserkészlet által képviselt értékeket méltatta Nagy-Vargha Zsófia az Egy jobb világért - 110 éves a magyar cserkészlet című kötet bemutatóján, Budapesten. Aláhúzta, hogy a cserkészlet által képviselt értékek a fiatalokért felelős szakterület számára is rendkívül fontosak. „A cserkészlet készségeket és képességeket, erős közösségi hálót nyújt ahhoz, hogy egy fiatalból erős, magabiztos felnőtt váljon. Szeressék egymást, a természetet, legyenek egyenesek, felelősségtudatosak, segítsenek, ahol tudnak, közben legyenek vidámak, testben és lélekben is tiszták” - fogalmazott a kerakasztal-beszélgetéssel egybekötött rendezvény köszöntőjében a helyettes államtitkár. „Amire a cserkészek felelősek - az Isten, haza és az embertársak szolgálata - olyan értékek, amelyeken nem fog az idő. Mintegy 40 millió ember mondhatja el magáról, hogy cserkész, köztük voltak és vannak mások mellett Paul McCartney, J. K. Rowling, Latinovits Zoltán, Szerb Antal, Szentgyörgyi Albert vagy II. Erzsébet angol királynő” - sorolta Nagy-Vargha Zsófia. Hozzátette: köszönet jár azért, hogy a cserkészlet ezt meg tudta erősíteni az elmúlt 110 évben.

Mint felidézte, a cserkészmozgalom alapítója, Robert Baden-Powell kiváló gondola-

ta volt, hogy minden nemzet a saját kultúrájára és történelmi arcára alakítsa szervezetét. Kitért arra, hogy a magyar cserkészlet alapjait ez alapján rakta le és erősítette meg Teleki Pál miniszterelnök és a piarista költő-tanár, Sík Sándor. „A második világháború után a magyarországi cserkészlet úgy tudott fennmaradni, hogy negyven éven át őrizte a parazsat” - jegyezte meg. Több mint 15 ezer tagjával a Magyar Cserkészszövetség a legnagyobb ifjúsági szervezet hazánkban.

2023-ban is rendkívül népszerűek voltak az Erzsébet-táborok. Hornung Ágnes családokért felelős államtitkár zánkai sajtótájékoztatóján elmondta, a felújításnak köszönhetően télen is tarthatnak Erzsébet-táborokat, így a mostani téli időszakban is 17 ezren táboroznak Zánkán. Idén összesen 180 ezren fordulnak meg az ottalvós zánkai és fonyódligeti, valamint a családi, napközis, gyógyító, diabétesz és erdélyi táborokban. A hétközben zajló Erzsébet-karácsony turnusaiban összesen 12 ezer résztvevő táborozik. A téli táborok során számos szabadtéri és beltéri program, köztük cirkuszi, színházi, adventi és sportprogram részesei lehetnek a résztvevők. Nyáron Zánkán és Fonyódligeten 35 ezren táboroztak, ebből 3 ezer határon túli és 500 ukrán nemzetiségű résztvevő kapcsolódott ki a programnak köszönhetően.

2016-tól szervezi az Erzsébet a Kárpát-medencei Gyermekéért Alapítvány a táborokat, köztük az Erzsébet-karácsonyt, amely 2021-től háromnapos programsorozattá vált, ahol idén turnusonként 1200 táborozó vesz részt. Ezek alapján kijelenthető, hogy a gyerekek egészségének alapja a mozgás, és az aktív gyerekkorral lehet megalapozni az egészséges felnőttkort.

A Magyar Diáksport Szövetség (MDSZ) elindította a 2023/2024-es tanévben új iskolai mozgásösztönző programját, az Aktív Iskola védjegyrendszert. Az Aktív Iskola programot 2022-ben 74 iskolában tesztelte az MDSZ, és a részt vevő intézmények visszajelzései alapján kialakított kezdeményezés idén több, mint 300 iskolával indult el, ezzel közel 100 ezer gyermeket és rengeteg családot tud elérni. A program szakmai támogatói a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ,

a Magyar Dietetikusok Országos Szövetsége és a Magyar Elhízástudományi Társaság.

A kezdeményezés háttérében azok a tudományos eredmények állnak, melyek szerint a rendszeres testmozgás komplexen gyakorol pozitív hatást a gyermekekre: nemcsak a testi egészségüket fejleszti, hanem egyebek között serkenti az agyműködést, oldja a stresszt, javítja a tanulási teljesítményeket, illetve a fizikai és mentális teherbíró képességet is. A program hangsúlyt fektet a minőségi testnevelésre, bővíti a tanórán kívüli iskolai sportfoglalkozások és tömegsport események körét, vagyis a minőségi diáksport kínálatát. Egészséges életmódot támogató és mozgásra ösztönző

környezetet teremt, segíti a tanulói bevonódást, azaz a diákok bekapcsolódását az iskolai sportaktivitások, mozgásprogramok szervezésébe, lebonyolításába. Folyamatos tapasztalatmegosztó, tájékoztató és fejlesztést célzó kommunikációra ösztönöz az iskolán belül, a szülői közösséggel, más Aktív Iskolákkal, lehetséges partnerekkel az adott településen, tehát hangsúlyt fektet a partnerségre és a nyilvánosságra.

Az Európai Bizottság elérhetővé tette az Európai Szolidaritási Testület (ESC) 2024-es pályázati felhívását. A felhívás tartalmazza a program pályázattípusait, valamint a részvételi feltételeket és az éves költségvetést. Önkéntességre február 20-ig, szolidaritási projektekre pedig február 20-ig és október 1-ig lehet pályázni.

Mindemellett az Európai Bizottság egy február 5-ig tartó felmérés révén szeretné megismerni az állampolgárok és a szervezetek programról alkotott véleményét, ennek folytán visszajelzéseket gyűjt az ESC jelenlegi és korábbi programszakaszával kapcsolatban. A kérdőíves felmérést minden olyan szervezeti képviselő, fiatal résztvevő vagy projektmegvalósító, illetve egyéb stakeholder (például Eurodesk partner) kitöltheti, aki munkássága vagy személyes élete lévén a Szolidaritási Testülethez kapcsolódik. A kutatás célja, hogy felmérje, milyen kihívásokat, hiányosságokat és erősségeket azonosítottak az utóbbi években a lakosok az Európai Szolidaritási Testülettel kapcsolatban, és ezáltal értékelni tudják a program eddigi megvalósulását.

Végéhez közeledik a Készségek Európai Éve. A tematikus év lezárásához közeledve az Európai Bizottság „Valódi emberek, valódi készségek” címmel kampányt indít, amelynek célja összegyűjteni és megosz-

tani mindazoknak a történetét, akik készségfejlesztési és átképzési programok révén áttörő fejlődést értek el, akár személyesen, akár szakmailag, így inspirálva minél több embert Európa-szerte.

A Készségek Európai Évének célja, hogy mindenki számára lehetővé tegye az új készségek elsajátítását életük bármely szakaszában.

Mutassa be a szervezete vagy intézménye értékes munkáját, egy kollégája sikereit, tanulóik vagy ismerőseik eredményeit, melyek motiválhatnak másokat, felhívják a figyelmet a tematikus év igazi céljára. A kampány legkiemelkedőbb történeteit a weboldalon, a közösségi médiában és a záróeseményen is megosztják 2024 tavaszán.

Összegzés - kitekintés a 2024. évre

A magyar kormány a fiatalokra a nemzet fontos erőforrásaiként tekint, ezért számos kedvezményrel és támogatással segíti őket, hogy hivatásukban és családalapítási céljaik megvalósításában kiteljesedhessenek. A magyar családpolitika több mint 30 támogatást kínál, ezek túlnyomó többségét élethelyzetüknek megfelelően már a fiatalok is igénybe vehetik. Egyebek mellett a már felsőfokú tanulmányaik ideje alatt igénybe vehető családtámogatásokkal, valamint a 25 év alatti fiatalok és a 30 év alatti anyák szja-mentességével támogatja őket, de ugyanígy élhetnek az emelt összegű Babaváró kölcsön, vagy a januárban indult CSOK Plusz lehetőségével is.

A fiatalok által igénybe vehető további támogatások részletesen megtalálhatók a csalad.hu oldalon, ahol egyebek mellett az első házások kedvezményéről, a nyelvvizsga- és a KRESZ-vizsga díjhoz nyújtott támogatásról, valamint igénybevételek módjáról is részletes információk olvashatók.

2024. január 1-jétől tovább emelkedett az első sikeres nyelvvizsga és az első emelt szintű idegen nyelvből tett érettségi vizsga díjához nyújtott támogatás, így az érintettek akár 66 700 forintot is visszaigényelhetnek a vizsgadíjból. A kormány interpretálásában a nyelvvizsga-támogatás a fiatalok versenyképességének és mobilitásának növelését szolgálja, emellett hozzájárul ahhoz, hogy egyenlő esélyeket teremtsen az életkezdésben függetlenül attól, hogy a fiatal kedvező vagy kevésbé kedvező anyagi háttérrel rendelkezik.

A támogatást azok a 35 év alatti fiatalok igényelhetik, akik sikeresen teljesítették első középfokú (B2), vagy felsőfokú (C1, C2) általános vagy szaknyelvi nyelvvizsgájukat, illetve első emelt szintű idegen nyelvből tett érettségi vizsgájukat. A költségeket ebben az esetben a minimálbér 25 százalékának mértékéig az állam utólag megtéríti, ez 2024-ben már 66.700 forint az eddigi 58 000 forint helyett. Az összeg a nyelvvizsga-bizonyítvány kiállításának napjától számított 1 éven belül igényelhető a Magyar Államkincstárnál. A nyelvvizsga támogatással azok a fiatalok is élhetnek, akik már rendelkeznek nyelvvizsgával, ám annak egy magasabb fokozatát szeretnék megszerezni, vagy egy új nyelvből tenni vizsgát. A kormány adatai alapján a támogatást 2018. január 1-je óta már több mint 171 ezer nyelvvizsgázó igényelte, összesen több mint 5,8 milliárd forint értékben.

A Mathias Corvinus Collegium (MCC) által alapított Ifjúságkutató Intézet első ízben, hagyományteremtő szándékkal adta ki a Ifjúság'23 - Jelentés az ifjúságügyről című összegző munkát, amely szakértők bevonásával elemzi a 2023-as év legfontosabb, ifjúságot érintő témáit. A kötet nemcsak az elmúlt esztendőt tárgyalja, hanem néhány 2024-re vonatkozó, ifjúságügyet érintő várakozást is megfogalmaz.

A jelentést egy kerekasztal-beszélgetés keretében mutatták be, amelynek során Fűrész Tünde, a Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért (KINCS) elnöke elmondta, hogy 2023-ban a bizonytalan környezet sajnos nem tett jót a gyermekvállalási és házasságkötési kedvnek. A kormány ennek ellensúlyozására két új intézkedést is bevezetett 2023-ban: a családalapítási szándékának ösztönzésére a 30 év

alatti anyáknak szja-, illetve diákhitel-visszafizetés alóli mentességet adott.

A beszélgetésen részt vett többek között Kovács Péter, a Nemzeti Ifjúsági Tanács (NIT) elnöke is, aki szerint 2023-ban az Erasmus-ügy határozta meg leginkább az ifjúságügyet, amely mintegy kétszáz ezer magyar fiatalot érint. Az Erasmus+ Program több mint 35 éve működik, legismertebb pillére a felsőoktatási mobilitás, de rengeteg egyéb finanszírozási lába is kialakult az elmúlt évtizedekben (közös képzések létrehozása, jó gyakorlatokat megosztó platformok működtetése stb.).

2024. január 11-13. került megrendezésre a 24. Educatio Nemzetközi Oktatási Szakkiállítás a Hungexpon. A kiállítás a Kulturális és Innovációs Minisztérium, az Oktatási Hivatal és a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája (HÖÖK) programja. A rendezvény honlapja szerint a kiállítás azzal a céllal jött létre, hogy választ adjon a felsőoktatással kapcsolatos kérdésekre. Feladata összekapcsolni az egyes szereplőket: a hazai – és külföldi felsőoktatási intézményeket, tankönyvkiadókat, nyelviskolákat, szakképző intézményeket és vállalatokat az érdeklődőkkel: a diákokkal, oktatókkal és szülőkkel. A rendezvényen magyar és külföldi felsőoktatási intézmények, szakképző intézmények és gazdasági szereplők mutatkoztak be, hogy a továbbtanulni vágyók első kézből tájékozódhassanak a felvételiiről, a képzésekről, a kollégiumi elhelyezésről, ösztöndíjakról, intézményi szolgáltatásokról, továbbá a majdani karrierlehetőségekről is.

A szakkiállítás megnyitóján beszédet mondott Csák János kulturális és innovációs miniszter. Többek között kiemelte, hogy aki Magyarországon elkezd tanulni, akár a

szakképzésben, akár a felsőoktatásban, az biztos lehet benne, hogy lesz állása. A politikus szavai szerint ezt elsősorban az teszi lehetővé, hogy a magyar gazdaság robusztus lábakon áll, mert az egész világnak bizodalma van bennünk. Ezt számokkal is alátámasztotta, eszerint 2023-ban 13 milliárd eurónyi külföldi tőkebefektetés érkezett Magyarországra, a legtöbbet befektető országok Kína, Dél-Korea, az Egyesült Államok és Németország voltak. Mindez a világban tapasztalható óriási bizonytalanság ellenére, hiszen két háború is kitört, megnöttek az energiaárak és az élelmiszerárak.

Csák János rámutatott, hogy a felvételi rendszer átalakításával jelentősen megnőtt a felsőoktatásba jelentkezők száma. A következő lépésként pedig minden egyetemet arra fognak ösztönözni, hogy növelje a külföldről idejövő oktatók számát – tette hozzá. A kormány célja úgy változtatni a felsőoktatás rendszerén, hogy a fiatalok előtt álló lehetőség minél szélesebb legyen.

A miniszter kitért arra is, hogy az Európai Unió méltatlanul akadályozza az Erasmus és a Horizont programokat. Felidézte, hogy ennek ellentételezésére a kormány létrehozta a Pannónia Ösztöndíjprogramot, amelynek köszönhetően mindenki, aki külföldön szeretne tanulni vagy kutatni, meg fogja kapni az ehhez szükséges ösztöndíjat. Csák János arra buzdította a leendő hallgatókat, hogy használják ki a lehetőségeiket.

A szeptemberben induló képzésekre február 15-ig kell benyújtani a jelentkezéseket. A kabinet értelmezésében a megújult magyar felsőoktatás hívószavai a projektalapú oktatás, a digitalizáció és a mesterséges intelligencia. Célként fogalmazódik meg, hogy a képzés mellett munkatapasztalatot is szerezzenek a hallgatók.

A kormány az Erasmus és a Horizont programokat kénytelen kiváltani, ezért hazai forrásokból elindította a Pannónia Ösztöndíjprogramot és a HU-rizont programot.

2024 januárjában zajlik a Pannónia Ösztöndíjprogram első intézményi pályázási időszaka, ami a kormány szándékai szerint rövid és hosszú távú mobilitások formájában biztosít lehetőséget az egyetemek hallgatói, oktatói és munkatársai számára, hogy támogatott keretek között tanuljanak, kutassanak, oktassanak, vagy szakmai gyakorlatot teljesítsenek külföldön. A Pannónia Ösztöndíjprogram keretében a világ szinte bármely országába el lehet jutni ösztöndíj támogatással, a Kiválósági ösztöndíjat elnyerő, kiemelkedően teljesítő hallgatók pedig a világ legjobb egyetemeire is eljuthatnak a programmal – áll az ismertetőben. A program hivatalos honlapja, a **pannoniaosztondij.hu** minden célcsoport számára részletes információkkal szolgál, legyen az intézményi vagy egyéni pályázó. Jelenleg 10 ezer diák, tanár és kutató vesz részt ilyen programokban, ám a Tempus Közalapítvány koordinálásával megvalósuló Pannónia Programtól azt várják, hogy ezt a számot megduplázzák.

A magyar kutatás nemzetközi együttműködését elősegítő program indul HU-rizont néven, amelyre 2024-ben nyolc milliárd forint áll rendelkezésre. A programból a magyar egyetemekkel partnerségben lévő külföldi egyetemek kutatási költségeit is finanszírozza a kormány, cserébe viszont a kutatási célokat a magyar egyetemek definiálják majd. A kutatási területek a Neumann János Program három fókuszterületére – az egészséges életre, a digitalizációra és a zöld átállásra – koncentrálnak. A pályázatot a Kutatási Kiváló-

sági Tanács értékeli majd. A HU-rizont program mellett 6 milliárd forintot különítettek el annak támogatására, hogy nemzetközi kutatók Magyarországon folytathassák kutatásaikat.

Hankó Balázs, a Kulturális és Innovációs Minisztérium (KIM) innovációért és felsőoktatásért felelős államtitkára az Educatio Szakkiállításon elmondott beszédében a fentiekhez hozzátette, hogy a nemzetközi élet forgatagát hozzák el a magyar egyetemekre. Ennek jegyében idén a Debreceni Egyetem és a Miskolci Egyetem lesz az Európai Egyetemi Játékok házigazdája.

Az egyetem a jövő garanciája, a magyar felsőoktatásban minőségi és hozzáférési fordulat kezdődött – értékelt az elmúlt évek változásait. Kiemelte, hogy belföldön a hallgatók többsége már ma is olyan egyetemekre jár, amelyek a világ élvonalához tartoznak. A felsőoktatás megújításának eredményeképp 2030-ra a világ 100 vezető egyeteme között már magyarországi is lesz, legalább három pedig Európa legjobbjai közé fog tartozni – idézte fel a kormány vízióját. Álláspontja szerint a felsőoktatásban rejlő lehetőségekkel élni kell, diploma birtokában ugyanis átlagosan 1,7-es, műszaki végzettséggel ennél is nagyobb bérszorozóval és gyors elhelyezkedéssel számolhatnak az állást keresők.

Idén folytatódik a hátrányos helyzetű, tehetséges tanulókat támogató, 6,2 milliárd forint keretösszegű Apáczai Ösztöndíjprogram, amely a kimagasló tehetségeket felkarolásukkal és fokozott támogatásukkal akár az egyetemig is elkísérheti, diplomaszerezésre bátoríthatja. A program tehát az anyagi ösztönzés mellett – mentorok bevonásával – tehetséggondozó támogatást is biztosít a fiatalok számára. Az Apáczai Ösztöndíjprogram indulása óta eddig 6 260 hátrányos helyzetű, jó tanul-

mányi eredményű tanulót támogatott havi tizenhatezer, illetve harmincnégyezer forint összeggel, 7-19 hónapon keresztül. A rászorultsági helyzet és jó tanulmányi eredmény alapján jogosult tanulók a pályázatokat 2024. január 11-től nyújthatják be a KRÉTA rendszer elektronikus pályázati felületén. A pályázat benyújtására nappali rendszerű szakmai oktatásban tanulói jogviszonnyal rendelkező szakképző iskola és technikum 9., 10., 11. és 12. évfolyamának tanulói jogosultak.

Elkészült a legújabb PISA-felmérés, amelyben 6198 magyar diák vett részt összesen 270 oktatási intézményből. Oktatási szakértők szerint 2000-től egészen 2009-ig folyamatosan javultak az eredményeink, majd 2012-ben hideg zuhanyként érte a szakmát az első sokkal rosszabb eredmény.

A Magyar Tudományos Akadémia Közoktatási Elnöki Bizottságának decemberi, PISA-eredményeket elemző konferenciáján a felszólaló szakértők mindannyian kiemelték: magas a tanulók között az alulteljesítők aránya. A mostani felmérés azt mutatja, hogy a magyar diákok több tudásterületen is alulteljesítettek a legutóbbi felmérés

eredményeihez képest. Olyan mutató is akad, amely még soha nem volt ennyire alacsony. A magyar diákok rosszabbak lettek matematikából és szövegértésből, miközben javult a természettudományokban elért eredményük. A szakértők figyelmeztető jelként értékelték a friss adatokat. Szerintük, bár nem sokkal térnek el a számok az OECD-országok átlagától, fontos látni, hogy az alulteljesítők aránya egyre magasabb. Az akadémia oktatási szakértői úgy fogalmaztak, hogy az ebbe a kategóriába tartozó tanulók gyakorlatilag „analfabétának” számítanak a természettudományok, a matematika vagy a szövegértés területén. A fentiekhez hozzá kell tenni, hogy a számok Európa-szerte romlottak a Covid-19 járvánnyal kapcsolatos korlátozások miatt.

Fontos tudni, hogy 2024-ben már nem lehet vizsgázni pedagógiai ismeretekből. Mindez pár hónappal a májusi érettségi előtt derült ki, a döntés kritikussai szerint sok tanulót érint, akik így kénytelenek ötödik érettségi tárgyként valami mást választani.

A Belügyminisztérium tiszta vizet öntött a pohárba, közleményéből kiderül, hogy a fentiek nem teljesen fedik a valóságot, és hogy semmilyen új intézkedés nem történt az ügyben. Az indoklásban az áll, hogy a kormány még 2019-ben szüntette meg az OKJ-t, átalakítva ezzel a szakképzés rendszerét, ami felmenő rendszerben az érettségire is kihat. A szakgimnáziumokban ötéves képzési formát alakítottak ki a művészet, a közművelődés és a pedagógia tanulmányi területeken, az érintett tanulók érettségig és szakmai képesítést egyaránt szerezhhetnek – emelték ki. Ezen tanulók az ötéves tanulmányi időszak végén a négy kötelező tárgyból tesznek érettségi vizsgát

(matematika, magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv), továbbá a szakmai tárgyukból képesítő vizsgát tesznek, amely az ötödik érettségi vizsgatárgyat kiváltja – taglalták.

A BM megfogalmazása alapján a szakgimnáziumokban van azonban arra lehetősége a tanulónak, hogy ha és amennyiben a szakmai képesítést nem akarja megszerezni, tanulmányait már négy év után lezárja. Ebben az esetben – mint bármely más gimnáziumban – az érettségi általános szabályai szerint kell vizsgáznia, ötödik vizsgatárgyként az intézmény oktatási programjában meghatározott kínálatból választhat.

A tanulmányaikat négy év után lezáró tanuló tehát azért nem választhatja a szakmai tárgyat ötödik érettségi vizsgatárgyként, mert a döntése lényege éppen az, hogy nem kívánja megszerezni a szakmai képesítést – tették hozzá.

Az Európai Bizottság több mint egy év elteltével közleményt adott ki az ifjúság európai éve kapcsán, amelyben sorra vesz a 2022-es tematikus év eredményeit és hatásait. Ebben az áll, hogy 2022 az ő évük volt, de fontos, hogy az elkövetkező évek is a fiatalok igényeire reagáljanak. A Bizottság a következő évekre is célként fogalmazta meg a fiatalok bevonását az őket érintő kérdésekbe.

A dokumentumból kiderül, hogy az ifjúsági év során 67 országban több mint 13 000 tevékenységet szerveztek; az Európai Ifjúsági Portált több mint egymillió látogató kereste fel; körülbelül 300 fiatal vett részt ifjúságpolitikai párbeszédekben az európai biztosokkal és a fiatalok 66%-a saját bevallása szerint lehetőséget kapott arra, hogy hallassa a hangját.

Az Európai Ifjúsági Portál tevékenységtér-

képe alapján (amelyre az ifjúság európai évének aktivitásai kerültek fel), a fiatalok aktív részvétele jelent meg az év első számú témájaként (43%). Ezen törekvés támogatása érdekében a Bizottság célja többek között az uniós ifjúsági párbeszéd megerősítése, valamint annak feltérképezése, hogy az Erasmus+ program keretében milyen alacsonyküszöbű mikrotámogatást tudnának a fiataloknak nyújtani saját közösségjavító ötleteik megvalósításához.

A közleményből emellett az is kiderül, hogy a Bizottság az elkövetkezendő években milyen módon tervezi támogatni a fiatalok egészségét és mentális jóllétét; környezetvédelmi törekvéseit; oktatását és képzését; foglalkoztathatóságát és társadalmi befogadását; valamint nemzetközi együttműködési lehetőségeit.

Második alkalommal rendezik meg világszerte az Európai Szerzők Napját 2024. március 25-én. Az Európai Bizottság kezdeményezése a fiatalok olvasásra ösztönzését helyezi fókuszba. A jeles napon a könyvekkel való pozitív kapcsolat erősítése, illetve az európai irodalom sokszínűségének felfedezése kerül előtérbe. Emellett arra is felhívják a figyelmet, hogy a könyveken és az olvasáson keresztül a tanulóknak lehetőségük nyílik elkötelezni magukat társadalmi ügyek mellett is. Az olvasás népszerűsítéséhez és a közös ünnepléshez magyar középiskolák csatlakozását is várják. A projekt nemzetközi honlapján tájékozódhatnak az iskolák, könyvesboltok, könyvtárak és egyéb, olvasáshoz, irodalomhoz kapcsolódó szervezetek arról, hogy hogyan is vehetnek részt a kezdeményezésben.

A brexit okozta gazdasági és kulturális károk enyhítése érdekében egy „ifjúsági mobilitási megállapodás” megkötését javasolta az Egyesült Királyság és az Európai Unió között a munkáspárti Sadiq Khan, London polgármestere. Friss felmérések szerint a britek zöme kudarcnak tartja az EU-ból való kilépést, amely Khan szerint a leginkább a fővárost sújtja. Ezzel párhuzamosan nő azoknak a száma, akik szerint szorosabb kapcsolatot kell kialakítani az Unióval.

A Cambridge-i Egyetem gazdaságkutató műhelye, a Cambridge Econometrics átfogó elemzése szerint – amely történetesen Sadiq Khan megbízásából készült – eddig 140 milliárd font (csaknem 62 ezer milliárd forint) veszteség érte a brit gazdaságot a brexit miatt. Ez a veszteség ráadásul a következő évtized közepére várhatóan több mint a kétszeresére emelkedik. A brexit egy évtizedes távlatban várhatóan 311 milliárd font bruttó gazdasági veszteséget okoz. A cambridge-i elemzés alapján a brexit következtében összesen kétmillióval csökkent a munkahelyek száma az Egyesült Királyságban – ezen belül Londonban háromezerezerrel, ami vállalkozások megszűnését vonhatja maga után. Sir Keir Starmer, a Munkáspárt (Labour) vezetője és miniszterelnök-jelöltje azonban az utóbbi időszakban többször is kijelentette, hogy Nagy-Britannia akkor sem lép vissza az Európai Unióba, ha a Labour az idén esedékes parlamenti választások után kormányra kerül.

Sadiq Khan a fentiek okán egy olyan ifjúsági mobilitási program kidolgozását kezdeményezi, amely gazdasági, kulturális és társadalmi szempontból egyaránt előnyös a britek számára. Támogatja az uniós országokkal kötendő, személyre szabott egyezményeket, és a brit kilépés utáni, az utazást és munkavállalást korlátozó ví-

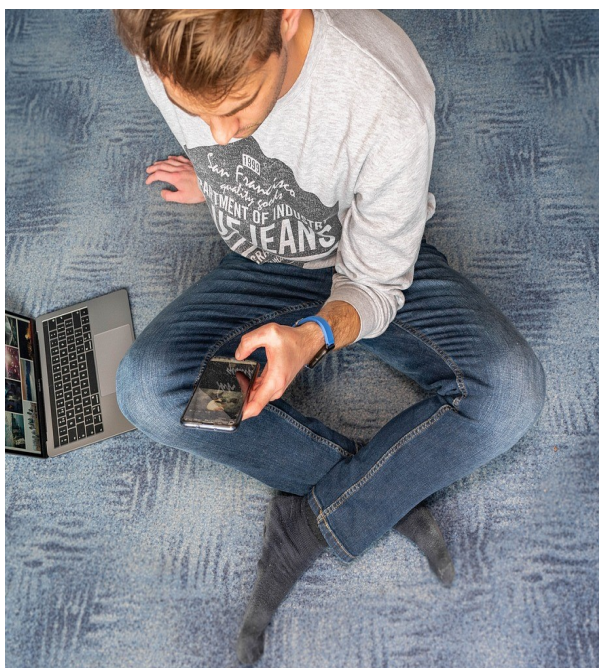
zumszabályok módosítását. Olyan kölcsönös szabályozást szorgalmaz, ami lehetővé teszi, hogy a fiatalok korlátozások nélkül tanulhassanak, utazhassanak, és helyezkedhessenek el a kulcsfontosságú ágazatok betöltetlen helyein – az Egyesült Királyságban és az EU-ban egyaránt. A politikus szerint egy új rendszer kivált a vendéglátásban lehet előnyös, amely hagyományosan az uniós munkavállalókra támaszkodik, akik viszont nem felelnek meg az új, pont alapú bevándorlási rendszer szerinti mércéknek.

Hasonló elképzeléseket vetett fel tavaly nyáron George Eustice. A volt tory kabinetminiszter, nem mellékesen vezető brexipárti politikus, arra szólította fel Rishi Sunak kormányát: haladéktalanul kezdjen kétoldalú tárgyalásokat az uniós tagországokkal annak érdekében, hogy a 35 év alatti európai fiatalok kétéves munkavállalási vízumhoz juthassanak – természetesen a kölcsönösség jegyében. A brit belügyminisztérium már vizsgálja az ifjúsági mobilitási program lehetőségét.

Lengyelország kormánya a 2023/2024-es tanév kezdetére a tanulók és tanárok digitális kompetenciáinak fejlesztését helyezte előtérbe. Ennek folytán számos olyan kulcsfontosságú kezdeményezést és programot valósítottak meg, amelyek célja a digitális készségek és a modern technológiához való hozzáférés javítása a lengyel iskolákban.

Korábban egy a 2021-ben indult és 2022-ig tartó kezdeményezés eredményeként 50 régióból összesen 290 000 negyedik osztályos tanuló kapott ingyenes laptopot. Ezeket a laptopokat az állami és nem állami iskolák minden negyedik osztályos tanulója, valamint a rendszeres iskolalátogatást akadályozó egészségügyi okok miatt egyéni tanítást igénylő tanulók, valamint az egyéni tanulmányi kurzus után kiemelkedően tehetséges tanulók kapták meg.

Ezt követően októberben elindult a „Laptop for Teacher” program, amely a tanárok számára egyenként 2500 zloty értékű utalványt biztosít laptop vásárlására. Az utalványok lehetővé tették az oktatási és tudományos miniszter rendeletében

meghatározott követelményeknek megfelelő eszközök beszerzését. Emellett az érdeklődő tanároknak lehetőségük volt egy fejlettebb és drágább modellhez is hozzájutni, az utalvány értéke ilyen esetekben csökkentette a vételárat. A korszerű berendezések használata lehetővé tette a tanárok számára, hogy hatékonyabban hajtsák végre az alaptantervet, változatosságot vigyenek be óráikba, bővítsék ismereteiket és fejlesszék digitális kompetenciáikat.

A 2021-ben indult „Laboratories of the Future” programot később kiterjesztették a középiskolákban. Az oktatás fejlesztését célzó kezdeményezés 1,2 milliárd zloty összegű támogatásával mára több mint tizenötezer általános iskola több mint 3,2 millió tanulója számára biztosít hozzáférést a legmodernebb oktatási segédeszközökhöz, köztük 3D nyomtatókhoz, mikrokontrollerekhez, rögzítőberendezésekhez, VR szemüvegekhez, robotokhoz és számos egyéb modern eszközhöz.

A 2023/2024-es tanévben a felső tagozatos tanulók és tanárok számára kísérleti jelleggel hozzáférést biztosítanak a legmodernebb professzionális szoftverekhez és nagy számítási teljesítményekhez. Emellett 2023 nyarán professzionális szoftverhasználat foglalkozó tanárképzéseket is szerveztek.

Az Izrael és Hamász közötti konfliktus nagy megosztottságot eredményezett az egész világon, így az Amerikai Egyesült Államokban is. A jelek szerint meredeken növekszik az antiszemitizmus az amerikai társadalomban, legfőképpen a fiatalabb korosztályokban. Ezzel kapcsolatban figyelemreméltó közvéleménykutatást végzett a Harvard CAPS/Harris az említett fegyveres viszályról.

A kutatás szerint a válaszadók 81 százaléka támogatja Izraelt, de a legfiatalabb korosztályban a támogatás fele-fele arányban oszlik meg Izrael és Hamász között. Néhány kérdés esetében a 18-24 évesek elmentmondásos vagy homályos válaszokat adtak, például a résztvevők 51 százaléka igennel válaszolt arra a kérdésre, hogy Izraelt meg kellene szüntetni, és át kellene adni Hamásznak és a palesztinoknak, 58 százalékuk azonban úgy vélekedett, hogy Hamásznak távoznia kellene Gázából.

A felmérésből kiderül, hogy a 18-24 éves korosztály 66 százaléka úgy gondolja, hogy a 2023. október 7-i mézárulás népiirtás volt. Ugyanakkor 60 százalékuk szerint a palesztinok sérelmei igazolták a támadást, amely azt jelenti, hogy szerintük az izraeliek elleni népiirtás indokolt volt. Összességében a válaszadók 72 százaléka szerint a támadás népiirtás volt, és hasonló arányban, 73 százalékuk gondolta úgy, hogy az nem volt igazolt.

A kutatásban továbbá az egyetemeken zajló antiszemitizmusra is kitértek, amely a háború kezdete óta egyre fokozódik. A 18-24 évesek látszólag elfogadóbbak voltak a gyűlöletbeszédet illetően. A válaszadók 53 százaléka úgy gondolta, hogy a diákoknak "szabad" a zsidók elleni népiirtásért kiállniuk az egyetemi kampuszon. Az összes válaszadó 74 százaléka úgy véli, hogy azokat, akik népiirtásra buzdítanak, fegyelmi

eljárásnak kellene alávetni, míg 79 százalékuk szerint ezek a hívások gyűlöletbeszédnek minősülnek.

A felmérés azt is megkérdezte a válaszadóktól, hogy kiket tartanak felelősnek az egyetemi antiszemitizmusért: 24 százalékuk szerint mindig jelen volt a gyűlölet, 20 százalékuk a diákokat hibáztatta, 18 százalékuk a baloldali politikai mozgalmakat, 11 százalékuk pedig az egyetemi elnököket és adminisztrátorokat, szintén 11 százalékuk pedig a külföldi finanszírozókat.

Az izraeli-palesztin háború kirobbanása óta az Egyesült Államok egyetemi kampuszain gyakoriak a palesztinbarát és az Izrael-párti tüntetések, amelyek miatt iszlamofóbiával és antiszemitizmussal kapcsolatos aggályok is felmerültek már. A tüntetéseken és nyilatkozat háborún túl fizikai atrocitások is előfordulnak, s ezek miatt már több donor elállt az érintett egyetemek támogatásától, jelesül például a Harvardtól, az amerikai felsőoktatás talán legfényesebb csillagától. Az Egyesült Államokban a szólásszabadság olyan eszme, amelyet csak nagyon speciális esetekben lehet korlátozni, az egyetemektől most mégis minden oldal azt várna, hogy hallgattassa el az ellenfeleit. Ha az intézmények vezetői nyilatkozatokat adtak ki, akkor vagy azért kritizálták őket, mert nem ítélték el elég élesen a Hamászt és az antiszemitizmust, vagy azért, mert figyelmen kívül hagyták a palesztin civilek elnyomott helyzetét. Mind a zsidó, mind a palesztin diákok azt mondják, hogy nem kapnak támogatást, miközben agresszió célpontjai és félnek. Közben a mindkét oldalon vérontás ellen kiálló diáktiltakozások, illetve a jelentős magánadományozóik mégis arra presszionálják az intézménye-

ket, hogy válasszanak oldalt, vagy korlátozzák a diákok felszólalásait és viselkedését. Ebből a csapdahelyzetből egyelőre nehezen látszik a kiút, mindenesetre az egyetemi vezetés legfelsőbb szintjein már voltak következményei a fentieknek.

Joe Biden amerikai elnök már október végén aggodalmát fejezte ki az egyetemeken tapasztalt, növekvő zsidóellenesség miatt. Az USA kormánya pedig november közepén bejelentette, hogy hat egyetem (a New York-i Columbia, Cooper Union, és Cornell, a massachusettsi Wellesley College, illetve a pennsylvaniai Pennsylvania Egyetem és Lafayette College) ellen indított hivatalból diszkriminációs vizsgálatot, öt esetben antiszemita, két esetben pedig muszlimellenes zaklatásokról szóló bejelentések alapján. Az ügy később ennél is tovább bonyolódott.

Claudine Gay, a Harvard Egyetem elnökét Gay Magill-lel, a Pennsylvaniai Egyetem vezetőjével és Sally Kornbluth-tal, a Massachusetts Institute of Technology (MIT) elnökével együtt tanúskodott a képviselőház decemberi, antiszemizmusról szóló meghallgatásán, mert nem léptek fel az egyetemeiken tapasztalt, zsidók elleni népszerűsítésre való felhívás ellen. A meghallgatás következményeként a Harvard elnökének lemondását követelte több mint hetven törvényhozó, főként republikánusok, arra hivatkozva, hogy nem adott egyértelmű választ arra, hogy ha diákok zsidók kiirtására szólítanak fel, akkor őket megbüntetik-e. A tantestület közel hétszáz tagja levélben állt ki mellette, majd a Harvard igazgatótanácsa is közölte, hogy megerősíti az elnökbe vetett bizalmát, így elmozdítására nem került sor. (Ennek ellenére 2024. január 2. napján lemondott elnöki tisztségéről doktori diplomamunkájának plágium gya-

núja miatt.) A Pennsylvaniai Egyetem vezetője, Elizabeth Magill szintén belebukott a kongresszusi meghallgatásába, s lemondott az intézmény éléről.

Hozzá kell tenni, hogy az amerikai felsőoktatási rendszerben a legtöbb hallgatónak esélye sincs beiratkozni a Harvardra vagy egy hasonlóan elit főiskolára. Az, hogy mi történik a Harvardon, nagyon keveset számít a diplomát szerezni vágyók túlnyomó többsége számára. Egyre több szakértő szerint viszont minden hallgatót érintő probléma, hogy az amerikai felsőoktatás-finanszírozási rendszer megbomlott. A hallgatók hatalmas diákhiteleket vehetnek fel, anélkül, hogy vissza kellene fizetniük, mivel nem képesek rá. A főiskolák és egyetemek szövetségi adófizetők dollárjait szedik össze, de cserébe gyakran nem adnak semmi értéket a társadalomnak. Az amerikai fiatalokat elhitetik azzal, hogy a főiskolai végzettség – bármilyen főiskolai diploma – aranyjegy lesz az amerikai álomhoz, és a kölcsönöket sohasem kell visszafizetni. Az ideológiai elfogultság pedig továbbra is áthatja az akadémia termetét. Éppen ezért egyre nagyobb a nyomás a felsőoktatás reformját illetően.

Amerikai források szerint a Képviselőház Oktatási és Munkaügyi Bizottságának (House Committee on Education and the Workforce) főiskolai költségek csökkentéséről szóló törvényjavaslata (The College Cost Reduction Act) az elmúlt évek első érdemi és átfogó kezdeményezése a főiskolák és a munkaügyi intézményrendszer reformjára, az egyetemek finanszírozásának és elszámoltathatóságának rendezésére.

Orosz és belorusz sportolók nélkül rendezik meg az idei téli ifjúsági olimpiát, amelynek a dél-koreai Kangvon tartomány ad otthont január 19. és február 1. között. Kényszerű távolmaradásukról a TASZISZ

oroszi állami híregyűjtés adott hírt a Nemzetközi Olimpiai Bizottság (NOB) szóvivőjének közlésére hivatkozva, aki tudatta, hogy még egyénileg, semleges színekben sem indulhatnak a két ország versenyzői Oroszország – Belarusz támogatását élvező – ukrán háborúja miatt.

A NOB döntése a versenyeken esetlegesen előforduló politikai véleménynyilvánítás félelme miatt részben érthető, ugyanakkor rossz üzenetet hordoz az ifjúság számára,

hiszen ez a helyzet és maga a háború nyilvánvalóan az ő jövőjükre lesz a legnegatívabb hatással.

Az ötkarikás csúcsrendezvényen mintegy 80 ország 1900 utánpótláskorú sportolója indul. A zömmel a 2018-as téli olimpia helyszínein zajló multisporteseményen várhatóan 33 magyar fiatal versenyez.

ISBN 978-615-02-0530-4

